

1. Tertialrapport 2022

Innhold

Kommunedirektørens forord	2
Sentrale kapitler	3
Klimabudsjett	6
Kommunedirektør med stab	12
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	17
Enhet kultur, aktivitet og mestring	22
Enhet barnehage	28
Enhet skole	32
Enhet barnevern, bolig og inkludering	37
Enhet NAV	41
Kommunalområde helse og mestring	48
Enhet helsehus	52
Enhet samhandling	57
Enhet sykehjem og omsorgsboliger	60
Enhet hjemmetjenester	65
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	68
Enhet plan, byggesak og geodata	75
Enhet kommunalteknikk	78
Enhet miljø og landskap	81
Enhet samfunnsutvikling	85
Fellesposter drift	89

Kommunedirektørens forord

Moss kommune har hatt vesentlige utgifter knyttet til korona i løpet av første tertial. Dette har vært utgifter som ikke har vært budsjettet, og ut fra tidligere signaler var det rimelig i vinter å anta at kommunens direkte koronautgifter kom til å bli dekket. Revidert nasjonalbudsjett ble offentliggjort 12. mai og der foreslås det ingen ytterligere dekning første tertial 2022. Samtidig er det sagt at en arbeidsgruppe skal se på helheten knyttet til koronahåndteringen med frist 1. september. Mens signalene fra regjeringen før jul var tydelige på at alle ekstra kostnader knyttet til korona håndteringen skulle dekkes, er signalene nå egnet til tro at kommunen må dekke disse selv. For Moss kommune er det snakk om et beløp nærmere 44 millioner kroner som må dekkes av egne midler om ikke dette endres. Dette er midler som vi har på disposisjonsfond, men det er også midler tenkt brukt til å utvikle kommunens tjenester og til å redusere våre framtidige låneopptak til nødvendige investeringer.

Pandemien ser nå endelig ut til å være over selv om de økonomiske konsekvensene av den vises gjennom hele første tertial. Krigen i Ukraina har også preget deler av organisasjonen vår i mars og april. Hvor lenge og hvor omfattende denne situasjonen blir vet vi ikke. Men vi må krysse fingrene og håpe på at den ikke blir så omfattende som vi fryktet de første ukene etter angrepet.

Tertialrapporten viser ikke bare økonomisk status, men det er også rapportering på klimabudsjett og politiske vedtak knyttet til budsjett 2022. Rapporten omtaler også utvikling og utfordringer for de ulike enhetene i Moss kommune. Jeg har et håp om at utviklingsaspektet kan få en større plass i rapporter framover. Men det forutsetter at vi fortsatt har et godt grep på den økonomiske situasjonen, og at arbeidshverdagen i organisasjonen vår fremover kan er mer normalisert.

Hans Reidar Ness
Kommunedirektør

Sentrale kapitler

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Regnskap hiå.	Budsjett 2022	Årsprognose	Prognose årsavvik
Sentrale inntekter	-1 100 690	-3 266 365	-3 317 665	51 300
Netto finansutgifter og inntekter	9 856	51 366	33 566	17 800
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	0	0	-46 850	46 850
Til disposisjon	-1 090 834	-3 214 999	-3 330 949	115 950
Kommunedirektør med stab	97 771	279 336	275 736	3 600
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	516 090	1 473 808	1 486 708	-12 900
Kommunalområde helse og mestring	476 116	1 137 154	1 194 204	-57 050
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	28 550	140 172	140 172	0
Fellesposter drift	269 942	184 529	234 129	-49 600
Sum disponering	1 388 469	3 214 999	3 330 949	-115 950
Merforbruk -/mindreforbruk +	297 635	0	0	0

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2022	Rev. bud. 2022	Prognose	Avvik i kr
Frie disponible inntekter				
Skatt på inntekt og formue	-476 658	-1 595 658	-1 712 658	117 000
Ordinært rammetilskudd	-550 171	-1 409 407	-1 345 807	-63 600
Skatt på eiendom	-61 109	-183 300	-183 300	0
Andre generelle statstilskudd	-12 752	-78 000	-75 900	-2 100
Sum Frie disponible inntekter	-1 100 690	-3 266 365	-3 317 665	51 300

Skatt

Skatteanslaget i RNB økes betydelig for kommunesektoren. Målt i forhold til saldert budsjett 2022 er økningen på 2,1 milliarder kroner. Økningen for Moss kommune er beregnet til 117 millioner kroner. Økningen skyldes dels en oppjustering av anslagene for lønns- og sysselsettingsvekst og dels at økte utbytter til personlige skatteyttere i 2021 gir økte skatteinntekter i 2022. Selv om det i RNB foreslås å ta inn en god del av de økte skatteinntektene i 2022 gjennom redusert rammetilskudd, jf. omtalen nedenfor om rammetilskudd, sitter kommunene likevel igjen med en del mer i frie inntekter (skatt og rammetilskudd) enn det som ble lagt til grunn før RNB.

Moss kommune vedtok et offensivt skatteanslag for 2022. Dette medførte at vi lå om lag 30 millioner kroner høyere i budsjetterte skatteinntekter før RNB enn det beregninger fra Kommunens Sentralforbund (KS) tilsa. Det betyr at mye av økningen som kommunene nå får i RNB, forskutterte vi i desember i fjor. Beregninger fra KS gjort etter RNB, viser at vi nå ligger vel 3 millioner kroner høyere i de frie inntektene enn det tallene i RNB tilsier.

Rammetilskudd

Reduksjonen i rammetilskuddet på til sammen 63,6 millioner kroner består av tre deler:

- Hoveddelen av skatteveksten som skyldes endring i utbyttebeskatning foreslås i RNB å tilfalle staten ved at innbyggertilskuddet i rammetilskuddet reduseres tilsvarende. For Moss kommune er beløpet beregnet til 75,4 millioner kroner
- Etter tilleggsproposisjonen i januar ble rammetilskuddet til kommunen økt med 9,8 millioner kroner for å dekke vaksinekostnader og økt sosialhjelp grunnet høye strømpriser
- Det foreslås i RNB å ha en beredskap for testing, isolasjon, smittesporing og karantene (TISK) i kommunene 2. halvår 2022. Dette dekkes gjennom økt rammetilskudd, og beløpet for Moss kommune er beregnet til 2,0 millioner kroner

Eiendomsskatt

For 2022 er det budsjettet med 183,3 millioner kroner i eiendomsskatt. Etter at to av seks terminer er ferdig ligger det an til at inntekten blir i henhold til budsjett for året.

Vertskommunetilskudd

Etter ansvarsreformen i helsevernet for psykisk utviklingshemmede, som ble gjennomført tidlig på 1990-tallet, overtok 33 kommuner ansvaret for en rekke beboere hjemmehørende i andre kommuner. Formålet med den øremerkede tilskuddsordningen er å kompensere de 33 vertskommunene for de beboere som valgte å bli boende i institusjonskommunen. Formålet med tilskuddet er videre å skjerme de 33 vertskommuner mot visse omfordelingsvirkninger i inntektssystemet. Vertskommunetilskuddet er derfor å anse som en kompensasjonsordning

Det er nå 15 gjenværende vertskommunebrukere i Moss kommune. Det er en nedgang fra 17 i 2021 og det budsjetterte tilskuddet på 34,0 millioner kroner ligger for høyt for 2022. Estimert prognose er 31,9 millioner kroner, som vil si en mindreinntekt på 2,1 millioner kroner.

Integreringstilskudd

Det er budsjettet med 35 millioner kroner i integreringstilskudd. Det er knyttet stor usikkerhet rundt beregningen for bosetting av flyktninger fra Ukraina og hvor vi lander med hensyn til integreringstilskuddet, men det forutsettes at tilskuddet dekker alle utgiftene som kommer. En mer nøyaktig beregning vil foreligge ved 2. tertialrapport.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2022	Rev. bud. 2022	Prognose	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter og utbytte	-10 755	-40 934	-60 234	19 300
Gevinst finansielle instrumenter	-2	0	0	0
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	9 890	44 100	45 600	-1 500
Avdrag på lån	10 723	48 200	48 200	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0
Sum Finansinntekter/-utgifter	9 856	51 366	33 566	17 800

Renteinntekter og utbytte

Bedre likviditet og økt rente gir merinntekter på bankinnskudd og korte plasseringer på 7,5 millioner kroner.

Utbytte for 2021 fra Østfold Energi AS blir trolig ca. 15,1 millioner kroner. Det er 8,8 millioner kroner over budsjett.

Renteinntekter og rentekostnader tilknyttet startlånsordningen ser ut til å få en besparelse på 3,0 millioner kroner. I dette beløpet ligger hele forskjellen mellom forventede renteutgifter sett opp mot mottatte renteinntekter fra startlånskundene. Årsaken til forskjellen er lange annuitetslån til lånekundene, mens kommunen har kortere nedbetalingstid. Rentevolumet til kommunen blir dermed vesentlig mindre.

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

Renteutgifter på kommunens lånegjeld til investeringer vil øke med ca. 1,5 millioner kroner på grunn av høyere rente. Utgiftssiden på renteswaper forventes å bli som budsjettet.

Rente – og avdragskompensasjon

Gjelder skoler, omsorgsboliger og sykehjem, samt kirker. Her forventes ingen avvik. Rentefastsettingen i Husbanken ligger fire måneder etter markedet, slik at renteoppgang gir liten effekt i 2022.

Kalkulatorisk renteinntekter på selvkostområdene

Høyere rentenivå vil gi en merinntekt på fellesområdene. Det vil også gi en høyere kostnad på de respektive selvkostområdene, som igjen reduserer eventuell avsetning/øker bruk av fond. Selvkostområdene vil bli gjennomgått til 2. tertial.

Kommentar til sykefravær og HMS

Tjenesteområde	Korttid			Langtid			Samlet fravær		
	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	Årlig 2021	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	Årlig 2021	1. kvartal 2022	1. kvartal 2021	Årlig 2021
Kommunedirektør med stab	4,5 %	2,1 %	1,7 %	5,4 %	5,9 %	5,7 %	9,9 %	8,1 %	7,4 %
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	5,6 %	3,0 %	2,7 %	8,2 %	8,2 %	7,0 %	13,9 %	11,2 %	9,7 %
Kommunalområde helse og mestring	5,7 %	4,5 %	3,9 %	10,4 %	9,7 %	8,7 %	16,1 %	14,3 %	12,6 %
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	3,1 %	0,7 %	1,1 %	1,9 %	6,0 %	6,4 %	5,0 %	6,7 %	7,5 %
Sum tjenesteområder	5,5 %	3,5 %	3,1 %	8,7 %	8,5 %	7,6 %	14,2 %	12,1 %	10,8 %

Det er en økning i sykefraværet i første del av 2022, sammenlignet med samme periode i fjor. Økningen har vært størst innen de store kommunalområdene (helse og mestring, og kultur, oppvekst og aktivitet). Hovedsakelig relateres dette til økning i korttidsfraværet, og den helt tydelige sammenhengen her, er den høye smittesituasjonen som har vært grunnet koronasykdom i årets første måneder.

I tillegg har det vært noen krevende år med stort press i tjenestene knyttet til håndtering av utfordringer som følge av pandemien. Det er å anta at et økende sykefravær også kan ha sammenheng med at ansatte over lang tid har stått i krevende situasjoner, noe som nå gir seg utslag helsemessig. Dette kan knyttes både til de som har stått i utfordrende perioder på arbeidssstedet, og for ansatte som i lange periode har måttet jobbe hjemmefra.

Det jobbes aktivt med lokale tiltak og prosesser ved mange avdelinger og virksomheter der sykefraværet vedvarende er høyt, og både HR, BHT og/ eller NAV er med og gir bistand og støtte.

Parallelt gis det tilbud om opplæring innen mange temaer i nærværarbeid til ledere og tillitsvalgte.

Arbeid med risikovurderinger og årsaksanalyser har fortsatt stort fokus for å forebygge HMS-avvik og skader. Det gis fortløpende tilbud om opplæring og bistand. I tillegg er forebygging av vold og trusler satsningsområde innen HMS-opplæring.

Arbeidsmiljøutvalget får jevnlig orienteringer knyttet til HMS-avvik og skader.

Klimabudsjett

Transport

Reisevaneundersøkelse (RVU) 2018/2019

RVU 2018/2019 Gange: 17 % sykkel: 6 % kollektiv 8 %.

Det betyr at andelen grønne reiser er 31 %.

Vedtatt mål om sykkelandel er 8 % i 2023 og 20 % i 2030.

Mål om 25 % gangeandel i 2030 og 15 % kollektivandel i 2030 ligger i klimaplanen.

RVU 2013/2014: Gange: 21 % sykkel: 5 % kollektiv: 4 %

(Begge RVUene har data fra Moss og Rygge)

For å følge med på utviklingen i reisevaner er det viktig at man gjennomfører reisevaneundersøkelser jevnlig/ofte, f hvert annet år. Ny RVU er bestilt (i regi av Viken) for 2021. Moss har en tilleggsbestilling på reiseandel i RVU 2021 for å kunne følge opp målene.

RVUen er ikke klart 1. tertial 2022, så vi får ikke sjekket hvordan det ligger an med målene.

Oppfølging av hovedplan for sykkel – nå målet om 8 % sykkelandel i 2023 og 20 % i 2028

Bråtengata: Tiltakene er politisk forankret i mars 2022, oppstart av de fysiske arbeidene vil skje i 2022. Logns Plass – kanalbrua; sykkeltilrettelegging er planlagt og skal gjennomføres i 2022.

Carlbergveien fra Ekholtveien og frem til Gartnerveien: Sykkelfeltet har fulgt progresjonen til VA-prosjekt. Per april 2022 mangler oppmerking og skilting før tiltaket er ferdigstilt.

Leasingordning for ansatte for elsykler er tilgjengelig.

Storebro: Plan for ny utforming av området rundt Storebro for å bedre forholdene for myke trafikanter er i gang.

Melløsparken – det er jobbet med en oppgradering av en sti gjennom parken, mangler asfalt per april 2022. (Tvers over, mellom Ryggeveien og Dyreveien)

Gangetiltak - Gangeandel på 25% i 2030

Midlertidig gang- og sykkelbro over Mosseelva i Nesparken kom på plass i 1. tertial.

Utskiftning av kommunens egne biler innen 2024

Moss kommune har per 1.1.22 en elbilandel på 55,6% på lette kjøretøy, likt som i 2021.

Fire elektriske 9-setere, bestilt i 2021, ankom i mars 2022, og erstatter fire av de minst miljøvennlige bilene i kommunens drift. Dette er et segment hvor Moss kommune er tidlig ute med overgangen til elektriske kjøretøy. Kommunen møtte i 2021 og videre inn i 2022 et marked med store leveringsutfordringer på elbil. Dette bremser utskiftingstakten betraktelig.

I tillegg til de fire 9-seterne har vi fått to elektriske varebiler og tre personbiler første tertial 2022. 45 elektriske personbiler er ventet 2. tertial.

Kollektivtiltak - Kollektivandel med buss 8 % i 2030 (tidligere 15 %)

Bybussene går på biogass i Moss og i 2021 var det 40 busser med en total km på 1,8 millioner.

Kollektivandel i reisevaneundersøkelsen 2018/2019 viser 8 %. I 2019 var det 3 måneder gratis by- og lokalbuss fra august – november. Passasjerøkningen i perioden med gratis buss var 98 %. I ukene etter gratis buss var økning i passasjerandelen 34 % i forhold til samme periode i 2018 (mange fortsatte å ta bussen etter gratis buss-perioden var over).

Under koronapandemien er 2019 brukt som et 'normalår' for de fleste kollektivselskapene i Norge, og det er derfor dette året som ØKT måler trafikken mot. I Moss ligger vi per februar 2022 ca 10% under 2019 nivå, noe som er det samme som de andre områdene i Østfold.

Dersom det ikke blir noen flere store nedstengninger med stengte fremdører på bussene har vi troen på at vi kan nærme oss 2019 nivå i løpet av 2022, hvilket betyr en reiseandel på ca. 900 000 passasjerer per år.

Tjenestereiser Moss kommune

Målet er å redusere utslipp med 50 % innen 2024. Utgangspunktet er 2019-tall for km-godtgjørelse. Tallene rapportert for 2019 er 918 996 km. Dette vil rapporteres årlig.

Antall km det er betalt kilometergodtgjørelse for i 2021 er 420 325 km, hvilket utgjør 45,7 % av tallene fra 2019. Året 2021 er spesielt sett i lys av koronapandemien.

Moss kommune vil øke tilgjengeligheten til digitale verktøy på sine plattformer, slik at mange kan utføre mye arbeid hjemmefra og dermed kutte antall reiser. Blant annet grunnet fortsatt koronapandemi ble mange møter gjennomført på digitale plattformer i 1. tertial. I løpet av 1. tertial ble hjemmekontoret erstattet av kontoret i større grad enn de to siste årene. Det er fra 2022 åpnet opp for at ansatte som i praksis kan gjøre jobb hjemmefra kan søke om inntil 40 % hjemmekontor. Dette vil redusere antall reiser til og fra jobb.

De enhetene som har rapportert på gjennomførte tiltak i 2021 har alle fokus på fossilfrie reiser og redusert transportbehov gjennom digitalisering. Helsesystemer som fører til redusert transportbehov er viktig å øke omfanget av, i tillegg til å fase ut fossile kjøretøy samt beholde og bruke digitale møteplasser.

Mobilitetspakke for grønnere reiser

Det er innført en leasingordning for kommunens ansatte knyttet til elsykkel.

Sykle til jobben ble gjennomført i 2021, og det er også et gratistilbud i 2022.

446 deltagere, 13 954 kg CO2 spart, 16 bedrifter, 93 024 km syklet/gått/løpt.

Moss kommune har inngått en opsjonsavtale med Move About som innebærer levering av biler og teknisk utstyr for bildelingsordning. Bildelingsordningen er tenkt løst ved at kommunen benytter seg av bilene i normal kontortid og er åpen for publikum resten av døgnet og i helger.

Moss kommune har vedtatt å utløse opsjonen i bildelingsordningen.

Helhetlig parkeringspolitikk. En prosjektgruppe har arbeidet med kartlegging, definering av utfordringer og forslag til løsninger. Prosjektgruppen har fått gode innspill av gårdeierforeningen i Moss. Forslag til parkeringsstrategi ble vedtatt i 2021. Handlingsplan for parkering, som skal følge opp strategien, utarbeides i 2022.

På kommunale parkeringsplasser i sentrum ble det fra 1.1.2022 innført parkeringsavgift for elbiler. Taksten er 50 % av den for fossile biler. På innfartsparkeringene Fiske og Myra er det gratis for elbiler. Det er helt tydelig en stor økning av elbiler på Myra, noe som har frigitt parkeringsplasser i sentrum. På Fiske er det kun en mindre økning.

Lademulighetene i Moss er gode. Det finnes både kommunale og private ladepunkter. Det finnes ikke en samlet oversikt over alle ladepunktene.

Det er utarbeidet en rapport: «Utredning av behov og planer for lade- og fylleinfrastruktur for veitrafikken i Moss». Rapporten ble behandlet politisk i april 2021 og må følges opp i kommunens planverk.

Elektrifisering av Bastøferja

Bastø Electric er bygget og ankom Moss 9. januar 2021. En elektrisk ferje ble satt i drift i 1. tertial.

Ytterligere en ferje kom på elektrisk drift 3. tertial (1.11.21). Ferje tre er under ombygging og forventes å settes i drift 1.5.22.

De elektriske fergene går per 31.12.21 i hybrid-modus (batteri + diesel), da ladeinfrastruktur i Moss ikke er ferdig. Elvia jobber for å finne en god trase for høyspentkabel til ladestasjon fra Værftsgata til ladestasjon på havna. Når ladestasjon kommer på plass, vil ferjene gå kun på strøm. Det må være et mål om at ladestasjon i Moss kommer på plass så snart som mulig i 2022.

Grønn havn - Moss havn

Strategisk plan med målsetning om å få havnedriften til å bli fossilfri innen 2030.

Moss havn har inngått avtale med ASKO om etablering av dronehavn i Moss, avtale ble signert i 2020. Detaljplanleggingen er i full gang og de fysiske arbeidene starter opp i 2021. Dette vil føre til elektrisk fjordkryssing og fortsette elektrifisering av operasjonene i havna.

Status: Fysiske arbeider for ombygging av arealene til dronehavn hadde oppstart høsten 2021. Dronehavna var planlagt ferdigstilt innen utgangen av 2021, men er litt forsinket. Målet er ferdigstillelse juni 2022, og at dronene kommer i gang i august 2022.

Moss havn inngikk avtale med Bastø Fosen og Statens vegvesen hvor arealer til ladefasiliteter ble frigjort, gjennom å flytte kontorene til Moss Havn.

Status: Arbeidene med ladetårn er i gang. Fundamenteringsjobben er ferdig og selve ladetårnet er levert. Arbeidet med å fremføre strømkabel er i gang, men ikke ferdigstilt. Utfordringer med å finne en god kabeltrase har forsinket arbeidet med framføring av strøm. Håper strøm er på plass første halvår 2022.

Moss havn har inngått avtale med Kruser (kruser.no) som gjør at det til sommeren 2021 vil komme elektriske fritidsbåter til Moss, tilgjengelig gjennom båtpool.

Status: Kruser solgte ikke nok medlemskap i Moss, samtidig som de ikke får levert nok båter. Prosjektet i Moss er derfor utsatt til 2022, og ny avtale med Moss Havn foreligger. Båtene skal kunne testes av befolkningen under Moss Miljøfestival i august. Testperioden under miljøfestivalen i august i fjor ble suksess. Alle prøvetimer var fullbooket. De skal komme med båter til sommeren 2022.

Avfall

Konkrete mål for forbruk, avfall og avløp skal settes i klimaplanen. Gjennom EU-direktivet for avfall er det satt mål om at 60% av husholdningsavfallet utsorteres innen 2030 og 65% innen 2035. Utsortering av matavfall hos husholdningene i Moss igangsettes i 2023, noe som er avgjørende dersom vi skal nå målet om 60 % utsortering i 2030.

Matsvinn - redusere matsvinn ned til 10 % på institusjoner

Enhet sykehjem og omsorgsboliger jobber med å redusere matsvinn i et eget prosjekt; «Fremtidens Mat og service». Utredningen har bl.a. fokus på forebygging av matsvinn. Det er innført «Aktiv forsyning» i sykehjemmene. «Aktiv forsyning» er automatisk lagerstyring. Enheten har i den forbindelse gjennomgått sortimentet og redusert fra 1050 produkter til i underkant av 200 produkter. Dette vil sannsynligvis redusere matsvinnet. Enhet Helsehus jobber med matsvinn og redusert forbruk, blant annet knyttet til bedre lageroversikt. Arbeidet er i startfasen.

Barnehagene jobber kontinuerlig med å holde matsvinn så lavt som mulig.

Reduksjon i årlig innkjøp av nettbrett ved å bruke dem i 5 år

Gjennomsnittsalder for mobiler, iPad'er og laptop: 2 år

Ser vi kun på iPader ser tallene slik ut:

Produkt	Ant. enheter	Gj. alder	Ant. 1. år	Ant. 2. år	Ant. 3. år	Ant. 4. år	Ant. 5. år	Ant. 6. år +
iPader hele MK	4598	2	1726	862	993	634	286	97

Det er grunn til å forvente at det vil være et lavere antall enheter som anskaffes de neste to årene, dog med unntak av skole som kjøper 1:1 på iPader for 1.klasse og 1:1 på bærbar enhet til 8.klasse.

Enhet skole forteller at det jobbes aktivt med å øke levetid på IT-produkter.

Det er en økning i antall nye enheter fra og med kommunesammenslåingen som skyldes behov for å rette opp i teknisk gjeld, og sikre at flere fikk bærbare enheter.

Produkt	Antall enheter	Gjennomsnittsalder
iPader hele MK	4598	2
iPhone hele MK	470	2
Android-telefoner	373	1

Utrede mulighet for avfallssug i Moss

Kunnskapsarbeidet knytta til avfallssug er startet opp og det vil i forbindelse med områdeplan for Høyda gjøres et arbeid knytta til avfallssug og andre alternativer til avfallshåndtering på området.

MOVAR

Selskapet for felles ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall fra alle kommunene i regionen er etablert, anslås satt i drift i løpet av 2024.

MOVAR har et mål om å oppnå en større gjenbruksandel av det som leveres på Solgård Avfallsplass. Det foreligger planer om å etablere en gjenbruksstasjon på Solgård, evt. et annet sted i kommunen, trolig i 2023.

MOVAR har et forprosjekt for å se på muligheten til å starte produksjon av biokull. Dette kan komme som en mulig slambehandlingsløsning på Fuglevik renseanlegg. Dersom dette kommer i gang, vil det øke materialgjenvinning av bla slam og organisk materiale. Forprosjekt på slambehandling forventes ferdig våren 2022. Søknad om midler til mulighetsstudie på å produsere biokull av avløpsslam ble sendt til Klimasats i februar 2022.

Det vurderes om biokullproduksjon er aktuelt for hage- og parkavfallet også.

Bygg

Fossilfri oppvarming av bygg

Moss kommunes bygninger varmes opp uten fossile energikilder. Alle oljefyrer som har forbrent mineralolje i Moss kommune er enten sanert eller konvertert til bioolje.

Moss kommunale eiendom har deltatt i en solcellestudie med Hoppern skole som case. Prosjekteier SINTEF. Konklusjonen er at Moss kommune vil videre først og fremst vurdere solceller på andre bygg enn skole, det vil være mest aktuelt i bygg som driftes i 24 timer i døgnet og ikke har perioder hvor det er nedstengt.

I forkant av større bygge- og rehabiliteringsprosjekter skal MKEiendom KF utarbeide en klima- og miljøplan for prosjektet. Det skal være førende at Moss kommune skal ha gode miljø- og klimaløsninger i sine byggeprosjekter, samt være en pådriver for fossilfrie bygg- og anleggsplasser.

Det er vedtatt at Grindvold omsorgsbolig skal bygges, inkludert miljøplanen som er skrevet for prosjektet. Bygget vil brukes av enhet sykehjem og omsorgsboliger.

NAV-bygg. NAV har lett etter nye lokaler. Det er nå i gang en rehabilitering av eksisterende bygg og det bygges på en ny etasje. Å gjenbruke bygg fremfor å bygge nytt er i utgangspunktet bra for klimaregnskapet.

Forbruk av energi i Moss kommunes bygg og bygg som Moss kommune ved MKE forvalter, til sammen 281 087 m2. Rapportering på forbruk kommer årlig.

Energi vann- og avløp

Energisparing pumpestasjoner. Kommunen har i overkant av 100 pumpestasjoner.

Pumpestasjonenes oppgave er å pumpe spillvann (avløpsvann/kloakk) fra alle deler av kommunen vår til renseanleggene på Fuglevik og Kambo. I tillegg til å pumpe spillvannet, pumpes overvann (f.eks. regnvann) til renseanleggene i vesentlig mengde. Å pumpe store mengder vann krever mye energi. Kommunen arbeider systematisk gjennom vedtatt hovedplan å sanere avløpsledninger som fører overvann til pumpestasjoner. I forbindelse med arbeid med ny Hovedplan VA i 2021 blir energi og tiltak knyttet til dette vurdert inn i tiltakslistene.

Per april 2022: Separering i Orkerødgata-prosjektet er avsluttet 1. tertial og separering i området Utsynet, Refsnesskogen er godt i gang.

Ved utskiftning av komponenter på pumpestasjoner blir energieffektivisering vektlagt.

Klimakommunikasjon

Som følge av koronasituasjonen har det blitt jobbet mindre med klimakommunikasjon enn ønskelig. Arbeidet med å utarbeide en plan for klimakommunikasjon er i gang, og målet er å få på plass en plan første halvdel av 2022.

Anskaffelser

Anskaffelsestrategi 2020-2024 ble vedtatt i 2020 og sier at det skal stilles miljøkrav/-kriterier i anskaffelser der dette er relevant. Moss kommunes anskaffelser skal være formåls- og kostnadseffektive og fremme hensynet til miljø, arbeidsforhold, sosiale forhold og innovasjon.

Dette innebærer å fremme klimavennlige løsninger og redusere skadelig miljøpåvirkning gjennom kommunens anskaffelser. Moss kommune skal gjennom sine anskaffelser stimulere til innovasjon og utvikling av nye fremtidsrettede løsninger, eksempelvis miljøteknologi.

I henhold til anskaffelsesstrategi for Moss kommune skal det stilles miljøkrav/-kriterier i anskaffelser hvor dette er relevant. Gjennomførte anskaffelser ut fra disse kravene rapporteres årlig.

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektør med stab

Tjenesteområdebeskrivelse

Stabene er sentraliserte spesialiserte funksjoner som støtter hovedfunksjonene i organisasjonen, og fungerer som rådgivere og støtter opp under den daglige driften i hele linje-organisasjonen.

Utvikling og utfordringer

Det er stor aktivitet i kommuneorganisasjonen etter koronapandemien, og stabene støtter opp om prioriterte behov i linjeaktiviteter og porteføljestyrt prosjekter.

Alle ressurser i stab innovasjon har vært involvert i de porteføljestyrt prosjektene. Porteføljestyrt prosjekter er de prosjekter som kommunen finner strategisk viktige og som treffer på tvers av stabs- og kommunalområder. Prosjekter som er porteføljestyrt er Leve hele livet, Enklere byggesakshverdag, Velferdsteknologi og Oppvekstreformen.

Prosjektene Leve hele livet, Enklere byggesakshverdag og Velferdsteknologi planlegges ferdigstilt i løpet av året og vil bli overlevert linjen for gjennomføring og gevinstrealisering av identifiserte tiltak.

Prosjekt oppvekstreformen har nylig startet og vil fortsette utover i 2023.

Strategi innovasjon og digital transformasjon (KST sak 47/21) implementeres gjennom de porteføljestyrt prosjektene.

Kommentar til status økonomi

Beløp i 1000	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Kommunedirektør med stab	100 775	97 771	3 004	279 336	275 736	3 600

Mindreforbruk i lønn/(tilskudd) til lærlinger på minst 3,7 millioner kroner. Antall lærlinger antas maksimalt å være på samme nivå som 2021, det vil si at måltallet ikke nås i 2022. Bakgrunn for dette er mangel på aktuelle kandidater ved lærlingeopptak. Mer nøyaktige prognoser gjøres i andre tertial etter inntaket av nytt årskull fra august 2022.

Nye proaktive tiltak innen informasjonssikkerhet, opprettelse av 100 prosent stilling som informasjonssikkerhetsansvarlig, forebyggende cybersikkerhet og respondere på cyberangrep til sammen 2,85 millioner kroner i årlige kostnader dekkes innenfor årsbudsjett ved omdisponering, da kostnader for Microsoft 365-lisenser blir 3,44 millioner kroner lavere enn opprinnelig beregnet i 2022. Formannskapet har blitt informert om tiltakene.

Merkostnader 0,2 millioner kroner knyttet til korona-hurtigtester dekkes innenfor årsbudsjett ved omdisponering.

Behov for utbedring lyd streaming av politiske møter 0,25 millioner kroner engangskostnad dekkes innenfor årsbudsjett ved omdisponering. Årlige merkostnader 0,1 millioner kroner knyttet til godtgjøringsreglementet folkevalgte.

Politisk behandling av søknad om tilskudd festivalen Pride 0,25 millioner kroner for 2022 dekkes innenfor årsbudsjett ved omdisponering.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Bemanningsstilpasninger virksomhet renhold 1 årsverk 2022 og 1,5 årsverk 2023 fremtidige ledige stillinger legges ned	-1 050	-1 050	0	Ferdig	Renhold har redusert 1 årsverk ved ledigholdt stilling i 2022.
Reduksjon frikjøp tillitsvalgte med 1,05 årsverk og midlertidig økning 0,5 årsverk hovedverneombud i 2021	-388	-388	0	Ferdig	Reduksjon fra 2,5 til 2 årsverk hovedverneombud er gjennomført fra 01.01.2022.
Sum	-1 438	-1 438	0		
Nye tiltak					
Tilskudd Fair Play Østfold (KST sak 48/21)	150	150	0	Ferdig	Tilskudd utbetales årlig i perioden 2021-2023.
Visit Moss nettsider (del av Visit Norge)	250	250	0	I arbeid	Gjennomføres gjennom avtale med Moss i Sentrum.
Evaluerings av kommunens pandemihåndtering (KST sak 69/21)	300	300	0	I arbeid	Oppstartsmøte gjennomført med Norconsult, og rapporten ferdigstilles i løpet av 2. tertial.
0,4 årsverk til oppfølging av lærlinger	300	300	0	Ferdig	Det er rekruttert til stillingen.
Porteføljestyrt prosjekter og organisasjonsutvikling	500	500	0	I arbeid	Porteføljestyrt prosjekter og organisasjonsutvikling pågår, herunder prosjekt "kontorbygg/andre bygg".
Leve hele livet	500	500	0	I arbeid	Det påløper kostnader i det porteføljestyrt prosjektet.
Demokratistøtte	500	500	0	I arbeid	Formannskapet har lagt sak om økonomisk støtte på høring. Saken behandles i kommunestyret i mai.
Heltidskultur	2 500	2 500	0	I arbeid	Arbeidsgruppe er oppnevnt og stilling er lyst ut for arbeid med heltidskultur, se KST sak 17/22.
Sum	5 000	5 000	0		
Endringer ihht statlige føringer					
Universell utforming av IKT	304	304	0	Ferdig	Arbeidet er blitt kontinuerlig gjennomført i ny kommune.
Sum	304	304	0		
Sum tiltak	3 866	3 866	0		

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik totalprognose
Digitalisering renhold	90	0	90	0
Diverse IKT Nye Moss	1 180	0	555	625
Maskinvare for kapasitetsjusteringer og livssyklus	2 000	0	1 890	110
Nettverksutstyr	1 000	1 108	1 110	-110
Nødstrømsaggregat Moss rådhus	1 500	69	1 500	0
Renholdsmaskiner	1 915	0	1 915	0
Robot dokumentforvaltning	300	0	300	0
Verktøy for internkontroll og behandling av personvernustyr	205	0	0	205
Sum	8 190	1 177	7 360	830

Statustekst investeringer

Digitalisering renhold

Overføring fra 2021 vil bli brukt i løpet av 2022.

Diverse IKT Nye Moss

Investeringsmidler CRM / enklere byggesakshverdag inndras da tiltaket gjennomføres i drift. Investering ACOS gjennomføres som planlagt.

Maskinvare for kapasitetsjusteringer og livssyklus

Det er utfordringer med tilgang til maskinvare som følge av råvaresituasjonen i verden.

Nettverksutstyr

Merforbruk dekkes av livssyklusbudsjettet.

Nødstrømsaggregat Moss rådhus

Arbeidet gjennomføres i samarbeid med MKEiendom.

Renholdsmaskiner

Innkjøp av renholdsmaskiner gjennomføres i løpet av 2022.

Robot dokumentforvaltning

Ny arkivlov vil fordre endringer for vår måte å jobbe på, og stadig økning av nye digitale løsninger i det offentlige krever at vi er i forkant og sikrer arkivbevaring også i fremtiden. Vi ser stadig etter mulige forenklinger i arbeidsprosesser for å effektivisere og frigjøre ressurser slik at vi også kan møte morgendagens utfordringer. Bruk av robotteknologi kan være en løsning for å oppnå noe av dette. I journalføringen er det en del oppgaver som har faste regelsett å forholde seg til og anses som særlig egnet for robotisering. Dokumentforvaltning vil i år kartlegge hvilke prosesser som kan utføres av robot og gjennomføre en anskaffelsesprosess på robotplattform.

Verktøy for internkontroll og behandling av personvernustyr

DigiOrden er anskaffet og det skal benyttes som behandlingsprotokollverktøy. Samtykkeverktøy som er godt nok, finnes ikke på markedet. Internkontroll verktøy vurderes inkludert i kravspesifikasjonen til et nytt kvalitetssystem. Prosjektet avsluttes og midlene inndras.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,49 %	5,42 %	6,90 %
Årlig sykefravær 2021	1,73 %	5,71 %	7,44 %
Årlig sykefravær 2022	4,45 %	5,44 %	9,89 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	2,13 %	5,92 %	8,05 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	4,45 %	5,44 %	9,89 %

Sykefraværet i stabene har gått opp fra 2021 til 2022. Renhold har økt langtidsfravær. Kontorstillinger i stabene har litt økning i sykefraværet, og det er spesielt korttidsfraværet som har økt pga. koronasmitte i første del av perioden og i siste del av perioden eksponering av øvrig smitte etter full gjenåpning av samfunnet. Det har i tillegg vært arbeidsbelastninger på renhold og på deler av staben over lang tid i koronapandemien. Koronapandemien har spesielt gjort det vanskelig å jobbe med forebyggende nærværstiltak og kulturbygging innen renhold. Det samarbeides med ledere, tillitsvalgte og verneombud om lokale tiltak etter HMS og IA plan.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det bes om en sak til kommunestyret om fordelingsnøkkel for demokratistøtte til politiske partiers organisasjoner i Moss, basert på stemmeoppslutning i kommunevalget.	Ferdig	Sak behandles av kommunestyret i mai 2022.
Det nedsettes en partssammensatt arbeidsgruppe bestående av folkevalgte, tillitsvalgte og ansatte som jobber for innføring av heltidskultur i Moss kommune. Administrasjonen bes utarbeide en strategi for innføring av heltidskultur, som blant annet inneholder følgende rammebetingelser: •Målet er å gjøre alle stillinger i kommunen til heltidsstillinger, men unntak av rekrutteringsstillinger, og andre med rett til deltid iht. arbeidsmiljølov/permisjonsreglement. •Det bes om en oversikt over deltidsstillinger i kommunen, fordelt på den enkelte avdeling. •Det utredes konsekvensene av kun lyse ut heltidsstillinger, og at i Moss kommune er en normal vakt minimum 7 timer. •Moss kommune skal søke om statlige prosjektmidler for å gjennomføre lokale tiltak for å øke andelen heltidsstillinger. •Økt grunnbemanning må sees på som et virkemiddel for å oppnå heltidskultur i Moss.	Iht. plan	Partenes representanter til arbeidsgruppen er oppnevnt.
I Moss kommune er 2 læringer pr 1000 innbygger et minimum. Arbeidet med oppfølging av læringer økes med 0,4 årsverk.	Iht. plan	Bemanning i enhet HR er styrket for å ivareta oppgaven.
Moss kommune utreder ulike alternative for hvordan flere ansatte i kommunen kan få fagkompetanse, mens de er på jobb. Vi vil	Ikke startet	Sak utarbeides i løpet av 2022.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
trappe opp ordningen med «Fagbrev på jobb». Kommunedirektøren bes legge fram en sak for kommunestyret med en ambisiøs plan for å gi ufaglærte mulighet til å bli faglærte. Dette gjelder særlig innen fagområdene helse og mestring og innen skole og barnehage.		

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - lht. plan laptop 5 år - nettbrett 5 år		Rutine i kommuneorganisasjonen er etablert.
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Ikke startet	Moss kommune stiller ved nye anskaffelser på en del områder krav til seg selv om å dekke transportkostnader til leverandør for mindre innkjøp på rammeavtaler. Dette gjøres for at bestillere skal planlegge løpende periodiske innkjøp på en bedre måte. Redusert transport og krav om bruk av el-lastebil reduserer belastningen på miljøet.
Klimakommunikasjon - fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	Vi jobber med en handlingsplan for miljø- og klimakommunikasjon med utgangspunkt i de målene som er fastsatt i klimaplanen. Handlingsplanen er planlagt ferdigstilt sommeren 2022. Parallelt med å få handlingsplanen ferdig jobber vi med kommunikasjonstiltak knyttet til klimaplanen.
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskifting av tjenestebiler	Ikke startet	Det planlegges å erstatte fire varebiler/kombinasjon persontransport med elbiler som dekker behovet til renholdstjenesten fra 2023.
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Ikke startet	Innføring av parkeringsavgift på kommunale parkeringsplasser for elbiler har trolig gitt effekt at ansatte ikke bruker parkeringsplasser i nærheten av arbeidsplassen. Det antas at flere ansatte enn tidligere ikke bruker bil til og fra jobb.
Transport - kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Ikke startet	Det er etablert ordning om muligheter for at kontoransatte kan inngå avtale om hjemmekontor inntil to dager per uke.
Transport - parkeringsstrategi og tilhørende tiltaksplan	Ikke startet	Det er innført parkeringsavgift på elbil på kommunale parkeringsplasser.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Ikke startet	Det er innført leasingordning elsykkel for ansatte som ønsker et slikt tilbud.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 %	Iht. plan	En god del møter gjennomføres også som digitale møter (Teams) etter koronapandemien, slik at persontransport ikke er nødvendig. Bildelingsordning med elbiler blir etablert.

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet er organisert i fem enheter:

- enhet kultur, aktivitet og mestring
- enhet barnehage
- enhet skole
- enhet bolig, integrering og krisesenter
- enhet NAV

Enhet kultur, aktivitet og mestring består av virksomhet kultur og idrett, virksomhet forebyggende helse, avdeling aktivitetssentre og avdeling samskaping.

Enhet barnehage ivaretar de lovpålagte oppgavene knyttet til barnehageeierrollen og barnehagemyndighetsrollen. Barnehagetilbudet i Moss kommune består av 24 private og 12 kommunale barnehager.

Enhet skole består av 17 skoler, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og skoleeieravdelingen. Enheten forvalter skoleeieransvaret i Moss.

Enhet barnevern, bolig og inkludering er organisert med fem avdelinger og en virksomhet. Avdelingene er boligsosial avdeling, voksenopplæring, krisesenter, flyktningetjeneste og avdeling for enslige mindreårige flyktninger. I tillegg kommer virksomhet barnevern.

Enhet NAV består av kommunale og statlige tjenester, med en kombinasjon av statlige og kommunalt ansatte. NAV Moss er et partnerskap mellom Moss kommune og Arbeids- og velferdsetaten region Øst-Viken.

Utvikling og utfordringer

Pandemien hadde fortsatt et grep på samfunnet ved inngangen til året. Befolkningen fikk boostervaksinen, skolene hadde fortsatt trafikklysmode og ansatte jobbet til dels på hjemmekontor. Ikke lenge etter stod vi ovenfor en ny krise med situasjonen i Ukraina. Kommunalområdet har et stort ansvar i arbeidet med å legge til rette for og bosette flyktninger. Raskt ble det etablert et tett samarbeid på tvers av enheter som har gjort at kommunen, på en svært god måte, har håndtert situasjonen så langt.

Tross dette har flere prosjekter, utvikling og drift vært ivarettatt i alle enhetene, og kommunalområdet fikk ferdigstilt høringsutkastet til den overordnede strategiplanen.

Strategiplanen inneholder en «kongstanke» og fire satsningsområder:

Kultur, oppvekst og aktivitet skal i fellesskap bidra til deltakelse for alle, like muligheter og varig endring av rotårsakene til utenforskap.

1. Koordinerte og sammenhengende tjenester

2. Tidlig innsats med inkluderende og trygge omsorgs- og læringsmiljø for alle barn og unge
3. Varig endring
4. Mangfoldige kultur-, aktivitets- og idrettstilbud hvor alle kan delta

Strategisk plan skal til endelig behandling i kommunestyret 21. juni.

Selv om strategisk plan ikke er endelig vedtatt er det fokus på de overordnede satsningene, blant annet jobbes det med tidlig innsats i forhold til trygge omsorgs- og læringsmiljøer. I barnehage er det lagt vekt på å utvikle systemer som sikrer kompetanse i barnehagene. Kommunale og private barnehager samarbeider for å styrke arbeidet med tidlig innsats/ inkluderende praksis og tverrfaglig samhandling. I skole jobbes det videre med prosjektet SIMM (sammen om inkluderende læringsmiljø i skole og barnehage i Moss). På kulturskolen har kommunen fått prosjektmidler til en musikkterapeut som skal jobbe med tidlig innsats og utenforskap på en annenledes måte. NAV har fått midler til prosjektet "Senter for skolemestring", hvor målet er å utvikle bedre tjenester for ungdom/unge voksne slik at flere fullfører utdanning og blir inkludert i arbeidslivet. I barnevernet har flere medarbeidere gjennomført kurs i nettverksarbeid som skal bidra til å gjøre tjenesten, og kommunen, bedre rustet til å mobilisere familie- og nettverksressurser, til det beste for de sårbare barna og familiene.

Når det gjelder kapasitet så viser barnehageopptaket for 2022/2023 at det er områder i kommunen der det er få plasser i forhold til behov. Det fører til lengre reisevei for enkeltfamilier. I andre områder har kommunen overkapasitet. Enhet barnehage vil i tiden framover vurdere ulike tiltak for å dreie tilbudet til de områdene i kommunen hvor barnehagekapasiteten er lav. Det jobbes videre med samlokalisering av aktivitetssentre og åpen barnehage har fått nye lokaler. Det er igangsatt en mulighetsstudie i forbindelse med at krisesenteret har behov for nye og mer tilpassede lokaler, og det skal i juni leveres en sak til politisk behandling om valg av plassering av nytt bibliotek/kulturskole.

I barnevernreformen som trådte i kraft 1.1.2022 overføres faglig og økonomisk ansvar fra staten til kommunene. Hensikten er å gi bedre rettssikkerhet og tilpasset hjelp til barn og familier, bedre barnevernets bruk av ressurser i oppgavene og styrke tidlig innsats og det forebyggende arbeidet i oppvekstsektoren. Moss kommune svarer ut dette gjennom prosjekt oppvekstreform. Prosjektet er organisert i tre arbeidsgrupper, og leveranse skal blant annet være en plan for det forebyggende arbeidet, kunnskap om utfordringene, utvikling av barnevernet i tråd med barnevernsreformen, nye hjelpetiltak for barn og unges psykiske helse og styrket samhandling.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
200-Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	1 728	1 550	179	6 379	6 379	0
201-Enhet kultur,aktivitet og mestring	68 737	77 914	-9 177	187 201	200 801	-13 600
203-Enhet barnehage	131 772	131 004	768	383 842	388 242	-4 400
204-Enhet skole	197 879	199 632	-1 754	555 939	555 939	0
205-Enhet barnevern, bolig og inkludering	60 881	52 402	8 478	191 672	183 272	8 400
206-Enhet NAV	51 149	53 587	-2 438	148 775	152 075	-3 300
Sum	512 146	516 090	-3 944	1 473 808	1 486 708	-12 900

Kommentar til status økonomi

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet melder et merforbruk på 12,9 millioner kroner per 31.12.22.

Årets fire første måneder har i stor grad vært preget av koronapandemien, med svært høyt sykefravær innenfor flere av tjenestene. Dette har ført til et stort behov for vikarer og bruk av overtid innenfor flere områder, spesielt innenfor enhet skole og enhet barnehage. Totale koronarelaterte utgifter per første tertial er 8,8 millioner kroner (ekslusive drift av vaksinesenteret). Pandemien har også i denne perioden ført til reduserte inntekter for kommunalområdet, da spesielt innenfor kultur- og idrettsområdet.

Kommunalområdet har hatt ansvaret for utvikling og drift av vaksinesenteret i Moss. Dette arbeidet har fortsatt inn i 2022 og estimerte utgifter knyttet til dette arbeidet er 10 millioner kroner for inneværende år.

Pandemien gir fortsatt utslag i lavere aktivitet og billettsalg innen kultur- og idrettsområdet. Noe lavere aktivitet dekker opp for deler av innteksttapet og det meldes om et samlet netto innteksttap på 0,5 millioner kroner.

Moss kommune har mottatt en søknad på 3,1 millioner kroner fra Ekholt ballklubb vedrørende bygging av nytt klubbhus. Søknaden foreslås innvilget.

Enhet barnehage melder et merforbruk på 4,4 millioner kroner. Dette skyldes hovedsakelig en økning i variable utgifter knyttet til spesialpedagogisk hjelp og refusjoner for redusert foreldrebetaling til de private barnehagene.

Barneverntjenesten melder et mindreforbruk på 8,4 millioner kroner. Dette skyldes en stor reduksjon i bruk av statlige tiltak i tjenesten. Behovet for institusjonsplasser for ungdom avtok raskere enn antatt utover året i 2021 og denne trenden har fortsatt i 2022.

Enhet NAV melder et merforbruk på 3,3 millioner kroner som skyldes høyere utbetalinger av økonomisk sosialhjelp enn lagt til grunn i budsjettet. Høye strømpriser og dårlig tilgang til nødboliger i kommunen gir utslag i økte utbetalinger. Til grunn for prognosen ligger en forventning om at utbetalingene i 2022 vil ligge på nivå med 2021. Merforbruket vil dekkes av en ekstrabevilgning Moss kommune har mottatt over rammetilskuddet for å dekke økte utbetalinger av økonomisk sosialhjelp som følge av høye strømpriser.

Det oppleves økt aktivitet for ulike frivillige organisasjoner, lag og foreninger etter pandemien. Kommunen har mottatt og innvilget en rekke søknader om økonomisk støtte så langt i år gjennom disposisjonsposten til kultur- aktivitet- og inkluderingsutvalget. Ulike konserter, idrettsarrangementer og andre markeringer har mottatt økonomisk støtte. Det er hittil innvilget støtte på omtrent 0,8 millioner kroner mot et totalt budsjett på 1,05 millioner kroner. Dette fører til begrensede muligheter for tildelinger til høsten.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik totalprognose
Diverse investeringer kultur, oppvekst og aktivitet	3 000	0	3 000	0
Forprosjekt nytt krisesenter	300	0	300	0
Ikt-handlingsplan, skole	17 000	6 731	17 000	0
Inventar og møbler til nytt NAV-kontor	2 875	3	2 875	0
IT-utstyr til nytt NAV kontor	875	190	875	0
Kunstgress Nøkkeland	500	0	500	0
Kunstgressbane Melløs	1 000	0	1 000	0
Kunstprosjekt, Fleischer brygge	297	223	297	0
Oppgradering Bellevue	22 484	0	22 484	0
Tverga - en morsom omvei	600	0	600	0
Sum	48 931	7 147	48 931	0

Statustekst investeringer

Diverse investeringer kultur, oppvekst og aktivitet

Det er besluttet at midlene skal brukes på mindre ulike investeringer innenfor flere enheter, både innenfor skole, idrett, barnevern og NAV. Anskaffelsene er under planlegging og det antas at investeringene vil sluttføres i løpet av året.

Forprosjekt nytt krisesenter

Det er avsatt penger til å gjøre en mulighetsstudie av å flytte krisesenteret til et ledig kommunalt bygg fordi dagens krisesenter er blitt for lite.

Ikt-handlingsplan, skole

Investeringsbudsjettet for IKT i skolene er forventet å gå i økonomisk balanse per 31.12.22. Hittil i 2022 er det bestilt og levert nettbrett til barneskolene for 4 millioner kroner.

Inventar og møbler til nytt NAV-kontor

Prosess med innkjøp av inventar er igangsatt. En god del av inventaret ble kjøpt inn på statlig side i desember 2021, men det er fortsatt noe som gjenstår.

IT-utstyr til nytt NAV kontor

Prosess med innkjøp er igangsatt.

Kunstgress Nøkkeland

Prosjekt med rehabiliteringen av banen er forventet startet mot slutten av året.

Kunstgressbane Melløs

Det er planlagt avsluttende arbeid rundt banen og gangsti knyttet til garderobeanlegget. Arbeidet er ikke igangsatt, men planlegges å starte opp før sommerferien.

Kunstprosjekt, Fleischer brygge

Det er planlagt og gjennomført forbedringer på stupetårnet knyttet til sikkerhet. Stupetårnet har vært stengt for publikum siden høsten 2021, men ble åpnet i april 2022. Åpning av badstuen må avvente til det planlagte servicebygget er på plass.

Oppgradering Bellevue

Arbeidet med oppgradering av Bellevue går som planlagt. Arbeidet er lagt ut på anbud og forventet oppstart er etter sommerferien.

Rabben, etablering av ny bypark

Vedtatt utbyggingsavtale mellom kommunen og Verket Moss AS legger premissene for opparbeidelsen. Beløpet på 25 millioner kroner er kommunens andel til opparbeidelse av den offentlige parken, og kommunen skal overta denne for drift og vedlikehold fra og med 2023. Arbeidene på Rabben er i henhold til fremdriftsplan per 1. tertial 2022, og parken skal etter planen åpnes i juni 2023. Höegh Eiendom/Verket Moss AS er byggherre for prosjektet, og er i tett dialog med kommunen.

Tverga - en morsom omvei

Investeringen er knyttet til prosjektet på Åvangen grusbane. På grunn av manglende fremdrift er Moss kommune ikke lenger med i Tverga sitt prosjekt. Det er likevel et ønske om at Moss kommunes egenandel på 0,6 millioner benyttes til å utvikle grusbanen i egen regi. Prosjektets omfang vil dermed måtte nedskaleres sett i forhold til opprinnelig plan. Det vil kunne søkes om spillemidler til nærmiljøanlegg.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,43 %	6,81 %	9,24 %
Årlig sykefravær 2021	2,73 %	7,01 %	9,74 %
Årlig sykefravær 2022	5,63 %	8,22 %	13,85 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	3,00 %	8,18 %	11,18 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	5,63 %	8,22 %	13,85 %

Sykefraværet 1. tertial har vært høyt. I hovedsak er fraværet koronarelatert. Fraværet var høyest de første månedene og har avtatt de fleste steder. I noen barnehager er tallene fortsatt høye og det er iverksatt tiltak hvor barnehagene gjennom prosjektet "En bra dag på jobb" har utarbeidet handlingsplaner for økt nærvær.

Kommunalområdet hadde 136 HMS-avvik i 1. tertial. 75 av avvikene er registrert på enhet skole, mens de resterende fordelte seg mellom de andre enhetene.

Enhet kultur, aktivitet og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten skal legge vekt på tidlig innsats, inkluderende, tilgjengelige tjenester og aktiviteter for alle barn og unge, med mål om koordinerte og sammenhengende tjenester. Enheten skal gjennom et mangfold av kultur, - aktivitets- og idrettstilbud bidra til et inkluderende fellesskap som gir bedre levekår i befolkningen. Enheten skal bidra til samarbeid og samhandling internt og utad, og utvikle samfunnet rundt både barn, unge, familier og voksne i Moss kommune.

Virksomhet kultur og idrett tilrettelegger og utvikler kultur- og idrettsaktiviteter slik at Moss skal være en spennende, inkluderende og mangfoldig kulturkommune for alle. Virksomheten består av en stab og fire avdelinger: Moss kulturhus består av parkteatret og samfunnshuset. Mossebibliotekene består av to avdelinger, Moss og Rygge, og er en møteplass for kultur, informasjon, kunnskap og litteratur. Moss kulturskole gir et bredt tilbud som er forankret i opplæringslovens § 13-6. Avdeling idrett sikrer drift av idrettsanlegg, baner og haller.

Virksomhet forebyggende helse favner bredt og universelt; fra svangerskapsomsorgen, via helsestasjon, skolehelsetjeneste for barne-, - ungdom- og videregående skoler, ungdomshelsestasjon, smittevern og ergo- og fysioterapeuttenester. I tillegg skal avdeling familieteam være kommunens kjente kontaktpunkt for barn, unge og familier som av ulike årsaker er i behov for hjelp og støtte.

Avdeling aktivitetssentrene består av tre aktivitetssentre: Løvstad, Melløs og Lyngrabben som gir et arbeids- og aktivitetstilbud til mennesker med nedsatt funksjonsevne, og oppfølging av VTA-plasser (varig tilrettelagt arbeid).

Avdeling samskaping inneholder arbeid knyttet til frivillighet, aktivitet, feriekubb, aktivitetskontakter, ungdomsklubber, instagramkontoen og tilbudet "UngiMoss" samt "Ung kultur møtes" (UKM).

Enheten består av stab, virksomheter og avdelinger som i tillegg dekker ulike oppgaver:

- samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT)
- koordinering av "Aktiv på dagtid"
- drift av Frivilligsentral på Bredsand, oppfølging av avtaler for drift av ulike tilbud blant annet seniorsenter, "Home-Start", eldreliv, og frivilligsentral i sentrum
- frivillighetskoordinator og fritidskoordinator knyttet til tilbud etter skoletid
- kulturadministrasjonen planlegger, utvikler og koordinerer tjenesteyting og forvaltningsoppgaver innen kultur og idrett
- byantikvar

Utvikling og utfordringer

Enhetens tilbud og tjenester er tilbake til normal drift etter pandemien. Enheten fortsetter med å ha ansvar for koronavaksinerings av befolkningen etter gjeldende nasjonale retningslinjer. I tillegg har enheten oppgaver knyttet til helsekontroller og vaksinerings av ukrainske flyktninger.

Det har i løpet av våren blitt gjennomført UNGdata-undersøkelse og resultatene vil bli systematisert, analysert og lagt frem etter sommerferien.

I mars ble det gjennomført en trygghetsvandring i området på Høyda. En trygghetsvandring er en gåtur, primært på kveldstid, der aktuelle ressurspersoner fra kommune, politiet, FAU og MKEiendom går i et aktuelt område for å se på fysiske omgivelser med tanke på å forebygge kriminalitet.

Arbeidet med sammenslåing av de tre aktivitetssentrene Løvstad, Melløs og Lyngrabben har vært prioritert i første tertial.

I samarbeid med NAV er det etablert to nye varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) hos Personalpartner.

Aktivitetkontaktjenesten har startet det planlagte utviklingsarbeidet og etablert gruppetilbud. Det tilbys grupper både på allaktivitetshuset og ute i ordinære aktiviteter, eksempelvis hos jeger- og fiskeforeningen. Som en del av utviklingen er det i samarbeid med nasjonalt kompetansesenter for barn og unge med funksjonsnedsettelse og Universitetet i Sørøst-Norge utviklet studiet "Fritid med bistand". I mars bestod 15 personer studiet på 15 studiepoeng. Studiet er utviklet og finansiert av Moss kommune gjennom innovasjonsmidler.

Virksomhet kultur og idrett

Innen virksomhet kultur og idrett jobbes det med utvikling av digitale systemer, både nytt bookingsystem, et digitalt kartleggingsverktøy for å få oversikt over reelle brukstimer på idrettsanleggene, digitalt opplevelseskort og ny digital løsning for søknad på drifts-, aktivitets- og inkluderingsstøtte.

Kulturbyrået Møsen har, etter en utlysning/konkurranse, blitt hyret inn til å jobbe frem en strategi for kunst i offentlig rom. Dette arbeidet vil også bli en del av kulturplanen. Arbeidet med kultur- og idrettsplanen igangsettes i august/september 2022.

Utllysning av kulturstipend og -pris ble synliggjort gjennom lokalavisen, på kommunens nettsider og i sosiale medier. Det kom inn elleve forslag til Moss kommunes kulturpris for 2021. To kandidater søkte til kulturstipend. Saken ble behandlet i utvalget for kultur, aktivitet og inkludering den 28.04.22.

Søknaden "Musikk som terapiform" var kommunens førsteprioritet til Viken fylkeskommune om "Regionale folkehelsemidler". Søknaden ble innvilget i sin helhet. Kulturskolen ansetter musikkterapeut i 100 prosent prosjektstilling for neste skoleår. Kulturskolen har per første tertial 160 elever på venteliste.

Ung kulturkalender "UNG PROD" er et treårig prosjekt støttet av Sparebankstiftelsen. Målet er å skape store opplevelser i trygge rammer rettet mot ungdom i alderen 15-19 år, tilbudet er rusfritt og med fokus på inkludering. Støtten er fordelt over tre år og i 2022 er det avsatt i underkant av 0,8 millioner kroner til etablering og gjennomføring av prosjektet. Ung kulturkalender er godt i gang med nyansatt ung produsent i 20 prosent stilling og en utsolgt premiere 27.05.22.

Virksomhet forebyggende helse

Virksomheten har noen vakante stillinger, og det arbeides med rekruttering i avdeling skolehelsetjeneste og familieteam, arbeidet ferdigstilles før sommeren.

Helsestasjonen har startet opp en arbeidsgruppe med oppdrag om å utarbeide en behovsanalyse for lokaler for helsestasjonen, og å se på muligheter for en felles lokasjon. Dette som et ledd i det større prosjektet som skal se på kommunens lokaler opp mot de ulike tjenesters behov.

Der er registeret 115 fødsler i første tertial, mot 155 i samme periode i fjor. Helsestasjonen og jordmortjenesten har startet opp et nytt ukentlig tilbud for gravide med fokus på kosthold og bevegelse i samarbeid med Kirkens bymisjon.

I familieteamet har vært stor etterspørsel og det jobbes kontinuerlig med å ha så korte ventelister som mulig. Våre to psykologer har 44 aktive saker per dag dato og ungdomsteam jobber i omtrent 110 saker.

Åpen barnehage har flyttet inn i nye lokaler på Solli skole og ny styrer/pedagogisk leder er ansatt. Lokasjonene på Åvangen og på Øreåsen har gode besøkstall, tilbudet i sentrum åpner igjen mandag 9.mai.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	68 737	77 914	-9 177	187 201	200 801	-13 600

Kommentar til status økonomi

Enhet kultur, aktivitet og mestring melder et merforbruk på 13,6 millioner kroner per 31.12.22.

Merforbuket skyldes hovedsakelig drift av vaksinesenteret som er vurdert til å koste 10 millioner kroner i 2022. Per utgangen av april er det påløpt omtrent 8,2 millioner kroner knyttet til dette arbeidet. I følge siste oppdateringer fra folkehelseinstituttet skal det gis en fjerde dose for de over 80 år, og en femte dose for sårbare personer med nedsatt immunforsvar. Dette fører til noe aktivitet og utgifter også i tiden fremover.

Aktivitetskontakttjenesten ble vedtatt kuttet med 1 million kroner i budsjettet for 2022. Dette kuttet har vist seg vanskelig å gjennomføre på grunn av pandemien. Avdelingen har kommet senere i gang med gruppetilbud enn planlagt. Det er etablert flere gruppetilbud som er svært positivt mottatt, men det er fortsatt mange en til en vedtak som er gjeldende. Endringer vil først og fremst skje gjennom nye vedtak og det vil derfor ta tid å vri tilbudet. Estimert merforbruk for denne tjenesten er 0,7 millioner kroner, men det antas at dette vil dekkes inn av lavere aktivitet og utgifter innenfor enheten.

Pandemien gir fortsatt utslag i lavere aktivitet og billettsalg innen kultur og idrett. For Moss kommune har dette ført til manglende leie- og billettinntekter på både idrettsanlegg, kulturhuset og kulturskolen. De manglende inntektene er vurdert til å være 0,3 millioner kroner for kulturskolen (Applaus), 0,5 millioner kroner for kulturhuset og 0,5 millioner kroner for idrettsavdelingen per 31.12.2022. Deler av de manglende inntektene sees i sammenheng med lavere aktivitet og det meldes derfor et samlet inntektstap på 0,5 millioner kroner per 31.12.22.

Moss kommune har mottatt en søknad på 3,1 millioner kroner fra Ekholt ballklubb vedrørende bygging av nytt klubbhus. Søknaden foreslås innvilget.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Tilskudd til kirkens SOS - opprettholdelse krisetjeneste 24/7	50	50	0	Ferdig	Utbetalt i januar
Tilskudd til Moss og omegn dyrebeskyttelse	100	100	0	Ferdig	Utbetalt i januar
Innføre "kontingentkassa"	100	100	0	I arbeid	Summen er lagt inn i inkluderingsstøtten
Tilskudd til Evangeliesenteret	135	135	0	Ferdig	Utbetalt i januar
Tilskudd til House of foundation - Møllebyen litteraturfestival	150	150	0	I arbeid	Utbetales i mai
Kulturpris og hedersfest	180	180	0	I arbeid	Ved behandling av årsbudsjett 2022 ble det vedtatt at det skulle utdeles kulturpris og kulturstipend for 2021. Det er derfor besluttet å arrangere en kommunal hedersfest i slutten av mai 2022 for å dele ut kulturpris, kulturstipend samt heder til Norges- og internasjonale mestere fra Moss i 2021.
Tilskudd til Larkolluka	200	200	0	I arbeid	Utbetales i mai
Redusert elevavgift kulturskolen	200	200	0	I arbeid	Iverksettes fra skoleåret 2022-2023
Kreativt partnerskap	250	250	0	I arbeid	Økte stillinger knyttet til kreativt partnerskap slik at man kan besøke flere skoler.
Tilskudd til Fontenehuset	300	300	0	Ferdig	Tilskuddet er utbetalt i sin helhet i januar
Økt tilskudd kultur og idrett - barn og ungdom	400	400	0	I arbeid	Frist for å søke drifts- og aktivitetsstøtte er i år 1 mai
Tilskudd til House of foundation - Lyse netter	500	500	0	I arbeid	Første utbetaling i mars er gjennomført.
Opprettelse av fritidsklubb på Halmstad	500	500	0	I arbeid	Arbeidet er igangsatt
Opplevelseskortet - dobling av budsjett	600	600	0	I arbeid	Det er delt ut 300 opplevelseskort i løpet av våren 2022. Kortet digitaliseres for høsten 2022.
Tilskudd til Moss roklubb	1 000	1 000	0	I arbeid	0,5 millioner kroner ble utbetalt i januar, resterende utbetales i oktober.
Videreføring av prosjektstilling virksomhet forebyggende helse, barn og unges psykiske helse (FSK sak 085/21)	1 800	1 800	0	I arbeid	Noen av stillingene er fortsatt vakante, men planlegges ferdigstilt før sommerferien.
Sum	6 465	6 465	0		
Endringer ihht statlige føringer					
Implementering av rusreformen	900	400	500	I arbeid	Fra juni er det et lovpålagt at kommunen skal ha en enhet for russaker. Moss kommune var tidlig ute med å iverksette dette arbeidet ved å nedsette en

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
					tverrfaglig arbeidsgruppe som jobbet med oppdraget. I senere tid har nasjonale myndigheter bedt kommunene avvente arbeidet til retningslinjer og veiledere er på plass. Arbeidet starter opp igjen så fort de er ferdigstilt.
Sum	900	400	500		
Sum tiltak	7 365	6 865	500		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,12 %	5,94 %	8,06 %
Årlig sykefravær 2021	1,97 %	5,61 %	7,58 %
Årlig sykefravær 2022	4,50 %	8,86 %	13,37 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	2,27 %	5,27 %	7,54 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	4,50 %	8,86 %	13,37 %

Det er store variasjoner i sykefraværet mellom avdelingene i enheten. Enkelte avdelinger, som aktivitetssentrene og helsestasjonen, har høyt sykefravær. Aktivitetssentrene har flere langtidssyke, dette sykefraværet er ikke arbeidsrelatert. Det er gjort tiltak i forhold til bruk av vikarer for å sikre driften av tjenestene.

Enheten har hatt en del koronarelatert fravær i årets første måneder. Flere har hatt et forholdsvis langt sykdomsbilde (14 dager) og flere har også blitt syke i ettertid.

I samarbeid med HR har det i løpet av første tertial blitt gjennomført evaluering av avvik og skademeldinger for 2021 og opplæring av alle ledere i vernearbeidet, risikoanalyser og vernerunder.

Enheten har fokus på å få på plass kompetanse og rutiner knyttet til et helhetlig HMS-arbeid og det gir resultater gjennom flere meldte avvik og større fokus på arbeidet ute i avdelingene.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Administrasjonen bes utrede rask psykisk helsehjelp for barn og unge (0-16 år) etter modell fra Tromsø. Tromsømodellen går blant annet ut på et tett samarbeid mellom kommunen (RPH) og Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP). Utredningen bes lagt fram i hovedutvalg for oppvekst og utdanning, kommunestyret og ses i sammenheng med strategisk plan for psykisk helse.	Iht. plan	Utredningsarbeidet sees i sammenheng med arbeidet med oppvekstreformen. Det er etablert en tiltaksgruppe for oppdraget og gjennomført dialogmøte med Tromsø kommune.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det gjennomføres evaluering av Generasjon M i første halvår 2022, slik at evalueringen ligger til grunn for budsjettarbeidet for 2023.	Iht. plan	Evalueringen har startet og ferdigstilles i juni 2022. Evalueringen vil legges frem for politisk behandling etter sommerferien.
Kommunestyret ber en sak om opprettelse av ungdomsklubb på Halmstad. Saken behandles i medvirkningsråd og i hovedutvalget for kultur, aktivitet og inkludering.	Iht. plan	Saken er fremlagt medvirkningsrådet for ungdom og kultur-, aktivitets- og inkluderingsutvalget i februar. MKEiendom jobber med oppdraget for å finne egnede lokaler, men det har vist seg å være noe utfordrende. Det planlegges for at dette vil komme på plass og at det vil starte opp aktiviteter på Halmstad ved oppstart av nytt skoleår.
Moss kommune utarbeider en handlingsplan for forebygging av selvskading og selvmord blant unge mennesker.	Ikke startet	Arbeidet sees inn i det helhetlige arbeidet i oppvekstreformen og inn i prosessen med plan for psykisk helse og plan for forebyggende arbeid.
Ordningen med opplevelseskort og «kontingentkasse» er gode tiltak som gjør det lettere for barn og unge å delta i fritidsaktiviteter. Ordningen styrkes og gjøres bedre kjent for målgruppen og vi må sikre at de treffer alle de er ment for å treffe.	Iht. plan	Det har blitt delt ut 300 opplevelseskort for våren og sommeren 2022. Det har som tidligere år vært NAV som har stått for behovsprøvingen og prioriteringen av hvem som mottar kortene. På bakgrunn av økt bevilgning til ordningen, er tilbudet i år utvidet med tilbud også i sommermånedene. I tillegg er det startet en prosess med å digitalisere ordningen. Dette vil gjøre kortet mer brukervennlig, tilpasset og tilgjengelig.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Bygg og energi - gatelysene skal skiftes til LED-belysning	Iht. plan	Ved rehabilitering av belysning i Mossehallen og på Bellevue fotballstadion byttes belysningen til LED.
Bygg og energi - nybygg og store rehabiliteringer skal ha en miljøplan i forkant.	Iht. plan	I arbeidet med mulighetsstudien for nytt bibliotek og kulturskole lages det miljørapport. For rehabiliteringen av Solli skole til nytt aktivitetssenter for funksjonshemmede vil det gjøres noe forenklet.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 %	Iht. plan	Ansatte i enheten deltar primært på digitale opplæringer, kurs og nettverk. Ved annen reise benyttes fortrinnsvis kommunens elbil eller tog. Ledersamling planlegges gjennomført lokalt.

Enhet barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Barnehagetilbudet i Moss kommune består av 12 kommunale barnehager, en privat familiebarnehage og 24 ordinære private barnehager. Det går 2 142 barn i barnehager i Moss kommune. I tillegg er det to kommunale åpne barnehager, som administreres i enhet kultur, aktivitet og mestring.

Enhet barnehage har tre funksjonsområder - barnehagemyndighet, barnehageeier og avdeling for pedagogisk veiledning og kvalitet (PVK).

Enheten har følgende oppgaver:

- ivareta de lovpålagte oppgavene knyttet til barnehageeierrollen og barnehagemyndighetsrollen
- sikre et godt samarbeid med de private aktørene
- sikre likeverdige tjenester uavhengig av bosted, personlig økonomi, etnisk bakgrunn, og den enkeltes livssituasjon
- sikre god kvalitet i barnehagene uavhengig av eierform

Utvikling og utfordringer

Første kvartal i barnehagene var preget av pandemien, med stadige skifter i retningslinjer for smittevern og karantenereregler. Barnehagene hadde høye smittetall blant ansatte i perioden januar til mars. Dette førte til dager med redusert åpningstid, og noe reduksjon i tilbudet til barna.

Barnehageopptaket for 2022/2023 viser at det er områder i kommunen der det er få plasser i forhold til behov. Det fører til lengre reisevei for enkeltfamilier. I andre områder har kommunen overkapasitet. Enhet barnehage vil i tiden framover vurdere ulike tiltak for å dreie tilbudet til de områdene i kommunen hvor barnehagekapasiteten er lav.

Arbeidet med tidlig innsats er en prioritert oppgave. Det legges vekt på å utvikle systemer som sikrer kompetanse og kapasitet i barnehagene. Enhet barnehage samarbeider med enhet skole og avdeling pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) om kompetanseheving gjennom satsingen «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis».

PVK forbereder oppstart av felles utviklingsarbeid der tema er inkluderende fellesskap. Kommunen skal samarbeide med Læringsmiljøsenteret ved Universitet i Stavanger. Det er 14 private og 12 kommunale barnehager som skal delta i satsingen som starter i august 2022. Barnehagene har mottatt tilskudd fra statsforvalteren gjennom regional kompetanseordning til å finansiere satsingen.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	131 772	131 004	768	383 842	388 242	-4 400

Kommentar til status økonomi

Enhet barnehage melder et merforbruk på 4,4 millioner kroner per 31.12.22.

- økning spesialpedagogisk hjelp 0,5 millioner kroner
- økning ordinært driftstilskudd til private barnehager 1,6 millioner kroner
- økning variable tilskudd til private barnehager 2,3 millioner kroner

Antall barn med rett til spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging av barnehagetilbudet har økt. Det er også en økning i omfanget timer spesialpedagogisk hjelp som anbefales til enkeltbarn. Økningen i antall timer spesialpedagogisk hjelp i tidsrommet desember 2021 til mars 2022 tilsvarer tre årsverk. Deler av denne økningen er dekket gjennom vakante stillinger samt økte sykelønnsrefusjoner hittil i år, og estimert merforbruk for 2022 er på 0,5 millioner kroner.

Enheten ser en økning i tilskudd til private barnehager. Tilskudd til private barnehager omfatter ordinært driftstilskudd, tilskudd til barn med behov for tilrettelegging i henhold til enkeltvedtak og refusjon av kostnader til redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid, samt søskenmoderasjon. Det er estimert et merforbruk på 1,6 millioner kroner innenfor det ordinære driftstilskuddet. Som et tiltak i en av krisepakkene i forbindelse med pandemien ble arbeidsgiveravgiften satt ned med fire prosentpoeng i tredje termin i 2020. I beregningene for tilskuddet til de private barnehagene i 2022 er det tatt utgangspunkt i regnskapsført arbeidsgiveravgift for 2020. Private barnehagers landsforening klaget dette inn til Utdanningsdirektoratet og 18. april 2022 kom det svar fra Kunnskapdepartementet om at tilskuddsgrunnlaget for private barnehager i 2022 må korrigeres for redusert arbeidsgiveravgift, slik at normal arbeidsgiveravgift legges til grunn. For de variable utgiftene knyttet til behov hos brukerne er det estimert et merforbruk på 2,3 millioner kroner i 2022. 1 million kroner er knyttet til barn med nedsatt funksjonsevne, og 1,3 millioner kroner er knyttet til refusjon for redusert foreldrebetaling. Fra 2020 til 2021 så man en markant økning i antall familier med rett til redusert foreldrebetaling, denne økningen har fortsatt inn i 2022. Det forventes at dette antallet vil gå noe ned når det innføres ny og lavere makspris i barnehager fra august 2022. Dette vil likevel ikke være tilstrekkelig for å komme i balanse for året. Økningen i vedtak om rett til tilrettelagt barnehagetilbud kommer som følge av flere barn med nedsatt funksjonsevne og rett til spesialpedagogisk hjelp.

Det er noe risiko knyttet til bemanningsbehov i forhold til endring i alderssammensetning i barnegruppene. Andelen barn i alderen 1-2 år øker fra barnehageåret 2022-2023, men det vurderes at svingningene kan håndteres innenfor enhetens økonomiske ramme.

Status økonomiplaniltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Effektivisere organisasjon/administrasjon i enhet barnehage	-650	-650	0	Ferdig	Effekt av tiltak gjennomført.
Sum	-650	-650	0		

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetsendringer					
Barnehager reduksjon i ramme	-1 500	0	-1 500	I arbeid	Det har ikke vært mulig å gjennomføre et kutt i den økonomiske rammen til enhet barnehage. Driften av de kommunale barnehagene er i balanse, men man ser en økning i variable utgifter knyttet til spesialpedagogisk hjelp og refusjoner for redusert foreldrebetaling til de private barnehagene.
Sum	-1 500	0	-1 500		
Endringer ihht statlige føringer					
Økt pedagogtetthet barnehager	900	900	0	I arbeid	Sees i sammenheng med barnetall og bemanningsbehov fra nytt barnehageår.
Sum	900	900	0		
Sum tiltak	-1 250	250	-1 500		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,83 %	8,65 %	12,47 %
Årlig sykefravær 2021	4,39 %	10,01 %	14,41 %
Årlig sykefravær 2022	8,17 %	11,42 %	19,59 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	4,59 %	12,94 %	17,54 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	8,17 %	11,42 %	19,59 %

Sykefraværet i enhet barnehage er fortsatt høyt. I januar, februar og mars var det svært høye smittetall i barnehagene, og fraværet i denne perioden skyldes i stor grad korona.

I forbindelse med prosjektet "En bra dag på jobb" har hver barnehage utarbeidet en egen handlingsplan for økt nærvær. I 2022 vil barnehagene arbeide med gjennomføring av tiltakene i planene. I tillegg har enkelte barnehager påbegynt særskilte tiltak i samarbeid med HR-avdelingen og lokale tillitsvalgte/verneombud.

Det er meldt 16 HMS-avvik i enheten hittil i år, mot 32 avvik i samme periode i fjor. Differansen skyldes et stort antall avvik vedrørende samme situasjon i en barnehage i 2021. 6 avvik har ledet til skade hittil i 2022, mot 7 skademeldinger etter avvik i samme periode i 2021.

Det foregår systematisk opplæring i arbeid med HMS for ledere. En barnehage prøver ut et verktøy for HMS i barnehagen som nylig er lansert av KS.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Kommunestyret er bekymret for utvikling i barnehagesektoren, og ber om en redegjørelse for utviklingen ved 1. tertialrapport 2022 og en orientering til hovedutvalg for oppvekst og utdanning.	Iht. plan	I hovedutvalget for Oppvekst og Utdanning er det gitt to orienteringer fra enhet barnehage. 31.01.2022 ble det orientert om arbeid med kvalitet og innhold i barnehagene. 14.03. 2022 ble det orientert om foreløpig status for kapasitet etter hovedopptak 2022

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Klimabudsjettet er gjennomgått med alle ledere. Levetid for telefon, Ipad og pc ble presisert.
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Iht. plan	De kommunale barnehagene har en vedtatt kvalitetsstandard for måltider i barnehagene. Reduksjon av matsvinn er et eget punkt i henhold til denne standarden. Barnehagene har jobbet med å innarbeide praksis i henhold til standarden. Dette beskrives i årsplaner for barnehageåret 2022/2023.
Klimakommunikasjon - fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	De ansatte i barnehagene forteller foresatte om bærekraftig pedagogisk praksis i den daglige kontakten, gjennom planer og dokumentasjon av arbeidet.
Naturmangfold - vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Alle barnehager er bevisste på hvordan barn og ansatte opptrer i naturen. Det gjelder både for dagens aktiviteter og holdningsskapende arbeid blant barna.
Naturmangfold - vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Arbeidet med bærekraft og naturmangfold er forankret i rammeplan for barnehager, og er en sentral del av barns aktiviteter i barnehagen. Moss kommune har gode naturopplevelser som en av seks viktige verdier i kvalitetsplan for barnehagene.
Transport - sykkelandel på 8 % i 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Alle ledere i enheten er bevisste på å oppfordre medarbeidere til å bruke sykkel eller kollektivt.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Enhet barnehage gjennomfører høy andel møter digitalt. Det er etablert sambruk av elbil for tjenestekjøring med virksomhet kultur og idrett.

Enhet skole

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet skole forvalter skoleeieransvaret i Moss og er organisert med 17 skoler, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og en skoleeieravdeling. Det er 11 barneskoler, tre skoler med 1.-10. trinn, to ungdomsskoler og en spesialscole. Skoleeieravdelingen har ansvaret for administrasjon, forvaltning, pedagogisk veiledning samt kvalitets- og forbedringsarbeidet.

Enhet skole har ansvaret for:

- en effektiv drift av skolene innenfor gitte lovfestede og kommunale føringer som sørger for et godt og likeverdig tilbud til kommunens elever
- at alle elever møter et inkluderende og helsefremmende læringsmiljø med kompetente pedagoger slik at elevene får tatt ut sitt læringspotensial
- å ivareta tidlig innsats og sikre sømløse overganger mellom barnehage, skole og videregående skole
- å se hele lærings- og oppvekstløpet under ett
- å sikre god kvalitet i samhandling og samarbeid med andre instanser
- å ha en pedagogisk psykologisk tjeneste som ivaretar individ- og systemhenvisninger i henhold til regelverket

Utvikling og utfordringer

Utvikling

Skolene i Moss er en svært viktig arena for tidlig innsats og har stort fokus på å skape et inkluderende miljø med likeverdige tjenester til alle kommunens barn og unge. Årets første måneder ble preget av et uvanlig høyt sykefravær blant skolenes og SFOs personal og ledelse på grunn av koronapandemien. På tross av dette har skolene klart å holde fokus på kjerneoppgavene sine. SFO og skolene har klart å holde åpent i hele perioden.

Skolene har i årets budsjett fått tilført økte ressurser for å sikre bedre bemanning og for å gjøre skolene mer robuste. Dette vil gjøre det noe lettere å være tidlig ute for å fange opp utenforskap og mangel på mestring blant elevene. Rekrutteringsprosessen er godt i gang og de nytilsatte vil begynne til skolestart i august. Det er viktig å opprettholde en stabil og god grunnbemanning i skolene slik at de kan ivareta særlig sårbare elever med stort behov for tilrettelegging. Lav grunnbemanning kan føre til en økning i henvisninger til PPT for å få sakkyndig vurdering og meldinger om behov for spesialundervisning.

Arbeidet med å skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer for alle, gjennom prosjektet SIMM (sammen om inkluderende læringsmiljø i skole og barnehage i Moss), er et kontinuerlig pågående arbeid. Implementeringen av fagfornyelsen med ny overordnet del er inkludert i SIMM og er en naturlig del av dette arbeidet. Det har vært gjennomført flere moduler med kompetanseheving på skolene i perioden, men med noe redusert aktivitet og deltagelse på grunn av det store sykefraværet.

I skolene handler veldig mye om lærernes og de ansattes kompetanse. Det er viktig å gi alle ansatte den nødvendige kompetansen som skal til for å løse skolenes utfordringer og behov. Over 50 lærere og ledere tar denne våren videreutdanning i regi av den statlige ordningen "kompetanse for kvalitet". I tillegg har administrativ skoleeier et tett samarbeid med Høgskolen i Østfold om et veiledningsoppdrag.

Alle skolene i Moss har vært gjennom et kompetansetiltak for å implementere en metodikk rundt kollega-observasjon for å sikre at den beste praksisen blant lærerne kommer alle elevene til gode.

Det siste året har PPT fokusert på å få på plass en stabil stab for å gjøre PPTs lovpålagte oppgaver på en forsvarlig måte. Våren 2021 kom det inn en opphopning av henvisninger, men antallet er noe redusert siste halvår. Dette kan være et resultat av at barnehager og skoler nå opplever at PPT er mer tilgjengelige for samarbeid. Det jobbes fremdeles systematisk med å rekruttere og beholde gode PPT-rådgivere som ønsker å jobbe i Moss. Det er få lokale søkere med tilstrekkelig kompetanse. Det er et mål at PPT er fulltallige fra august 2022.

Moss kommune har tilbud om gratis SFO for lavinntektsfamilier og staten bidrar nå med finansiering av dette tilbudet gjennom tilskudd til førsteklasseelever. Forberedelsene med å innføre den nye rammeplanen for SFO har gått som planlagt så langt det har latt seg gjøre på den enkelte skole.

Utfordringer

Pandemien har ført til utsettelse og endringer i viktige kvalitetstiltak for å sikre inkluderende læringsmiljøer for elever i mosseskolen. Enheten er bekymret for hvordan dette har påvirket elevenes læringsutbytte. Pandemien vil prege skolene også i de kommende årene.

Skolene melder at første tertial 2022 har vært den mest krevende tiden i koronapandemien. Perioden har vært preget av perioder med høyt sykefravær og generelt en merkbar økt slitasje i personalet. Det har vært meget vanskelig og tildels umulig å få erstattet fraværet med kvalifisert personell.

Det har kommet flere barn med store hjelpebehov i grunnskolen. Å hjelpe disse elevene er et langvarig arbeid som vil kreve store ressurser gjennom hele skoleløpet. I tillegg meldes det om en økning i elever med ulike former for psykiske utfordringer som en følge av pandemien. Skolene er økonomisk styrket slik at de nå kan øke den faste grunnbemanningen for bedre å kunne håndtere situasjonen.

I PPT er ventelisten for nye saker redusert fra omtrent 160 til 80 saker. På barnehageområdet er det nå to til tre måneders ventetid for å få hjelp, men på skoleområdet er det fremdeles opp mot ti måneders ventetid. PPT har ikke hatt mulighet til å redusere ventelistene ytterligere, på grunn av stor turnover i personalet og økning i antall henvisninger. Dette er fortsatt bekymringsfullt for kvaliteten i tilbudet.

Krigen i Ukraina har ført til en økt tilstrømning av flyktninger og 14 elever fra Ukraina er meldt inn i mosseskolen per første tertial. Det er forventet en økning i dette antallet utover i året og de ekstra utgiftene som dette medfører forventes dekket av integreringstilskuddet.

I januar ankom de siste PCene som var bestilt til forrige skolestart. Nettbrettene til barneskolene for kommende skoleår er allerede levert. Det er forventet at årets bestilling på maskiner skal kunne bli levert etter avtalt plan. Skolene er forberedt på at det kan bli forsinkelser i leveringene av IKT-utstyr også til årets skolestart grunnet krigen i Ukraina.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	197 879	199 632	-1 754	555 939	555 939	0

Kommentar til status økonomi

Enhet skole melder balanse per 31.12.22.

Enhet skole har opplevd utfordringer knyttet til koronapandemien gjennom første tertial 2022, med blant annet høyt sykefravær. Dette har resultert i økt vikarbruk og bruk av overtid. Totale koronarelaterte utgifter per første tertial ligger på 7,7 millioner kroner.

Skolene opplever store utfordringer med å ansette kvalifisert personale. Dette har ført til at bemanningen har vært på et lavere nivå enn ønsket. Dette kombinert med høye sykelønnsrefusjoner og utsettelse av ulike kvalitetstiltak i skolene har ført til lavere utgifter enn budsjettet.

Moss kommune har mottatt et statlig tilskudd på 1 million kroner som skal finansiere gratis SFO for elever på første trinn i lavinntektsfamilier. Moss kommune har allerede en slik ordning slik at disse utgiftene allerede er hensyntatt i budsjettet.

Flere skoler har søknader til IMDI (Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet) om ekstra tilskudd til flyktninger med store behov. Det er i prognosen forutsatt at disse blir innvilget.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Gjennomgang av programvare brukt i skolene	-700	-700	0	Ferdig	Tiltaket er gjennomført som planlagt.
Si opp avtalen med Inspiria	-400	-400	0	Ferdig	Avtalen er sagt opp.
Si opp avtalen med Ungt Entreprenørskap	-130	0	-130	Ferdig	Besluttet å ikke gjennomføre tiltaket.
Sum	-1 230	-1 100	-130		
Nye tiltak					
Tilskudd til FAU	50	50	0	I arbeid	Kommunalt foreldreutvalg (KFU) har tatt oppdraget med fordeling av disse midlene.
Sum	50	50	0		
Aktivitetssendringer					
Lærernorm	2 000	2 000	0	Ferdig	Midlene er overført til hver enkelt skole. Lærernorm vil bli målt i oktober.
Økning i antall elever med behov for særskilt norskundervisning enhet skole	3 000	3 000	0	I arbeid	Midlene er fordelt mellom skolene og Globus for å styrke arbeidet med denne elevgruppen.
Økning av elever med store tilretteleggingsbehov som trenger svært tett oppfølging i skolen	5 000	5 000	0	I arbeid	Disse ressursene er fordelt mellom skolene slik at dette arbeidet kan styrkes.
Sum	10 000	10 000	0		
Sum tiltak	8 820	8 950	-130		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,16 %	6,00 %	8,16 %
Årlig sykefravær 2021	2,62 %	6,45 %	9,07 %
Årlig sykefravær 2022	5,66 %	6,97 %	12,63 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	3,06 %	7,37 %	10,43 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	5,66 %	6,97 %	12,63 %

Sykefraværet i første tertial i 2022 har vært preget av koronasituasjonen. Fraværet, og spesielt korttidsfraværet, har på de fleste skolene vært høyere i år enn i et normalår og i første tertial 2021. Pandemien har slått ut ulikt på de ulike skolene og på ulike tidspunkter de to foregående årene, men denne gangen ble de fleste skolene rammet nesten samtidig. Skoler og avdelinger med høyt langtidsfravær har sammen med HR avdelingen i kommunen gjennomført gode prosesser for å redusere dette fraværet.

Det har vært en spesiell situasjon i skolene denne vinteren, hvor de fleste har hatt svært høyt fravær over noen uker eller måneder på grunn av stort smittetrykk og/eller karantene for ledelsen og resten av personalet. Det har vært krevende å skaffe til veie tilstrekkelig med kvalifisert personell på kort varsel. Dette har ført til økt slitasje på de ansatte.

HMS-avvik

	Hele 2021	1.tertial 2021	1.tertial 2022
HMS-avvik	195	58	78
Skademeldinger	34	15	8

Det har blitt skrevet 78 HMS-avvik første tertial 2022. Antall meldte HMS-avvik har vært jevnt økende gjennom 2021 og i årets første tertial. Det er fortsatt en del feilrapportering, men det synes å ha blitt noe forbedring i rapporteringene.

Det har vært en gledelig nedgang i antall skademeldinger i 2022 sett mot samme periode i fjor.

Særskilte fokusområder for forebygging av HMS-avvik og skader:

- noen skoler gjennomførte opplæring i personalet for å redusere voldshendelser og for å lære om konfliktreduserende adferd
- det ble satt inn tiltak og opplæring/veiledning på skoler ved behov
- en del av utfordringene rundt HMS har vært knyttet til den pågående koronasituasjonen og de ansattes psykososiale arbeidsmiljø. Skoleeier har derfor hatt fokus på å videreformidle og dele praksisfortellinger om gode lokale tiltak. Dette er tiltak som har vært igangsatt for å øke trivsel og trygghet, samt å øke nærværet i avdelinger og virksomheter

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Kommunestyret ber om en egen sak om bruk av kommunens anlegg/haller til SFO og idrettsskoler. Det skal vurderes bl.a. prisnivå for deltakelse, likebehandling og samhandling mellom kommunale SFO-er og idretts- og kulturtilbud.	Iht. plan	Den politiske saken er under arbeid og vil komme opp til behandling i juni.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	Skolene er miljøbeviste virksomheter, og arbeider kontinuerlig med forbedringsarbeid for å redusere forbruk. Gjenbruk og avfallssortering er sentralt.
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Iht. plan	SFO har arbeidet med reduisering av matsvinn, og har gode rutiner for dette. Arbeidet er i kontinuerlig prosess. I faget mat og helse er dette et tema gjennom hele året.
Naturmangfold - vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Temaet er hjemlet i opplæringsloven. Skolene er aktive i strandrydding og andre årlige aktiviteter for å nå målet.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Næreskoleprinsippet er gjeldende i Moss. En av grunnene til dette er at elever skal gå eller sykle til skolen. Det arbeides kontinuerlig med å få elever og ansatte til å sykle eller gå til skolen.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 %	Iht. plan	Det er en forventning om at ansatte i enhet skole skal sykle, gå eller ta kollektivt når de beveger seg internt i kommunen eller er på tjenestereiser.

Enhet barnevern, bolig og inkludering

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet barnevern, bolig og inkludering er delt inn i fem avdelinger og en virksomhet som har ansvar for hvert sitt fagområde: boligsosial avdeling, voksenopplæring, flyktningtjeneste, avdeling for enslige mindreårige flyktninger og krisesenter i tillegg til barneverntjenesten. Målet med å samle disse fagfeltene er å styrke helhetsspektivet på familiene, og å gi mer oppmerksomhet til arbeid med sosioøkonomiske forhold. Enheten skal bidra til å nå mange av kommunens målsettinger for utvikling på levekårsområdet.

Enheten omfatter blant annet følgende oppgaver:

- boligsosialt arbeid, herunder planer og utvikling på området
- tildeling av kommunalt disponerte boliger, saksbehandling, depositumsgaranti
- saksbehandling av husbankens økonomiske virkemidler (startlån, etablering, tilpasning, utredning, prosjektering og bostøtte)
- "Housing first" og bo-oppfølgning for brukere med rus- og eller psykiske utfordringer
- opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven
- grunnskoleopplæring for voksne og realkompetansevurdering på grunnskolens område
- kombinasjonsklasser på Malakoff videregående skole i samarbeid med Viken fylkeskommune
- logopedi for voksne
- integreringsarbeid, herunder planer og utvikling på området
- bosetting, råd og veiledning av flyktninger, introduksjonsprogram og tolketjeneste
- bosetting, botilbud og oppfølging av enslige mindreårige flyktninger
- krisesentertjenester, herunder botilbud, dagsamtaler, regionens kompetansesenter om vold i nære relasjoner, utviklingsarbeid og planer på området.

Barnverntjenestens oppgaver er:

- behandle og vurdere bekymringsmeldinger
- gjennomføre undersøkelser av barns omsorgssituasjon
- iverksette hjelpetiltak for barn i og utenfor familie
- oppfølging av frivillige plasseringer for barn eller ungdom
- gjennomføring av rettsbehandlinger i forhold til tvangsvedtak / omsorgsovertakelse
- tilsynsordning for barn som er plassert i Moss kommune
- ettervern under samtykke av barn mellom 18 og 25 år
- akuttberedskapsordning og vakttelefonordning i samarbeid med Råde og Våler

Utvikling og utfordringer

Barnevern

Barnevern har per første tertial en økning i fristbrudd for undersøkelser. Dette skyldes delvis implementering og forståelse av nytt regelverk knyttet til undersøkelser samt økt korttidsfravær. Det nye regelverket tilsier at konklusjon med hensyn til tiltak skal være avsluttet innen frist, ikke bare gjennomført undersøkelse. Barneverntjenesten øker derfor grunnbemanningen noe denne våren for å bli mer robust. Dekning finnes i sykepengerefusjoner. Barneverntjenesten er ellers godt i gang med

utviklingsarbeid i forbindelse med oppvekstreform. Flere medarbeidere gjennomfører kurs i nettverksarbeid som skal bidra til å gjøre tjenesten og kommunen bedre rustet til å mobilisere familie- og nettverksressurser, til beste for de sårbare barna og familiene. Det er et behov for å utvikle tjenestens samlede kompetanse på barnesamtaler for bedre å få frem barnets stemme i sakene. Samarbeid med familiene skal være et naturlig førstevalg, og tjenesten har startet med å implementere ny metode for gjennomføring av undersøkelser som kalles "barnets behov i centrum" (BBIC).

Krisesenter

Det er økte krav og forventninger til kommunenes arbeid mot vold i nære relasjoner. Tall fra tiden med pandemi viser økt forekomst av vold. Krisesenteret er kompetansesenter i dette arbeidet for regionen, og når handlingsplanen mot vold i nære relasjoner er ferdigbehandlet forventes det en økt pågang. Tjenestene i kommunene etterspør kompetanseheving innenfor dette temaet. Det er igangsatt en mulighetsstudie i forbindelse med at krisesenteret har behov for nye og mer tilpassede lokaler. Økningen i antallet dagbrukere på krisesenteret er vedvarende, det er så langt i år noen færre døgn med boere.

Boligsosialt arbeid

Arbeidet med den nye kommunale boligplanen er spesielt viktig på dette området, og parallelt med det en revisjon og fornyelse av det boligsosiale arbeidet.

Per i dag mangler det boliger til vanskeligstilte barnefamilier i stor grad. Det jobbes med å fremskaffe flere boliger, særlig ved hjelp av tildelingsavtaler. I tillegg prioriteres barnefamilier i tildeling av startlån.

Det er per første tertial utbetalt 21 startlån på totalt 45,4 millioner kroner. Det er utbetalt 1,1 millioner kroner i tilskudd til etablering. Det er i tillegg gitt tilsagn for utbetaling til 18 startlån på totalt 38,5 millioner kroner. Det er også gitt finansieringsbevis på ytterligere 26 startlån på totalt 68,3 millioner kroner. Med disse følger tilskudd på 600 000 kroner til etablering. I overkant av 50 prosent av startlånene er tildelt barnefamilier. Tre av husstandene som er tildelt startlån leier i dag kommunal bolig. I perioden er det inngått leieavtaler med 105 husstander i kommunal bolig, hvorav omtrent halvparten har fått fornyet leieforholdet mens resten er nytildelinger. Det er per første tertial mottatt 23,0 millioner i ekstraordinære avdrag/innløsninger. Disse midlene er innløst videre til Husbanken på kommunes innlån. Per første tertial er totale utlån 1 133,7 millioner kroner. Det er utbetalt 11,8 millioner kroner i bostøtte per første tertial.

Integrering

Stor variasjon i bosettingsbehovet preger kommunens arbeid med flyktninger. De to foregående årene har vært preget av innreiserestriksjoner for flyktninger som følge av pandemien. Dagens situasjon er bestemt av krigen i Ukraina som medfører et høyt antall flyktninger med behov for bosetting og oppfølging. Det er varslet endringer i integreringsloven for ukrainske flyktninger som vil medføre endringer i hvordan introduksjonsprogrammet og norskopplæringen er innrettet, og kommunen er i ferd med å tilpasse tjenestene dette. Det skal bosettes inntil 225 flyktninger i 2022, og det samarbeides godt om oppgaven på tvers i kommunen. Det er særlig usikkert hvordan norskopplæringen skal innrettes, og det er varslet endringer både i tilskudd til slik opplæring, og i omfang. Voksenopplæringen forberedes foreløpig med rekruttering, og det vil underveis vurderes hvordan det kan opprettes fleksible tilbud.

Antall elever i voksenopplæringen i snitt i perioden: 280

Samfunnskunnskaps- og statsborgerprøver: 92

Norskprøver: 137

Botiltak for enslige mindreårige følger opp 24 enslige mindreårige flyktninger. Av disse bor ni ungdommer i bofellesskap, fire barn i fosterhjem og elleve ungdommer har vedtak om ettervern i hybel. Det er så langt gjort avtale om bosetting av fire nye enslige mindreårige flyktninger.

Det er 67 deltakere i introduksjonsprogrammet første tertial, hvorav ti deltakerne for tiden har permisjon.

Ni deltakere har avsluttet sitt introduksjonsprogram i første tertial. Seks har avsluttet til videregående opplæring og to til arbeid. Dette gir så langt en måloppnåelse på 89 prosent.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	60 881	52 402	8 478	191 672	183 272	8 400

Kommentar til status økonomi

Enhet barnevern, bolig og inkludering melder et mindreforbruk på 8,4 millioner kroner per 31.12.22.

Mindreforbruket er forventet i barneverntjenesten, og skyldes at bruk av statlige tiltak så langt i år er godt under det budsjetterte nivået. Behovet for statlige beredskapshjem har vært tilnærmet halvert, og behovet for institusjonsplasser er også mindre enn det er tatt høyde for i budsjettet. Bruk av spesialiserte fosterhjem er også noe redusert hittil i år. Prognosen er usikker da behovet for slike tiltak varierer mellom perioder og år. Fra 01.01.2022 er egenandelen for tiltakene svært høy, slik at endringer i behov vil gjøre store økonomiske utslag.

Prognose for året tar utgangspunkt i en mellomting av dagens forbruk, og det som har vært normalnivået de siste årene. Reduksjonen i antallet institusjonsplasser og beredskapshjem viste seg på slutten av fjoråret, og trenden har vedvart inn i nytt år. Barneverntjenesten har styrket nettverksarbeidet, og der hvor det har lyktes godt har det vært mulig å få til frivillige plasseringer i nettverk i stedet for i statlige tiltak. Dette er arbeid som må utvikles over tid, men som er helt i tråd med ny barnevernlov og oppvekstreform.

Per første tertial er det et mindreforbruk knyttet til lønn i barneverntjenesten på 1,3 millioner kroner. 0,8 millioner kroner er knyttet til fosterhjem. Tjenesten har justert lønnsvilkårene i tråd med ny nasjonal fosterhjemstrategi. Lønnsjustering er i praksis gjort ved avslutning av gamle avtaler, og har dermed ikke hatt full effekt fra årsskiftet. Lønnsutbetalingene har av den grunn økt noe gjennom tertialet, og vil sannsynligvis ligge på et høyere nivå for resten av året. Det er gjennomført flere planlagte ansettelser i barneverntjenesten i perioden. For å redusere sårbarhet og belastninger ved sykefravær, er det ansatt barnevernkonsulenter utover antallet stillinger i bemanningsplanen. Lønnskostnadene vil derfor samlet sett øke utover året.

I enheten forøvrig forventes det at avdelingene vil gå i balanse pr 31.12.22.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetssendringer					
Reduksjon introduksjonsstønad	-2 500	0	-2 500	Ferdig	Tiltaket er gjennomført, men flyktningene fra Ukraina er da ikke tatt i betraktning. Introduksjonsstønad vil øke igjen, men det kommer også en økning i integreringstilskuddet.
Sum	-2 500	0	-2 500		
Sum tiltak	-2 500	0	-2 500		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,30 %	7,76 %	10,06 %
Årlig sykefravær 2021	1,81 %	6,82 %	8,62 %
Årlig sykefravær 2022	3,83 %	7,08 %	10,91 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	1,40 %	7,51 %	8,91 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,83 %	7,08 %	10,91 %

Sykefraværet i enheten er så langt på 10,91 prosent. Det er høyere enn på samme tid i fjor. Sykefraværet varierer stort mellom de ulike avdelingene. En fellesnevner er likevel at fraværet som følge av koronapandemien har vært høyt i januar, februar og mars. Dette fraværet er nå på vei ned. I enkelte avdelinger er også langtidsfraværet høyt, men det er ikke rapportert å ha sammenheng med forhold på arbeidsplassen. Det er laget mange tilretteleggingsavtaler for å oppnå nærvær, og disse avtalene må balanseres mot belastninger for øvrige ansatte. Sykefravær og nærvær er viktige tema på medbestemmelsesmøtene i enheten.

Det er registrert en økning i rapporterte avvik så langt i 2022. Det antas å ha sammenheng med opplæring og styrket oppmerksomhet om avviksrapportering i enheten. Det er fremdeles behov for å jobbe med avviksrapporteringen som ganske sikkert burde vært enda bedre. I den forbindelse jobbes det med å definere flere kvalitetsindikatorer.

	1.tertial 2021	1.tertial 2022
HMS avvik og skade	5	15
Tjenestekvalitet avvik	23	45
Uønsket hendelse	3	2
Sum	31	62

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	Det er kjøpt lisenser til flere digitale læringsverktøy for å bidra til redusert kopiering. Det finnes foreløpig ikke eksakt data for måling, men det skal registreres fortløpende.
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Forsinket	Ved botiltak for enslige mindreårige jobbes det med å redusere matsvinn. Dette gjøres ved å benytte budsjetter for matinnkjøp, som skal redusere innkjøp og gi økt oppmerksomhet og lærling knyttet til bruk av restemat.
Naturmangfold - vi holder naturen fri for forurensning og forsøpling	Iht. plan	Voksenopplæring og botiltak for enslige mindreårige skal arrangere egne søppelryddingsaksjoner i løpet av våren
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Tjenestebiler er byttet ut til elektriske biler i tråd med plan.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 %	Ikke startet	Alle avdelinger har redusert tjenestereiser i forbindelse med kurs og opplæring. Deltakelse på flere digitale webinarer i stedet for konferansereiser for erfaringsutveksling og informasjon fra sentrale myndigheter innenfor de ulike områdene.

Enhet NAV

Tjenesteområdebeskrivelse

NAV Moss er et partnerskap mellom Moss kommune og Arbeids- og velferdsetaten region Øst-Viken. NAV Moss har organisert oppfølgingsarbeidet i tverrfaglige avdelinger, med egen tverrfaglig avdeling for unge opp til 30 år. NAV Moss har som målsetting å redusere utenforskap med særlig fokus på prioriterte grupper.

NAV Moss består av kommunale og statlige tjenester som har følgende formål:

- flere i arbeid og aktivitet, og færre på stønad
- bedre brukermøter
- et velfungerende bo- og arbeidsmarked
- rett tjeneste og stønad til rett tid
- en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning

Lokale mål som ligger til grunn i arbeidet er:

- å forebygge og redusere utenforskap fra arbeidslivet og lokalsamfunnet

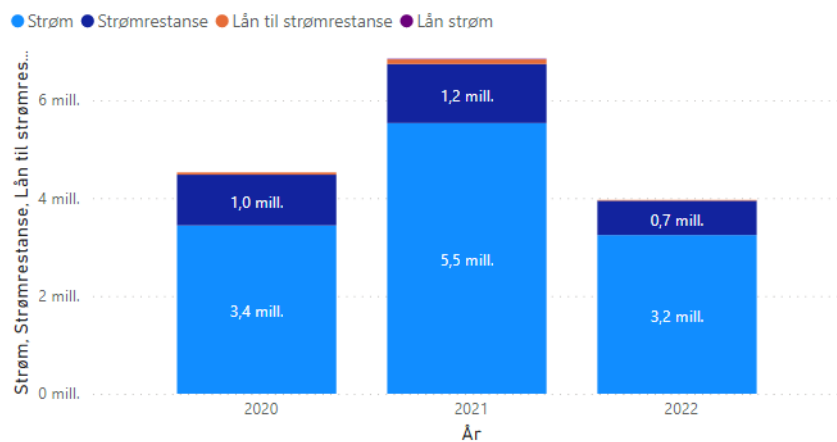
- å redusere barnefattigdom/voksne med foreldrefattigdom
- å øke gjennomføring og redusere frafall i videregående skole
- tett oppfølging av ungdom som står utenfor arbeidslivet
- å øke sysselsettingsgraden i samarbeid med næringslivet
- forpliktende samarbeid på tvers av sektorer/enheter i Moss kommune
- videreutvikle samarbeidet med fastlegene og spesialisthelsetjenesten
- bidra til integrering og inkludering gjennom tidlig arbeidsrettet oppfølging av nyankomne flyktninger

Utvikling og utfordringer

Høyt prisnivå på strøm

Mange har problemer med å betale regningene sine, spesielt de med lav inntekt. NAV har utbetalt 3,9 millioner kroner til strømformål i årets fire første måneder. Gjennomsnittlig utbetaling per måned ligger på 990 000 kroner, dette er betraktelig høyere per måned sammenlignet med både 2021 og 2020. I 2021 var snitt utbetaling til strøm per måned 570 000 kroner.

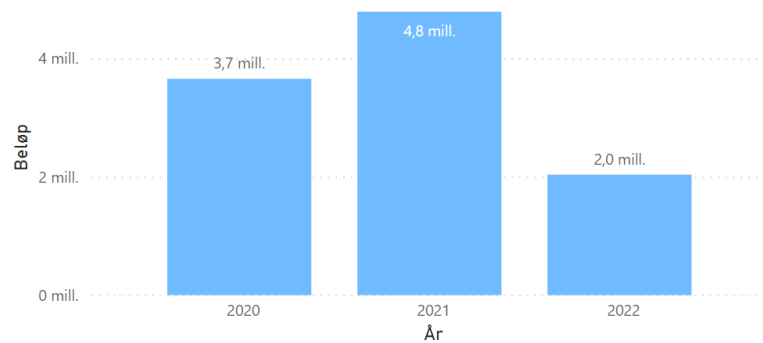
STRØMUTBETALING TOTALT PER ÅR (2022 akk pr 30/4)

Nødbolig

Utbetalingene til nødbolig ligger fortsatt høyt. I årets første fire måneder er det utbetalt 2 millioner kroner til dekning av nødbolig. Tilgangen på midlertidig boliger er begrenset og gjør at utbetalingene blir høye.

UTBETALINGER TIL NØDBOLIG PER ÅR (AKK PR 30/4-22)

Ukrainske flyktninger

Flyktningestrømmen fra Ukraina vil få konsekvenser for sosialhjelpsutbetalingene. Ukrainske flyktninger som bor i private hjem kan søke om økonomisk sosialhjelp til livsopphold og boutgifter. Det forventes at Moss kommune skal bosette omtrent 225 flyktninger i 2022, og at sosialhjelpsutbetalingene vil øke utover året. Denne økningen er forventet at vil dekkes av økt integreringstilskudd til kommunen. Per april er det registrert 44 voksne og 31 barn med ukrainsk statsborgerskap hos NAV. Det er utbetalt 760 000 til ukrainske flyktninger så langt i år.

Utbetaling av økonomisk sosialhjelp til bosatte flyktninger innenfor integreringsperioden (fra 01.01.17) er så langt i år på 3,1 millioner kroner.

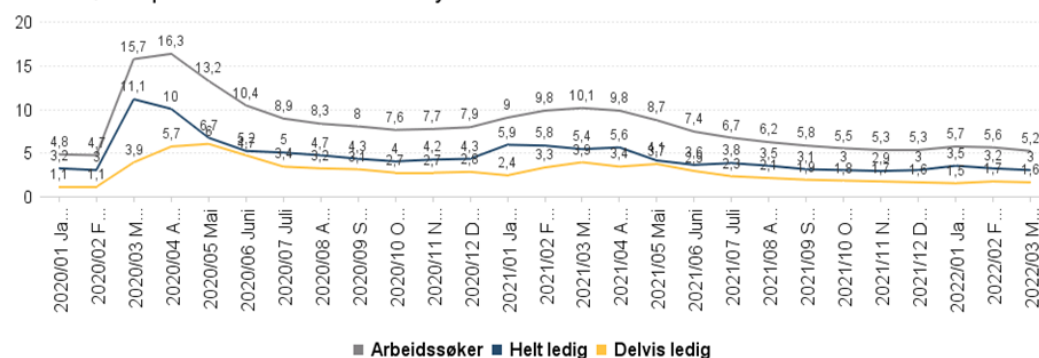
Arbeidsmarkedssituasjon

Generelt sett fortsetter arbeidsledigheten å gå i positiv retning. I mars var 3 prosent registrert som helt ledige som, en nedgang på 0,2 prosentpoeng fra februar. Totalt var 716 personer registrert som helt ledige.

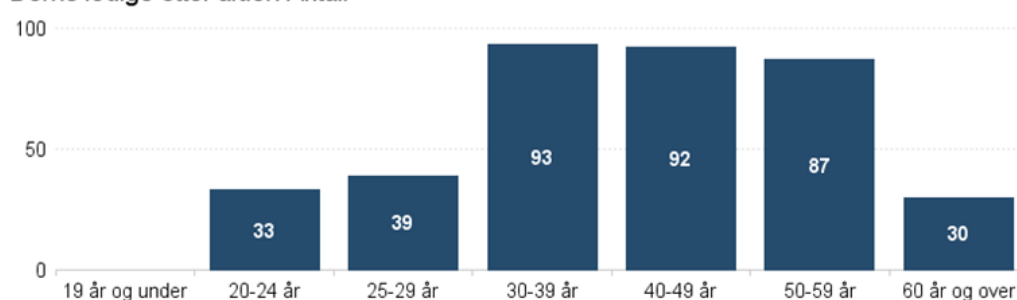
Enkelte grupper har likevel noe større utfordringer enn andre i forhold til å komme i arbeid. Andelen helt ledige under 30 år av alle ledige var 30,6 prosent og tilsvarer 213 personer. Mange unge med hull i CV sliter med å komme inn på arbeidsmarkedet og få relevant arbeidserfaring. Andelen langtidsledige av alle ledige var 39,4 prosent, en økning på 1,5 prosentpoeng fra februar.

Det var tilsammen 756 ledige stillinger i Moss per mars . Det var flest ledige stillinger i sektorene helse, pleie og omsorg, kontorarbeid og serviceyrker/annet arbeid.

Arbeidssøkere per måned. Andel av arbeidsstyrken

Delvis ledige etter alder. Antall

Oversikt over utbetalinger fra NAV i 2021

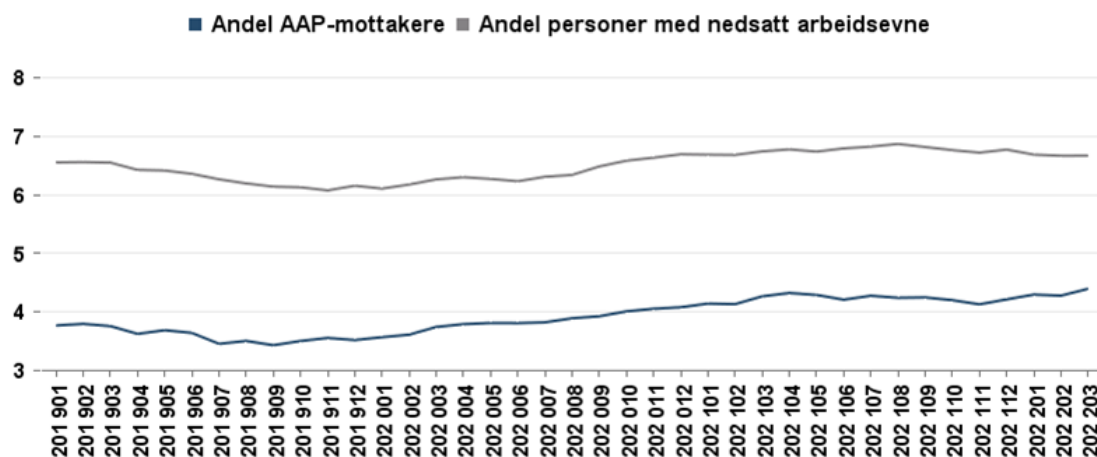
Sammensetningen, regelverksendringer og utviklingen på statlige ytelser påvirker behovet for utbetalingene av økonomisk sosialhjelp i kommunen. Under viser en oversikt over utbetalinger, antall og prosentvis andel av befolkningen i Moss som mottok statlige ytelser fra NAV.

3002 Moss									
Stenadsområde	Utbetalt			Personer i løpet av året			Personer per måned		
	Utbetalt mill kr 2021	Utbetalt mill kr 2020	Utbetalt, Endring fra året før. Prosent	Antall mottakere i løpet av året 2021	Andel av befolkning	Årlig per mottaker. Kr	Gj snitt antall mottakere per måned	Andel av befolkning	Månedlig per mottaker. Kr
Stenader i alt	5 442	5 259	3%	29 469	59%	185 000	23 476	47%	*
Arbeidsliv og sykdom	2 388	2 400	-1%	15 460	31%	154 500	8 618	17%	23 100
0634 Tiltakspenger	18	16	11%	475	1%	38 400	180	0%	8 500
2541 Dagpenger	247	315	-22%	4 127	8%	59 900	1 270	3%	16 200
2543 Korona, selvstendig næringsdrivende n	13	13	-1%	166	0%	76 700	67	0%	15 900
2620 Stenad til enslig mor eller far	19	21	-10%	241	0%	78 800	155	0%	10 200
2650 Sykepenger	442	463	-5%	5 788	12%	76 400	1 415	3%	26 000
2651 Arbeidsavklaringspenger	340	300	13%	1 842	4%	184 500	1 311	3%	21 600
2655 Uferetrygd og yrkesskade	1 309	1 272	3%	4 958	10%	264 000	4 520	9%	24 100
Barn og foreldre	335	314	7%	6 966	14%	48 200	6 115	12%	4 600
0844 Kontantstøtte	12	13	-5%	319	1%	37 900	130	0%	7 700
0845 Barnetrygd	152	143	7%	6 440	13%	23 700	5 921	12%	2 100
2530 Foreldrepenger	171	159	8%	1 162	2%	147 200	436	1%	32 700
Pensjoner	2 684	2 510	7%	10 818	22%	248 100	10 105	20%	22 100
0660 Krigspensjon	0	1	-21%	8	0%	51 900	6	0%	6 100
0667 Supplerende stenad	4	4	-5%	41	0%	94 700	36	0%	9 000
2670 Alderspensjon	2 660	2 486	7%	10 547	21%	252 200	9 867	20%	22 500
2680 Ytelser til gjenlevende	20	19	2%	274	1%	72 000	232	0%	7 100
Øvrig	35	35	-1%	*	*	*	*	*	*
2661 Grunn- og hjelpestønad	31	32	-2%	1 792	4%	17 400	1 671	3%	1 600
2686 Gravferdsstønad	3	3	6%	335	1%	10 300	29	0%	9 700

Arbeidsavklaringspenger

Antall mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) var 1374 i mars. Det tilsvarer 4,4 prosent av befolkningen i alderen 18-66 år. Antall personer med nedsatt arbeidsevne var 2086. Det er 6,7 prosent av befolkningen mellom 18-66 år. Det er 60 flere AAP mottakere sammenlignet med ifjor. Dette er en endring på 4,57 prosent. I løpet av mars ble 64 nye personer mottakere av AAP i Moss. Mange av disse er i behov av supplerende sosialhjelp da inntektsgrunnlaget på AAP ikke er tilstrekkelig til å dekke livsopphold og boutgifter.

AAP-mottakere og personer med nedsatt arbeidsevne som andel av befolkningen. Tidsserie

Eksterne prosjekter

Individuell jobbstøtte (IPS jobbspesialister)

Individuell jobbstøtte arbeider etter en forpliktende samarbeidsmodell mellom NAV, spesialist- og kommunehelsetjenesten. Målet er å hjelpe mennesker med moderate til alvorlige psykiske helseproblemer og/eller rusmiddelproblemer ut i ordinært arbeidsliv. IPS jobbspesialist er en del av deltakernes behandlingsteam. Prosjektet er videreført i 2022 og er et samarbeid mellom Moss, Råde, Våler og Vestby.

Senter for skolemestring

Moss kommune er innvilget tilskudd som skal være med på å utvikle de sosiale tjenestene hos NAV. Prosjektet er kalt "Senter for skolemestring". Tilskuddet er på 2,45 millioner kroner og skal dekke fire stillingsressurser inkludert kompetansemidler. Målet er å utvikle bedre tjenester for ungdom/unge voksne slik at flere fullfører utdanning og blir inkludert i arbeidslivet.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	51 149	53 587	-2 438	148 775	152 075	-3 300

Kommentar til status økonomi

Enhet NAV melder et merforbruk på 3,3 millioner kroner per 31.12.22

Merforbruket skyldes økte utbetalinger til økonomisk sosialhjelp. Utbetalingene ligger så langt i 2022 omtrent på samme nivå som samme periode i 2021. Til grunn for prognosen ligger det en forventning om at utbetalingene for resten av året vil ligge på samme nivå som i 2021. Det har vært en positiv utvikling i arbeidsledigheten den siste tiden og det er stor tilgang til ledige jobber. På den andre siden gir de høye strømprisene samt dårlig tilgang til nødboliger i kommunen utslag i økte utbetalinger. Kommunen mottok 3,3 millioner kroner over rammetilskuddet for perioden januar til mars for å dekke økte utgifter til sosialhjelp grunnet høye strømutgifter. Denne ekstrabevilgningen vil tilføres NAVs budsjett.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,27 %	9,22 %	10,49 %
Årlig sykefravær 2021	1,71 %	6,69 %	8,39 %
Årlig sykefravær 2022	3,00 %	11,25 %	14,25 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	1,43 %	8,39 %	9,82 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,00 %	11,25 %	14,25 %

NAV har hatt et høyt sykefravær i løpet av årets tre første måneder, med et gjennomsnittlig fravær på 14,25 prosent i perioden. Dette er en oppgang på nærmere 4,5 prosentpoeng i forhold til samme periode i fjor. Mye av fraværet er begrunnet med pandemien. I tillegg er organisasjonen sliten etter å ha stått i en lang og krevende periode med økt arbeidsmengde.

NAV fortsetter å jobbe i tråd med enhetens strategi og handlingsplan for økt nærvær. Dette er et langsiktig og systematisk arbeid. NAV har så langt i 2022 hatt fokus på å jobbe med effektiv oppgaveløsning innenfor det enkelte fagområdet, ressurser og arbeidsmetodikk, kompetanse, vold og trusler, selv-ivaretagelse, rutiner – plikter og ansvar i forebygging og oppfølging av sykmeldte.

NAV har hatt en vesentlig økning av antall meldte avvik fra september 2021. Grunnet opplevelse av underrapportering av avvik ble det igangsatt opplæringstiltak og tettere oppfølging av både ledere og medarbeidere med mål om riktig melding av avvik. Dette har gitt resultater ved en økt bevissthet på innmelding av avvik.

År	2020	2021	Hittil 2022
Antall registrerte avvik totalt	24	46	16

Hittil i 2022 er det registrering en skademelding, mot en skademelding for hele fjoråret

Forebygging og håndtering av vold og trusler har i 2022 vært et spesielt fokusområde. Tiltak her er informasjon/opplæring, refleksjon og øving. Det er opprettet en ressursgruppe «sikkerhet», med en representant fra hver avdeling som bistår leder inn i avdelingen med fokus på temaet. HMS-arbeidet tar utgangspunkt i utarbeidet årshjul med ulike temaer gjennom året. Temaene er blant annet rutine for vold og trusler, trusler om selvmord, registrering av avvik, risikovurderinger av brukere, selv-ivaretagelse, sikkerhet i brukermøter og bruk av alarm. NAV gjennomfører i tillegg en årlig «HMS-uke» hvor det er særlig fokus på relevante temaer knyttet til HMS.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	NAV Moss følger NAV sin kanalstrategi som etterhvert blir en del av virksomhetsstrategien, samt kommunens virksomhetsstrategi i forhold til bruk av digitale løsninger. Det blir i løpet av 2022 implementert ny modul for bedre saksbehandlingsflyt i fagsystemet for sosial.
Transport - fossilfri tjenstepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Tre elbiler er i bruk i tjenesten.
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	NAV bygget er lokalisert sentralt, innbyggere og ansatte i nærområdet kan gå til NAV.
Transport - kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Mulighet for bruk av buss for å reise til og fra NAV-kontoret.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	NAV har fire elsykler for ansatte til bruk i tjenesten, disse vil bli tilgjengelige i starten av mai 2022.

Kommunalområde helse og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenestene som ytes innen kommunalområde helse og mestring er fortrinnsvis hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven. Loven er en pliktlov som pålegger kommunen å sørge for nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til alle som trenger det. Andre sentrale lover er pasient og brukerrettighetsloven og helsepersonelloven. Kommunalområdet er organisert i fire enheter:

- enhet hjemmetjenester
- enhet sykehjem og omsorgsboliger
- enhet helsehus
- enhet samhandling

Tjenestene som ytes fra hjemmetjenesten omfatter hjemmesykepleie, praktisk bistand, psykisk helse- og rustjenester og miljøarbeid. I tillegg til ordinære hjemmetjenester ytes det tjenester i samlokaliserte boliger for personer med utviklingshemming og personer med rus- og/eller psykiske lidelser.

Enhet sykehjem og omsorgsboliger drifter tre sykehjem og seks samlokaliserte omsorgsboliger i tillegg til storkjøkken og aktivitetssentra.

Enhet helsehus består av Peer Gynt helsehus, sykehjemslegene, fysio- og ergoterapi, ulike spesialiserte team, Sørtun avlastning og legevakten. Driften av testsenter og smittesporing er også tillagt denne enheten.

Enhet samhandling fatter vedtak på tjenester og har ansvaret for kjøp av tjenester som BPA (brukerstyrt personlig assistanse), avlastning i hjemmet og enkelte heldøgns plasser.

Utvikling og utfordringer

Utvikling

Pandemien har satt sitt preg på aktivitetene også gjennom 1. tertial 2022. Koronasmitte blant både brukere og ansatte har vært høyt i første del av året. Deretter fulgte uker med mye fravær som følge av ordinær influensa og forkjølelse. De særskilte koronatiltakene som testaktivitet og smittesporing, har blitt nedskalert i raskt tempo, men fra nasjonalt hold er kommunen bedt om å opprettholde en beredskap som sikrer at det ved behov skal være mulig å igjen teste 1 prosent av befolkningen per uke. Driften av testsenteret på Rygge lufthavn er derfor opprettholdt inntil videre, men da med bare noen få ansatte til stede.

Fravær blant ansatte har gitt konsekvenser i form av lengre ventelister til en rekke tjenester, herunder blant annet rask psykisk helse, psykisk helse- og rustjenester, og ergoterapi. I tillegg har saksbehandlingstiden økt ved helse- og omsorgsforvaltningen. Innen alle disse tjenestene har personalet en høyere utdanning og det er vanskelig å fremskaffe vikarer, spesielt ved korttidsfravær.

Moss kommune har satset på bruk av omsorgsboliger med heldøgns bemanning som alternativ til sykehjem. Tilbudet er godt og tildeles de som har et noe høyere funksjonsnivå enn de som tildeles

sykehjemsplasser. Gjennom den senere tiden er behovene til beboerne i omsorgsboliger økt slik at det har vært nødvendig å styrke bemanningen for å sikre et godt og forsvarlig tilbud.

Fastlegesituasjonen er krevende i Moss som i andre kommuner. Ledige fastlegehemler har vært utlyst gjentakende ganger uten at det har kommet søkere. I påvente av tilsetting har kommunen måttet leie inn legevikarer fra bemanningsbyrå for å sikre tilbudet til innbyggerne.

Brukere med langvarige og sammensatte behov har rett til å få oppnevnt en koordinator. Koordinatorfunksjonen har hittil blitt ivarettatt av ansatte ute i tjenesten, enten innen skole og barnehage, eller helse og omsorg. Det er nå besluttet at funksjonen skal legges til noen få ansatte som kun har dette som sin oppgave. Disse vil organiseres inn under koordinerende enhet i helse-og omsorgsforvaltningen.

Det har vært stor forskningsaktivitet innen kommunalområdet gjennom det siste året. KOLS - prosjektet, SAFE - prosjektet "trygghet ved livets slutt", samt en studie for utvikling av læringsmål for studenter er blant prosjektene som kommunen deltar i. Kommunalområdet er med søker til ytterligere to forskningsprosjekter hvor det ene omhandler helseøkonomi og det andre digitale tavler. I tillegg er det flere ansatte som jobber med egen doktorgrad.

Utfordring

Det er fortsatt en utfordring å planlegge beredskapsnivået relatert til pandemien. Det er varslet at det kommer nye føringer for hva som forventes av kommunene i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett som kommer i midten av mai.

Kapasiteten på ulike tjenester vil være en stor utfordring utover i året. Behovet for mer avlastningsplasser for barn og avlastning i sykehjem utmerker seg som det mest utfordrende. Dette i tillegg til behovet for å styrke bemanningen i omsorgsboligene slik at de kan være et reelt alternativ til sykehjem. Andre tjenester som har hatt store utfordringer med kapasiteten, herunder rask psykisk helse og psykisk helse- og rustjenester, ble styrket i forbindelse med økonomiplanen for 2022. Stillingene er ansatt/under ansettelse, men selv om effekten på ventelistene allerede fremkommer, vil det ta noe tid før man får optimal effekt av styrkingen.

Saksbehandlingstid ved helse-og omsorgsforvaltningen vil fortsatt være utfordrende. Det samme gjelder ergoterapitjenesten hvor det tross betydelig lavere sykefravær vil ta tid å få tatt ned ventelistene.

En utfordring det jobbes med omhandler flere ressurskrevende brukere som skal bosettes i egen bolig. Det må både jobbes med tilrettelegging av bolig og bemanning som for enkelte vil være omfattende. Utgifter til disse tiltakene er bare tatt delvis med i prognosene. Store deler av disse utgiftene vil kompenseres i rammen da de kommer inn under ordningen for ressurskrevende brukere, men like fullt vil kommunen ha en betydelig egenandel.

Fastlegesituasjonen er krevende. Kommunen har over tid slitt med å rekruttere fastleger og til tross for en ekstra satsning gjennom tilsetting av ALIS-leger (allmennleger i spesialisering) er kapasiteten utfordrende. Det er nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter for fastlegene og administrasjonen. Arbeidsgruppen vil jobbe videre med hva som kan gjøres for å avhjelpe situasjonen.

Innen avdeling mat og service utredes behovet for fremtidens kjøkken i Moss kommune. Arbeidet er noe forsinket og under tiden vil det kunne by på utfordringen å tilby matombringing i det omfanget som gjøres i dag.

Rekruttering av ansatte med 3-årig høyskoleutdannelse har over tid vært krevende. Det jobbes aktivt inn mot skolene og med ulike tiltak for å rekruttere og beholde personell.

Flere av tjenestestedene innen helse og mestring er i midlertidige lokaler. Noen steder er lokalene for små, andre steder er det problemer med inn klima. Det vil være behov for å etablere nye lokaliteter til disse avdelingene.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
300-Kommunalområde helse og mestring	2 324	2 006	318	10 335	10 335	0
301-Enhet helsehus	55 050	74 166	-19 116	162 170	178 770	-16 600
302-Enhet samhandling	65 511	68 025	-2 514	91 457	93 957	-2 500
303-Enhet sykehjem og omsorgsboliger	134 891	150 088	-15 196	379 918	405 668	-25 750
304-Enhet hjemmetjenester	174 245	181 831	-7 586	493 274	505 474	-12 200
Sum	432 021	476 116	-44 095	1 137 154	1 194 204	-57 050

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdet melder om et prognostisert merforbruk på 57 millioner kroner ved utgangen av året.

Det meste av avviket er relatert til korona. Dette anslås å ville utgjøre rundt 53 millioner kroner. Koronaavtalen (KS-avtalen) som før jul ble inngått mellom partene i arbeidslivet, har medført høye utgifter til overtid. I tillegg til høye overtidssatser omfattet avtalen et innslagspunkt for overtid for deltidsansatte til 20 timer per uke, noe som medførte at mange ansatte som ellers ville fått ordinær timelønn, fikk utbetalt overtid med en høy sats. Hensikten med avtalen var å mobilisere arbeidskraft gjennom julehøytiden og første del av 2022. Tiltaket fungerte etter intensjonen, men medførte høye overtidsgodtgørelser.

Andre koronautgifter til vikarer, utstyr og forbruksvarer påløpte parallelt med overtidsgodtgørelsene. Blant annet ble det mens smittesituasjonen fortsatt var krevende, avtalt innleie fra bemanningsbyrå til over sommerferien for å sikre en forsvarlig bemanning.

Utover koronautgifter meldes det om et merforbruk fra enhet sykehjem og omsorgsboliger som relateres til ikke-effektuerte kutt i forbindelse med forsinkelser av sykesignalanlegget, ressurskrevende brukere og utfordringer med at bemanningen i omsorgsboliger er lav i forhold til at beboerne nå er mer hjelpetrengende enn tidligere. Fra enhet samhandling meldes det om ekstra utgifter til tjenestekjøp og fra enhet helsehus meldes det om ekstra utgifter i forbindelse med etablering av dobbeltrom og ressurskrevende brukere.

Mindreutgifter på andre områder balanserer avviket. Bruken av koronaavtalen og bemanningsbyrå har gitt en lavere utbetaling på fastlønn og ordinære vikarer. Inntekter fra brukerbetalinger blir høyere enn budsjettert, blant annet siden flere av sykehjemsplassene benyttes til langtidsplasser.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik totalprognose
HM - oppgradering bygg	5 000	0	5 000	0
Investeringer Helse og Mestring	17 432	4 049	17 432	0
Sum	22 432	4 049	22 432	0

Statustekst investeringer

HM - oppgradering bygg

Er under planlegging.

Investeringer Helse og Mestring

Det er forsinkelser i prosessen med sykesignal anleggene. Dette skyldes utfordringer med infrastrukturen til våre kommunale bygg.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,63 %	9,59 %	13,22 %
Årlig sykefravær 2021	3,92 %	8,71 %	12,62 %
Årlig sykefravær 2022	5,71 %	10,37 %	16,08 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	4,54 %	9,71 %	14,25 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	5,71 %	10,37 %	16,08 %

Samlet sykefravær for kommunalområde helse og mestring er 16,1 prosent etter 1. tertial. For samme perioden i 2021 var sykefraværet på 14,3 prosent.

Både korttids- og langtidsfraværet viser en økning fra forutgående år. I begynnelsen av året var det høyt fravær som følge av korona, senere også influensa og andre luftveissykdommer. Langtidsfraværet relateres til ulike forhold og det jobbes aktivt med tilrettelegging for at ansatte skal kunne komme tilbake i jobben.

Per 1. tertial er det samlet registrert 257 HMS-avvik. Avvikene behandles initialt i den enkelte avdeling, deretter vurderes avvikene samlet i kvalitetsutvalg på virksomhets-, enhets- og/eller kommunalområdenivå. Mange HMS-avvik relateres til vold mot ansatte som følge av at brukere har tilstander med uro og utfordrende adferd. Det jobbes kontinuerlig med risikovurderinger og skadeavvergende tiltak.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Administrasjonen utreder de skisserte alternativene i forbindelse med bruk av	Iht. plan	Utredning av bruk av varmtvannsbasseng ved Høyenhald i behandlingsøyemed og opprettholde drift av dagens avtale om

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
varmtvannbasseng ved Høyenhold i behandlingsøyemed: • En ordning der det kan gis tilskudd for trening i varmtvannbasseng i behandlingsøyemed. • En ordning der leie av varmtvannbasseng til behandlingsøyemed får rabatt. Et kriterium for slike ordninger er likebehandling. I påvente av dette avsettes 50000 slik at det sikres kontinuitet av drift til bassengbehandling ved Høyenhold.		bassengtrening med en privatpraktiserende fysioterapeut med driftsavtale ut 2022 - 50 000 kroner. Administrasjonen utarbeider en utredning som vil bli politisk behandlet i utvalget for Helse og mestring 31. mai 2022. Avtale med privatpraktiserende fysioterapeut med driftsavtale som har bassengtrening er videreført ut 2022.
Kommunen tar kontakt med statsforvalteren for å få innspill til å bruke «Inn på Tunet» som aktivitetstilbud for unge demente.	Ikke startet	Saken er under utredning og det forventes en politisk sak om oppdraget høsten 2022.
Strategi for bedre psykisk helse i Moss (ref. planstrategi) fremmes for politisk behandling i kommunestyret første halvår 2022. Det settes av 3 millioner i året for oppfølging av strategien. Det gjennomføres dagsseminar for politikere, brukere, pårørende og frivillige organisasjoner med temaet psykisk helse og rus i løpet av 2022. Styringsflertallet vil umiddelbart styrke psykiatrifeltet med 3 årsverk. a) økning 2 årsverk primært for å redusere ventetid innenfor tjenesteområdet psykisk helse. b) Økning 1 årsverk innenfor Rask Psykisk Helsehjelp (RPH).	Forsinket	Strategisk plan for psykisk helse er under arbeid. Det har ikke vært mulig å få denne ferdig i løpet av 1. tertial. Det vil i løpet av mai/juni bli arrangert work-shop hvor pårørende- og brukerorganisasjoner inviteres til å bidra inn i planen. Utkast til strategi vil bli fremlagt i utvalg for helse og mestring i august måned. Under høringstiden vil det bli avholdt en fagdag hvor politikere, brukere, pårørende, frivillige mm orienteres om status og planen, og hvor det gis muligheter til å komme med ytterligere innspill. De opprettede stillingene er nå utlyst og flere er besatt.

Enhet helsehus

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet helsehus er kommunens kompetansesenter for spesialiserte helsetjenester. Helsehuset skal bygge kompetanse internt i enheten og i øvrige enheter i kommunalrådene for å utvikle framtidens helsetjenester. Enheten er organisert for å levere tjenester som ligger midt mellom tradisjonell primærhelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste.

Enheten består av tre virksomheter:

- Virksomhet Peer Gynt helsehus.
- Virksomhet Læring og mestring
- Virksomhet Legevakt

Enhet helsehus består av tjenestene heldøgns omsorgsplasser, fysioterapi, ergoterapi, rehabilitering i hjemmet, kreftkoordinator, sykehjemslegetjenesten, hukommelsesteam, avlastningsinstitusjon, frisklivssentral, Rask psykisk helse, interkommunal akutt døgnenhet (KAD) og legevakt. Den midlertidige tjenesten testsenter og smittesporing er også organisert i enhet Helsehus.

Utvikling og utfordringer

Enheten drifter fortsatt koronatiltakene testsenter og smittesporing. Etter innførte nasjonale tiltak i mars 2022 «En ny hverdag for Norge», har aktiviteten og bemanningen blitt betydelig redusert. Av hensyn til beredskapen er det besluttet at noe kapasitet skal opprettholdes med drift ut august 2022. Fire til fem ansatte vil fortsatt jobbe ved senteret. Drift av testsenter og smittesporing er ikke budsjettet.

Legevakten har hatt ekstra beredskap knyttet til koronapandemien ut april 2022. Fra 1. mai avvikles denne med unntak av en ekstra ansatt ut august 2022.

Alle tjenestene i enheten opplever stor pågang og i perioder utfordrer det kapasiteten. Dette har medført at flere tjenester har gjennomført ulike tiltak for å møte pågangen. Ergoterapitjenesten og Rask psykisk helse er to av områdene som har brukt 1. tertial på å møte den store pågangen ved å jobbe med organisering av tjenesten og ny plan for bruken av personellressursene.

Kapasiteten på sengeplassene på Peer Gynt helsehus har i hovedsak vært god med kun noen få døgn med doble rom (53 døgn i første tertial). Helsehuset har hatt flere brukere som har hatt behov for en til en bemanning og dermed økte kostnader.

Moss interkommunale legevakt er i gang med etablering av vedtatte tiltak knyttet til økt bemanning og etablering av legevaktsbil med utrykningsstatus. Legevakten opplever stor entusiasme og engasjement knyttet til utviklingen av virksomheten.

Utfordringer

For de ambulerende teamene i virksomhet læring og mestring er det vanskelig å rekruttere til kortvarige små vikariater ved for eksempel langtidsfravær eller midlertidige permisjoner. Det medfører at tjenestene reduseres og at belastningen for resten av teamene øker.

Sørtun avlastning opplever økt behov for avlastning og flere brukere med komplekse sammensatte behov. Dette utfordrer kapasiteten. Siden avdelingen ikke har tilstrekkelig lokaliteter til å innfri avlastningsvedtakene, har kommunen måtte kjøpe avlastning til flere brukere.

Avdeling spesialiserte team er lokalisert på Bredsand. I flere av rommene er det problemer med inn klima og lokalitetene er lite egnet for aktivitetene som skal gjennomføres der. Avdelingen gjør midlertidige tiltak, men det er ikke ideelt over tid uten utbedringer.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	55 050	74 166	-19 116	162 170	178 770	-16 600

Kommentar til status økonomi

For enhet helsehus meldes det merforbruk på 16,6 millioner kroner mot budsjett per 31. desember 2022. Per april vises et større merforbruk på grunn av periodisering av inntekter for interkommunalt samarbeid for legevakten og KAD.

Bokførte koronarelaterte utgifter utgjør i underkant av 16 millioner kroner. Virksomhet Peer Gynt helsehus har bokført koronarelaterte utgifter på 8,7 millioner kroner, testsenter og smittesporing på 4,3 millioner kroner og legevakten 2,7 millioner kroner (Moss sin andel er 1,6 millioner kroner.) Koronarelaterte kostnader er i all hovedsak knyttet til lønnsutgifter i forbindelse med KS-avtalen, fravær, samt innleie fra vikarbyrå for å sikre tjenestene for mulig smittetopp februar til mai 2022.

I kommuneproposisjonen foreslås det å ha en beredskap for testing i kommunene 2. halvår 2022. Utgiften for dette anslås til 2 millioner kroner for Moss kommune. Beløpet finansieres gjennom økt rammetilskudd.

Utgifter knyttet til ressurskrevende brukere i sykehjem og bruk av doble rom utgjør per 1. tertial 0,4 millioner kroner.

Enheten har fått varslet at den i nær fremtid må etablere et tjenestetilbud som er særlig ressurskrevende og vil medføre økte utgifter til bemanning og tilrettelegging av lokaler. Dette er ikke hensyntatt i prognosen.

I kommuneproposisjonen foreslås det å ha en beredskap for testing i kommunene 2. halvår 2022. Utgiften for dette er anslått til 2 millioner kroner for Moss kommune. Beløpet finansieres gjennom økt rammetilskudd.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Bassengbehandling ved Høyenhald	50	50	0	I arbeid	Politisk sak i utvalgsmøtet 31.05.22.
Avtalefysioterapi - opptrapping av hjemler	200	200	0	I arbeid	Politisk sak om strategi for opptrapping i utvalgsmøtet 26.04.22.
Rask psykisk helsehjelp (RPH)	500	500	0	I arbeid	Ny ansatt forventes oppstart juli/ august 2022.
Frisklivssentralen	500	500	0	Ferdig	Ny ansatt forventet oppstart i juli/ august 2022.
Driftsendring legevakt, legevaktsbil	1 500	1 500	0	I arbeid	Syv medarbeidere er i prosess med å gjennomføre sertifikat for uttrykning, bilen er under ombygging og det rekrutteres personell.
Sum	2 750	2 750	0		

Aktivitetssendringer

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Driftsendring legevakt (ledelse, administrasjon, bemanning)	2 000	2 000	0	I arbeid	Virksomhetsleder tilsatt, øvrige rekrutteringer pågår.
Sum	2 000	2 000	0		
Sum tiltak	4 750	4 750	0		

Enheten har iverksatt alle seks tiltak om ble vedtatt i økonomi og handlingsplan for 2022. Flere av tiltakene omfatter ansettelse av personell og alle disse er i prosess.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,83 %	6,94 %	9,77 %
Årlig sykefravær 2021	3,05 %	6,36 %	9,41 %
Årlig sykefravær 2022	4,89 %	9,23 %	14,12 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	3,98 %	4,97 %	8,96 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	4,89 %	9,23 %	14,12 %

Samlet sykefravær for enhet Helsehus er 14,1 prosent for 1. kvartal 2022. Dette er en økning fra 9 prosent for samme periode i 2021. Både korttidsfraværet og langtidsfraværet har hatt en negativ utvikling sammenlignet med 2021.

Mye av sykefraværet er knyttet til pandemien. Enheten har også en del langtidsfravær som ikke er arbeidsrelatert, men hvor det ikke har lyktes å få ansatte tilbake i jobb. Det jobbes særskilt med langtidsfravær med god og tett dialog med den sykemeldte i samsvar med handlingsplan for sykefraværsoppfølging.

Per 1. tertial 2022 er det registrert 28 HMS-avvik. I samme periode i 2021 hadde enheten 35 HMS-avvik. De fleste av disse er knyttet til brukere med utfordringer som gir seg utslag i utageringer, også mot medarbeidere. Innen enheten er det god kompetanse på adferdsproblematikk og det gjennomføres risikovurderinger med tiltak for å redusere belastningen for ansatte. Det jobbes kontinuerlig med balansen mellom ivaretagelse av brukere og de ansattes arbeidsmiljø.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klima-, miljø og naturtiltak - Kildesortering	Iht. plan	Alle lokasjoner i enheten har full kildesortering med unntak av matavfall. Se på mulighet for å også ivareta dette på en mer hensiktsmessig måte enn i dag.
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	• Redusere bruk av engangsutstyr, fortrinnsvis engangsservice • Sikre nok alternativ til engangsutstyr som kopper, bestikk og tallrekker • Redusere bestillinger og mer oversikt over bestillinger gjennom <i>Aktiv Forsyning</i>

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		• Fokus på reduksjon og alternative produkter i personalgrupper • Finne andre alternative løsninger for for eksempel medisinsbegre som deles ut mange ganger per dag
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Ikke startet	Peer Gynt helsehus var i 2018 med på en kartlegging av matsvinn. Kartleggingen viste at det var stort svinn både på lunsj og middag, men også på kolonialvarer. Det ble innført tiltak i etterkant av dette, men det har vært mindre fokus på området i ny kommune. Enheten vil prioritere å jobbe med matsvinn for institusjonene Peer Gynt helsehus og Sørtun avlastning. Dette skal vi gjøre gjennom: • Etablere lokale grupper som skal jobbe med dette, bruke matkontakter der vi har det • Dialog og samarbeid med kjøkkenet • Måle matsvinn ved oppstart i januar og igjen i juli • Engasjere og begeistre på personalmøter og andre samlinger for ansatte • Se på mulighet for alternativ renovering av matsvinn enn restavfall
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Ikke startet	Enheten har i hovedsak fossilfrie biler med unntak av en minibuss på Sørtun avlastning og en hybrid på legevakten.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 %	Iht. plan	Enheten har mange medarbeidere som bruker egen bil i tjeneste. Ergoterapeuter, fysioterapeuter, kreftkoordinatorer og andre får en økonomisk kompensasjon og kjøregodtgjøring. Vi har ingen påvirkning på hva slags bil den enkelte kjører. Det er et ønske om å avvikle denne ordningen og erstatte med biler disponert av enheten, men det vil medføre en stor økonomisk økning. Fortsette å bruke digital kommunikasjon der det er hensiktsmessig for å redusere tjenestereiser ved f.eks. møter ol.

Enhet samhandling

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet samhandling er helse og mestrings kontaktpunkt ut mot interne enheter, kommunalområder og andre samarbeidspartnere i kommunen, samt helseforetak og statlige myndigheter. Helsefremmende arbeid og enkelte særfunksjoner som gjelder hele kommunen organiseres også i denne enheten.

Enheten består av:

- virksomhet helse- og omsorgsforvaltning
- forsknings- og utviklingsavdeling (FOU- avdeling)

Virksomhet helse- og omsorgsforvaltningens saksbehandler søknader, kartlegger behov og fatter vedtak på alt av helse- og omsorgstjenester. Virksomheten består av to avdelinger, en avdeling for eldre og en avdeling for barn, voksne og koordinerende enhet. Det er lagt føringer for at virksomheten i stor grad skal samarbeide tett med de utøvende virksomhetene for å oppnå korrekt behovsdekning, økonomisk ressurseffektiv drift og reell brukermedvirkning. Virksomheten er også kommunes koordinerende enhet hjemlet i helse og omsorgstjenesteloven § 7 – 3.

FOU - avdelingens mål er å ha fokus på forskning og kontinuerlig utvikling av tjenestene i Moss kommune. Gjennom dette arbeidet tar kommunen sitt medvirkningsansvar ved å legge til rette for et godt samarbeid med forsknings- og utviklingsmiljøer ved både spesialisthelsetjenesten og utdanningsinstitusjoner. Avdelingen skal også sikre ivaretagelse av oppgaver innen miljørettet helsevern, sikre et godt smittevernarbeid og god organisering og utvikling av legetjenesten i kommunen.

Utvikling og utfordringer

Helse og omsorgsforvaltningen jobber etter tildelingskriterier for tjenesteområdene i helse og mestring. Tall fra 2021 viser en økning i antall brukere som har behov for langtidsplass på sykehjem, brukere i hjemmetjenesten og brukere med behov for oppfølging fra psykisk helsetjenester. Dette har medført økt pågang ved helse og omsorgsforvaltningen og det har vært saksbehandlingstid på opptil seks måneder for enkelte sakstyper. Saksbehandlingskapasiteten ved helse-og omsorgsforvaltningen er også per 1. tertial utfordrende.

Det har i perioder vært behov for å etablere dobbeltrom på Peer Gynt Helsehus og Ekholt sykehjem for å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset Østfold. Virksomheten har fokus på samhandlingsrutiner med og mellom de tjenesteytende virksomhetene for å bidra til at brukerne skal oppleve et helhetlig pasientforløp.

Det er vedtatt endret organisering av koordinator tilbudet i Moss kommune. Det jobbes med å få på plass dette i løpet av 2. tertial 2022

Forskning- og utviklingsavdelingen

Forsknings- og utviklingsavdelingen er involvert i flere forskningsprosjekter. KOLS prosjektet, SAFE

prosjekt– trygghet ved livets slutt, samt en studie for utvikling av læringsmål for studenter. Avdelingen deltar også i prosjektet Leve hele livet. Implementering av IKOS - Digitale tavler som et verktøy for økt pasientsikkerhet og kvalitet, er innført i 14 avdelinger og 14 nye startet opp i august. FOU avdeling innledet på slutten av 2021 samarbeid med forskningsmiljø rundt mulighet for forskning knyttet til innføring av digitale tavler i Moss.

Arbeid med å lage en kompetanseutviklingsplan for Helse og mestring fortsetter ved 1.tertial.

Det jobbes for å utvikle systemer for reell brukermedvirkning, etablere god tilbakemeldingskultur og et godt pårørendesamarbeid. Brukerundersøkelser for psykisk helse og rus gjennomføres i disse dager og brukerundersøkelse for hjemmebaserte tjenester planlegges høsten 2022. Det arbeides med en plan for etablering av et E-helseteam samt overføring av kommunes trygghetsalarmer fra operatør DORO til Helsevakta.

Prosjekt for velferdsteknologi forsetter og ledes fra IT- avdelingen.

Avdeling for fastleger og LIS leger (leger i spesialisering) er under oppbygging og avdelingsleder er godt i gang med å etablere kontakt og møtepunkter for fastlegene. Det er ansatt tre ALIS (leger i spesialisering i allmennmedisin) ved to av kommunenes etablerte legesentre. Ansettelsesprosessen rundt 20 prosent stilling som praksiskoordinator er snart i havn.

Ved avdeling for miljørettet helsevern (MHV) er det fortsatt stor pågang av publikumshenvendelser på grunn av byggestøy. Det er jevnlig møter med blant annet Bane Nor med oppfølging av miljømessige problemstillinger knyttet til tunnel- og jernbaneutbygging hvor det ble diskutert støyutredning i nye utbyggingsfaser og eventuelle klager fra innbyggere.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	65 511	68 025	-2 514	91 457	93 957	-2 500

Kommentar til status økonomi

For enhet samhandling meldes det merforbruk på 2,5 millioner kroner mot budsjett per 31. desember 2022.

Dette skyldes forventet merforbruk på tjenestekjøp fra helse-og omsorgsforvaltningen. Kjøpene skyldes behov som har oppstått forholdsvis raskt siden desember 2021. Disse omhandler kjøp av døgntilbud for tre brukere med omfattende hjelpebehov. Disse tjenestekjøpene utgjør til sammen 6 millioner kroner per 31. desember 2022.

Erfaringsmessig har det gjennom de to siste årene vært et mindreforbruk på innvilgede timer for brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Timene har blitt tilbakebetalt fra leverandør. Dette estimeres i år til omtrent 1,5 millioner kroner.

Økte inntekter på brukerbetaling vil sannsynligvis også sees i 2022. Gjennom 2021 har flere korttidsplasser blitt benyttet til langtidsplasser. Dette er plasser hvor beboerne betaler vederlag i stedet for dagssatser, noe som gir noe høyere inntekter. Bruken av dobbeltrom til utskrivningsklare pasienter

fra sykehus har dessuten gitt flere oppholdsdøgn med påfølgende høyere inntekter. Det er per 1. tertial en merinntekt på brukerbetaling på omtrent 2 millioner kroner sett på årsbasis. Dette bør sees i sammenheng et merforbruk i andre enheter innfor helse og mestring, men meldes nå som et positiv avvik i enhet samhandling.

Det er i 2022 usikkerhet rundt forventede refusjoner for særlig ressurskrevende brukere. Større endringer i behov hos enkelt brukere kan gi store utslag både på utgiftssiden og refusjonssiden. Dette vil rapporteres på i 2. tertial.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Arbeid med oppfølging av pårørende (KST sak 89/21)	870	870	0	I arbeid	Stillingen er besatt og arbeidet med pårørendestrategien er godt i gang. Strategien vil bli politisk behandlet høsten 2022.
Fastlegeordningen (KST sak 86/21)	4 000	4 000	0	I arbeid	Arbeidet er godt igang og avdelingsleder for ordningen startet 1. mars. Det er ansatt tre ALIS ved to av kommunens etablerte legesentra.
Sum	4 870	4 870	0		
Endringer ihht statlige føringer					
Barnekoordinator	900	900	0	Ikke startet	Ansettelsesprosessen er i gang og vedkommende vil være på plass i august.
Sum	900	900	0		
Sum tiltak	5 770	5 770	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,19 %	3,48 %	4,68 %
Årlig sykefravær 2021	0,66 %	2,92 %	3,58 %
Årlig sykefravær 2022	1,48 %	2,19 %	3,67 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,42 %	3,87 %	4,28 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	1,48 %	2,19 %	3,67 %

Sykefraværet totalt ved enhet samhandling er på 4,1 prosent. Fraværet er stabilt nedadgående ved 1. kvartal 2022. Det har hittil i år ikke vært nødvendig å jobbe med særskilte fokusområder. Utviklingen av HMS-avvik er stabilt, og det er per 1. tertial ikke meldt om avvik på HMS. Det er heller ingen meldte skademeldinger hittil i år. Det jobbes kontinuerlig i hele enheten med å beholde et godt psykososialt arbeidsmiljø.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klima-, miljø og naturtiltak - kildesortering	Iht. plan	Alle lokalisasjoner i enheten har full kildesortering med unntak av matavfall.
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Tilstrebe at det gjennomføres.
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	Redusere bruk av engangskopper i møter og utskrift på papir fra kopimaskin.
Transport - fossilfri tjenstepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Enheten har i hovedsak fossilfrie biler.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 %	Iht. plan	Enheten har noen medarbeidere som bruker egen bil i tjeneste. Vi har ingen påvirkning på hva slags bil den enkelte kjører, men det oppfordres til å bruke enhetens elbiler så sant de er ledige. Det er et ønske om å avvikle denne ordningen og erstatte den med flere biler disponert av enheten, men det vil medføre en stor økonomisk økning. Ansatte oppfordres til å sykle til jobb Fortsette å bruke digital kommunikasjon der det er hensiktsmessig for å redusere tjenestereiser ved f.eks. møter ol.

Enhet sykehjem og omsorgsboliger

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet sykehjem og omsorgsboliger omfatter blant annet sykehjem, omsorgsboliger, aktivitetstjeneste og storkjøkken på både Ekholt- og Orkerød sykehjem. Storkjøkkenene produserer mat til sykehjem, helsehus, omsorgsboliger og hjemmeboende.

Enhetens virksomheter:

- Ekholt og Melløs sykehjem
- Orkerød sykehjem
- Omsorgsboliger syd
- Omsorgsboliger nord
- Mat og service

Enheten har til sammen 221 heldøgns omsorgsplasser for somatisk syke og personer med demens. Disse er fordelt på tre sykehjem og 214 boenheter som igjen er fordelt på seks omsorgsboliger. I tillegg drifter enheten Moss- og Rygge storkjøkken, og aktivitetssenter for eldre og demente fordelt på fire lokasjoner i tilknytning til enten sykehjem eller omsorgsboliger.

Utvikling og utfordringer

Over tid har enheten erfart at brukerne som tildeles tilbud i omsorgsboliger er mer hjelpetrengende enn tidligere. Flere brukere har omfattende behov på tjenester tilsvarende brukere i sykehjem. Det er også flere brukere med omfattende atferds utfordringer og rusavhengighet som bor i omsorgsboligene, hvor noen av brukerne også har vedtak om LAR (Legemiddel assistert rusbehandling). Dette er ressurskrevende og krever i tillegg til ressursene, egnet kompetanse.

Bemanningene i omsorgsboliger har ikke blitt styrket i takt med behovet til brukerne, hvilket har medført betydelig innleie av ekstrapersonell for å sikre forsvarlig tjeneste.

Enheten har også flere brukere som er særlig ressurskrevende. Enkelte har behov for 1-1 bemanning eller tett oppfølging.

Koronaaktiviteten har roet seg ned, men influensa og Noro- virus har sørget for at sykefraværet fortsatt er høyt i enheten.

Rekruttering av vernepleiere- og sykepleiere er utfordrende. Det er satt i gang et prosjekt for å finne løsninger både i forhold til rekruttering og bruk av riktig kompetansen. Det jobbes kontinuerlig med rekruttering av disse yrkesgruppene.

Innovasjon

Sykehjemmene innførte "Aktiv forsyning" i 2021. Aktiv forsyning er; forenkling, optimalisering og standardisering av bestilling og levering av medisinske forbruksvarer. Det har bidratt til god styring av lagrene. Etter et års erfaring med systemet skal det evalueres, med mål om ytterligere optimalisering.

I løpet av høsten vil sykesignalanlegg med tilhørende velferdsteknologi være installert i alle sykehjemmene. Det vil bedre kvalitet på tjenester og lette arbeidet for ansatte. Det vil bidra til mer kostnadseffektive tjenester.

Samtidig knyttes det en usikkerhet i forhold til forventninger til kostnadseffektivitet på Melløs sykehjem. På Melløs sykehjem er det store bygningsmessige utfordringer og fleksibel drift.

Presset på sykehjems plasser har over tid vært stort. Det har i lengre perioder vært benyttet flere dobbelt rom på Ekholt og Orkerød sykehjem, hvor det har vært nødvendig å sette inn ekstra ressurser

Mat og service har utfordringer knyttet til plasskapasitet. Det gjøres kontinuerlige vurderinger, en løsning som kan bli aktuell er å redusere tilbudet til hjemmeboende. Per nå er dette et lavterskel tilbud som eldre kan benytte. Andre kommuner har tilbudet etter vedtak.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	134 891	150 088	-15 196	379 918	405 668	-25 750

Kommentar til status økonomi

For enhet sykehjem og omsorgsboliger meldes det et merforbruk på 25,75 millioner kroner per 31. desember 2022.

Korona utgifter per april utgjør 16,4 millioner kroner, og er i hovedsak knyttet til økte lønnskostnader; økt bemanning som beredskapstiltak, KS avtalen med overtid, fravær og bruk av vikarbyrå. Enheten har avtale med vikarbyrå til og med august. Tiltaket videreføres ut august da det i omsorgsboliger og sykehjem er behov for mer kompetanse på grunn av omfattende hjelpebehov hos flere brukere. Det er også satt inn lederstøtte - ressurskoordinator i de virksomheter som ikke har dette.

Koronakostnader for 2022 er usikkert, men anslås å bli i størrelsesorden 20 millioner kroner.

Øvrig netto merforbruk på 5,75 millioner kroner er fordelt slik:

- Generelt mer hjelpetrengende brukere i omsorgsboliger på 4 millioner kroner i merforbruk.
- Ikke effektuerte kutt pga forsinkelser i installering av signalanlegg i sykehjem på 2,4 millioner kroner i merforbruk.
- Orkerød sykehjem etablerte et spesialtilbud til yngre demente i 2021. Det ble opprettet en «firer post», for denne målgruppen som har behov for tettere oppfølging og aktivitet. Dette vil føre til 0,75 millioner kroner i merforbruk.
- Særlig ressurskrevende brukere på 1,6 millioner kroner i merforbruk
- Aktivitetssenter har mindreforbruk pga Corona på 0,8 millioner kroner.
- Anslag på reduserte lønnskostnader ved bruk av vikarbyrå på 2,2 millioner kroner i mindreforbruk.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Sykesignalanlegg lisenser og årlige driftsutgifter	750	3 150	-2 400	I arbeid	Manglende infrastruktur og leveranser har utsatt effektivering. Kuttene knyttet til signalanlegg vil realiseres i sin helhet i løpet av 2022.
Sum	750	3 150	-2 400		

Aktivitetsendringer

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Flere nye brukere med omfattende behov på sykehjem	4 600	4 600	0	I arbeid	Brukere i gruppen særlig ressurskrevende med 1-1 oppfølging. Kutt et årsverk på Orkerød lar seg ikke realisere da årsverket er knyttet opp mot nytt tiltak 2021 mot unge demente.
Sum	4 600	4 600	0		
Sum tiltak	5 350	7 750	-2 400		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	4,23 %	9,81 %	14,05 %
Årlig sykefravær 2021	4,52 %	9,75 %	14,27 %
Årlig sykefravær 2022	6,75 %	10,71 %	17,46 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	5,11 %	9,42 %	14,53 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	6,75 %	10,71 %	17,46 %

Samlet sykefravær ved enhet sykehjem og omsorgsboliger er på 17,5 prosent for 1. kvartal.

Sykefraværet 1. kvartal viser en forverring sammenlignet med samme periode i 2021. Korttidsfraværet viser en negativ utvikling i samtlige virksomheter i enheten. Langtidsfraværet er økt med fra 9,4 prosent i 1. kvartal 2021 til 10,7 prosent i samme periode i 2022.

Det er mye fokus på nærværarbeid. HR og NAV er koblet på flere av virksomhetene. I 2021 ble det registrert 340 HMS- avvik hvorav 11 ble skademeldt.

Per 1. tertial er det meldt 90 HMS- avvik hvorav 24 er blitt skademeldt.

Årsaken til avvik er sammensatt, men høyt fokus på meldekultur har trolig bidratt til at flere ansatte melder avvik. Enheten har revidert og oppdatert alle lokale HMS- prosedyrer. Dette er forankret ut i enheten og bygger videre på kommunens overordnede HMS- prosedyrer. Det er mange slitne medarbeidere etter en lang periode med pandemi. Avdelingslederne har hatt lite tid til oppfølging av medarbeidere over tid pga blant annet korona. Det er satt inn ressurskoordinatorer i de virksomheter som ikke har dette. Dette for å avlaste lederne i en hektisk hverdag, slik at de kan ha større fokus på oppfølging av ansatte.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klima-, miljø og naturtiltak - kildesortering	Iht. plan	Alle lokalisasjoner i enheten har full kildesortering med unntak av matavfall. Se på mulighet for å også ivareta dette på en mer hensiktsmessig måte enn i dag.
Bygg og energi - omsorgsbygg; Grindvoll og Carlberg	Iht. plan	Grindvold omsorgsbolig er blant annet prosjektert og planlagt med fokus på miljømålsettinger som: · Klimatilpasning, skadebegrensing og naturmangfold (blågrønn faktor). Prosjektet har bl.a. valgt grønne tak for en god oppnåelse av en blågrønn faktor. · Passivhusnivå · BREEM-NOR Sertifisering, nivå Good. · Bygging i massivtre
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Enhet sykehjem og omsorgsboliger har ansvarlig praksis i ift utskifting av elektronisk utstyr. Praksis er i tråd med retningslinjene i kommunen.
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Forsinket	Enheten har ikke kommet i gang med systematisk oppfølging av oppdraget.
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Ikke startet	Reduksjon av matsvinn er under planlegging. Forventes iverksatt tiltak i løpet av høsten.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 %	Iht. plan	Det er svært lite transport og tjenestereiseaktivitet i enheten. Resultat oppnåelse skyldes i hovedsak pandemien. Pandemien har i tillegg tillegg til mye isolering og hjemmekontor lært oss å jobbe anderledes. Det er fremdeles mye møteaktivitet på TEAMS. Teams vil være et viktig verktøy for møter fremover kombinert med fysiske oppmøter for å bygge gode relasjoner og arbeidsmiljø.

Enhet hjemmetjenester

Tjenesteområdebeskrivelse

I enhet hjemmetjenester er alle tidligere avdelinger for rus og psykiatri, hjemmebaserte tjenester og tjenester for funksjonshemmede samlet. Enheten er organisert med fire virksomheter som er tverrfaglig sammensatt, inndelt i geografiske områder.

Disse er:

- virksomhet Rygge med base i gamle Rygge rådhus
- virksomhet sentrum med base på Solgård skog
- virksomhet Jeløy med base på Jeløya
- virksomhet nord med base på Solgård skog

Under hver av virksomhetene er samlokaliserte boliger for funksjonshemmede og hjemmesykepleie organisert. Noen av virksomhetene har i tillegg enkeltavdelinger som yter tjenester for alle områdene slik som hjemmehjelp, nattjeneste, rus- og psykiatritjenester og samlokaliserte boliger til personer innen rus og psykisk helse.

Organiseringen skal bidra til at alle brukerne får et helhetlig og kontinuerlig tilbud. En samling av fagområdene skal sikre tverrfaglig samarbeid og samhandling på tvers av avdelinger og virksomheter.

Utvikling og utfordringer

Utvikling

Det jobbes med å opprette flere ambulante team for å sikre helhetlige tjenester med god samhandling rundt- og med brukerne. Videre utvikling av tjenestene med organisatoriske endringer, planlegges gjennom 2022 og tidlig 2023.

Enhet hjemmetjenester evaluerer kontinuerlig organiseringen for å sikre god tverrfaglig samhandling og gode tjenester for brukere. En særskilt evaluering skjer våren 2022 basert på en forms-undersøkelse blant ansatte.

Det skal gjennomføres en brukerundersøkelse for avdelingene for rus og psykisk helse våren 2022. Resultat av brukerundersøkelsen samt egen evaluering, vil kunne påvirke videre utvikling av enhetens organisering av tjenestene.

ROP/FACT team (rus og psykiatri / Flexible Assertive Community Treatment) hadde oppstart tidlig 2022. Teamet avslutter i disse dager arbeidet med kartlegging av ulike områder det må besluttet på i styringsgruppen. Oppstart med brukere er estimert til tidlig høst 2022.

Enhet hjemmetjenester vurderer også kontrollspenn for ledere på ulike avdelinger. Det arbeides med å harmonisere dette samt å gi våre ledere like forutsetninger i utøvelse av sin lederfunksjon.

Utfordring

Enheten får flere brukere som trenger leiligheter som må være tilrettelagt for skjerming. Det medfører også et større behov for tilrettelegging for ansattes arbeidsmiljø.

For videre utvikling av avdeling for rus og psykisk helsetjenester i Moss, så er det viktig at avdelingen får nye lokaler.

Enhet hjemmetjenester har en lengre periode opplevd å ha god rekruttering i forhold til sykepleie kompetanse. I 2022, etter pandemien, ser det ut til at antall søkere på 3-årig kompetanse er færre.

Gjennom 2021 har enheten opplevd økt tjenesteomfang innenfor tjenesteområde psykisk helse og hjemmesykepleie. Enheten vil følge utviklingen utover i 2022.

Arbeidet med velferdsteknologi som for eksempel e-låser og multidosedispensere har ikke vært mulig å prioritere innenfor inneværende års budsjett. Enhet hjemmetjenester ser at arbeidet med velferdsteknologien bør prioriteres høyere i tiden som kommer.

Nye brukere og brukere med mer komplekse utfordringer vil kreve større fokus på opplæring i tiden fremover. Enheten vil arbeide med dette i opplæringsplan og gjennom budsjettprosessen.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	174 245	181 831	-7 586	493 274	505 474	-12 200

Kommentar til status økonomi

For enhet hjemmetjenester meldes det merforbruk på 12,2 millioner kroner mot budsjett per 31. desember 2022.

Hjemmetjenester estimerer prognosen på koronautgifter til omtrent 17 mill per 31. desember 2022. Det er hittil regnskapsført 15 millioner kroner, og enheten forventer ytterligere 2 millioner på utgifter knyttet til korona. Det meste av koronautgiftene er relatert til lønnsutgifter (KS-avtalen). Enhet hjemmetjenester har estimert merkostnadene i forhold til KS-avtalen til å være omtrent 9,5 millioner kroner. Dette tilsvarer merforbruket enheten har hatt på overtid i perioden. KS-avtalen har medført store overtidsutgifter, men parallelt her utgiftene til fastlønn og ordinære vikarer blitt langt lavere enn budsjettet.

Enheten skal etablere et tiltak til ressurskrevende bruker i samlokalisert bolig høsten 2022. Her vil det bli en merforbruk på omtrent 2,7 millioner kroner inneværende år. 1,2 millioner kroner er ombygging av leilighet, resterende 1,5 millioner kroner er nye årsverk i fire måneders drift.

Enheten har avsatt budsjettmidler til nye biler til ambulant avdeling. Disse er i bestilling men på grunn av lang leveringstid er ikke bilene levert ved 1. tertial.

Enheten jobber med etablering av et nytt botilbud og tjenester til ressurskrevende bruker som inntil videre får sitt tilbud via tjenestekjøp. På årsbasis vil dette medføre husleieutgifter og lønnsutgifter til 12

nye årsverk som vil utgjøre omtrent 10,2 millioner kroner på årsbasis. Dette er ikke hensyntatt i prognosen da oppstart ikke er avklart. Målsetning er oppstart høst 2022.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Reversere ambulerende nattevaktstjeneste	1 600	1 600	0	Ferdig	Enhet hjemmetjenesten iverksatte tre nattevaktssett i januar. Samtidig ble det nedsatt en arbeidsgruppe for å se på organiseringene av nattevakter samlokalisert. Dette for å sikre faglige gode tjenester og ivaretagelse av ansatte. Denne saken har vært behandlet i helse og mestringsutvalget 26. april 2022.
Sum	1 600	1 600	0		
Nye tiltak					
Psykisk helse. To årsverk - redusert ventetid	1 000	1 000	0	Ferdig	Det er ansatt to nye årsverk og antall brukere på venteliste har blitt redusert med omtrent 40 prosent. Det arbeides videre med ytterligere organisering av tjenesten slik at dette reduseres ytterligere.
Sum	1 000	1 000	0		
Sum tiltak	2 600	2 600	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,77 %	11,13 %	14,90 %
Årlig sykefravær 2021	4,35 %	9,79 %	14,13 %
Årlig sykefravær 2022	6,00 %	12,04 %	18,04 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	5,06 %	12,65 %	17,71 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	6,00 %	12,04 %	18,04 %

Enhet hjemmetjenester har et samlet sykefravær på 18 prosent for 1. kvartal 2022. Dette er en liten økning fra samme periode i 2021 og kan sannsynlig sees i sammenheng med koronapandemien. Enheten forventer en reduksjon i fraværet i 2.kvartal.

Enheten jobber aktivt med nærværarbeid.

I perioden jan - mars 2022 hadde enheten samlet 139 HMS-avvik. I samme periode i 2021 hadde enheten 140 HMS-avvik. Antall skademeldinger i perioden i 2022 er 44 mot 39 i 2021. Antall registrerte HMS-avvik varierer mellom avdelingen.

Omtrent 30 prosent av HMS-avvikene har ledet til skademeldinger. Enheten jobber aktivt med risikovurderinger i forhold til enkeltbrukere samt arbeidsmiljø for ansatte. Aktuell opplæring og kursing vurderes kontinuerlig.

I enhetens og virksomhetenes kvalitetsutvalg og medbestemmelsesmøter jobbes det aktivt med å utvikle kvalitet på prosedyrer. Dette sikrer kvaliteten på tjenesteproduksjon, og også HMS i forhold til ansatte.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - lht. plan laptop 5 år - nettbrett 5 år		Dette Jobber enheten med kontinuerlig. LMP telefoner har noe kortere levetid da disse benyttes hele døgnet. Målsetning for dette er hvert tredje år. Ved bestilling av øvrig utstyr vurderes dette av lederne i forhold til forventet levetid tre-fem år.
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Forsinket	Bistå brukerne i boligene
Transport - etablere bilpool i Moss	lht. plan	Enheten jobber med en bedre utnyttelse av miljøvennlige biler i enhet hjemmetjenester. Det jobbes med en mere effektiv bruk av biler og fordeling i forhold til behov ute på avdelingene- oppstart arbeid mai 2022.
Transport - fossilfri tjenstepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	lht. plan	Enhet benytter miljøvennlige biler i tjenestene - fortrinnsvis elbiler. Skifter nå ut leide biler med fossilt brennstoff mot elbiler.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	lht. plan	Enhet hjemmetjenester har 3 el-sykler til ansatte i tjenestene - ønsker å øke med 6 sykler. Enheten ønsker å stimulere til økt el-sykkel bruk i tjenestene.

Kommunalområde plan, miljø og teknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet har myndighets-, forvaltnings- og driftsoppgaver innenfor drikkevannsforsyning, avløpshåndtering, renovasjon, vei- og trafikkanlegg, parkering, parker- og grøntanlegg, miljø, oppmåling, kart, plan- og byggesak. Tjenesteområdene har viktige grensesnitt mot MOVAR. Kommunalområdet har også ansvar for overordnede planer.

Kommunalområde plan, miljø og teknikk består av enhetene:

- Plan, byggesak og geodata
- Samfunnsutvikling
- Miljø og landskap
- Kommunalteknikk

Kommunalområdet forvalter et bredt spekter av lov og regelverk innenfor ansvarsområdet. I tillegg utføres driftsoppgaver innenfor områdene vann, avløp, park og friluft med mer.

En vesentlig del av aktiviteten finansieres direkte fra gebyrer og er selvkostfinansiert.

Utvikling og utfordringer

Det er stor aktivitet i byggenæringen og dette gjenspeiler seg i antallet saker og planer som skal behandles i kommunalområdet. Den siste tiden har flere signaler blitt gitt om at næringen sliter som følge av forsyningsutfordringer og det er grunn til å anta at antallet saker til behandling også vil vise en fallende tendens utover dette året.

Klimautfordringene vi møter krever at vi i årene fremover må ha enda mer fokus på å utvikle og sikre teknisk infrastruktur. Kostnadsbildet knyttet til dette er foreløpig uklart, men det må antas at dette vil bli en større økonomisk utfordring for kommunen fremover.

Det er økt press på friområdene i form av mye mer og utstrakt bruk av disse. Forventningene fra publikum til hvordan disse skal tilrettelegges og vedlikeholdes har dermed økt vesentlig de siste årene.

Kommunalområdet har stort fokus på hvordan publikum og brukerne i større grad kan få den hjelp og veiledning de ønsker og trenger og dette vil innebære at flere av tjenestene justeres og endres. Det er god dialog med eksterne bidragsytere i den forbindelse, og kommunen har startet et viktig og banebrytende arbeid som skal komme til uttrykk i form av ulike tiltak fremover.

Flere viktige overordnede planer er i prosess og under utarbeidelse og disse vil legge viktige rammer for utviklingen av kommunen i årene fremover.

Det har vært stor utskifting av ansatte det siste året innenfor flere områder og organisasjonen er derfor preget av dette.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
500-Kommunalområde plan, miljø og teknikk	914	702	212	2 595	2 595	0
501-Enhet plan, byggesak og geodata	4 423	6 728	-2 305	12 637	12 637	0
502-Enhet kommunalteknikk	3 537	-5 781	9 318	39 943	39 943	0
503-Enhet miljø og landskap	25 498	20 252	5 247	70 017	70 017	0
504-Enhet samfunnsutvikling	5 560	6 649	-1 089	14 980	14 980	0
Sum	39 933	28 550	11 382	140 172	140 172	0

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdet melder balanse ved utgangen av året.

Det er bevilget 0,1 millioner kroner til en støtteordning for frivillige lag og organisasjoner som skal gå til delvis dekning av byggesaksgebyrer. Det er hittil i år behandlet flere søknader og bevilget størrelse er allerede overskredet. Ordningen skal evalueres til budsjettet for 2023.

Kommunalområdet bruker store interne ressurser på prosjektet "Enklere hverdag". Dette involverer samtlige enheter og store deler av stab organisasjon. Stab innovasjon bidrar med prosjektstøtte.

Flere tiltak for å gjøre brukeropplevelsen av saksbehandlingen bedre er under utarbeidelse og disse vil bli brukertestet fortløpende. Enkelte tiltak knyttet til dialog og tilgjengelighet er allerede iverksatt og testes ut fremover.

Det vil bli behov for å øke ressursinnsatsen på flere enheter for å nå målet om bedre dialog, koordinering og samhandling internt. Endelig oversikt over tiltak med økonomiske konsekvenser vil bli lagt frem i 2. tertial 2022.

Det er fortsatt behov for å kjøpe tjenester fra konsulenter innenfor geoteknikk for oppfølging av grunnforhold.

Utfordringer knyttet til klimatilpasning og fortetting i sentrum vil kreve vesentlige investeringer i årene fremover. Det er ikke meldt avvik på dette i 1. tertial, men fra 2023 må kommunen sette av midler til å etablere og utbedre overvannsløsninger flere steder og særlig i sentrum. Kartlegging av behov, omfang og løsninger er påstartet og en plan for utbedring vil foreligge høsten 2022.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investeringsprosjekt	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik totalprognose
Abels gate veiprojekt	8 190	21	8 190	0
Belysning Mossefossen	1 900	9	1 900	0
Bro over Mosseelva	2 500	0	2 500	0
Carlbergsveien Nord VA og fortau	0	963	4 000	-4 000
Diverse veiprojekter	4 290	1 750	4 290	0
Driftstasjon/garasje Kirkeparken	1 000	0	1 000	0
Gang- og sykkelveistiltak	15 533	412	15 533	0
Gatelys	10 000	2 611	10 000	0
Kjellerødveien	5 000	0	5 000	0
Ladestasjoner	1 000	109	1 000	0
Molvikveien	1 500	0	1 500	0
Myra P-plass	1 800	0	1 800	0
Nye parkeringsautomater	1 933	1 465	1 933	0
Oppgradering av bro/kulvert v/Nøkkeldandsveien	1 000	81	1 000	0
PMT - Feiebil og feieutstyr	0	2	0	0
Rabben, etablering av ny bypark	25 000	0	25 000	0
Rammebevilgning biler, maskiner og utstyr	8 760	2 385	8 760	0
Sundbryggene/Fleischer-parken	4 070	112	4 070	0
Trafikksikkerhetstiltak og FTU-tiltak	4 771	0	4 771	0

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik totalprognose
Trolldalsbekken	2 010	780	2 647	-637
VA-anlegg Strandgata - SMS 5	8 000	0	8 000	0
Vann- og avløpstiltak	87 000	9 155	83 000	4 000
Øvre torg - forprosjekt	375	0	375	0
Årvoldveien	938	0	938	0
Sum	196 570	19 856	197 207	-637

Statustekst investeringer

Abels gate veiprosjekt

Abels gate har behov for reparasjon og heving av enkelte støttemurer, samt utbedring av eksisterende fortau. Prosjektet skal forbedre sikkerheten. Det er i 2022 tenkt å starte opp prosjektet med blant annet reparasjon av eksisterende murer som forberedelse til annet arbeid.

Belysning Mossefossen

Belysning av bygningene og miljøet i Møllerbyen er bestilt, men er per 1. tertial 2022 ikke klare. Det ble gjennomført prøvelyssetting høsten 2021, men på grunn av lang ventetid på leveranser fra elektroentreprenør vil arbeidet bli ferdigstilt først i 3. kvartal 2022.

Bro over Mosseelva

Bro over Mosseelva fra Henrich Gerners gate til Verket er regulert. Det er for 2022 avsatt midler til oppstart av forprosjekt og videre prosjektering. Det er fortsatt usikker om dette prosjektet vil påstartes nå.

Carlbergsveien Nord VA og fortau

Carlbergveien nord er et felles prosjekt for sanering av eksisterende vann- og avløp og bygging av nytt fortau. Det er gjennomført tiltak for MKE med bygging av fortau og lekeplass i forbindelse med krav i reguleringsplan for Carlsmindeveien boliger. Kostnader til prosjektet er dekket av bevilgete midler til for bygging av fortau og fordeles fra vann- og avløpsmidlene. Totalt estimert kostnad er antatt til 13 millioner kroner. Det er også utført noe ekstra arbeid på ledningsnett tilstøtende prosjektet som ble oppdaget underveis.

Diverse veiprosjekter

Budsjettet fordeles på mindre tiltak på vei. Virksomheten har tiltaksliste som prosjekter hentes fra etter intern prioritering. Årets budsjett er i balanse.

Driftstasjon/garasje Kirkeparken

Det er lagt inn en bevilgning til etablering av en driftstasjon/garasje til drift av kunstisanlegget i Kirkeparken samt annet park- og skjøtselsarbeid i sentrum gjennom året. Arbeidet med å se på mulig plassering og løsning er igangsatt.

Gang- og sykkelveistiltak

Planlegging, detaljprosjektering og gjennomføring av større og mindre gang-og sykkelveistiltak er forankret i vedtatt plan for hovednett for sykkel. Per 1. tertial er følgende prosjekter under planlegging og arbeid:

- Tilrettelegging for sykkel i Bråtengata, jfr. vedtak i LSNM-utvalget per 09. mars 2022
- Sykkeltiltak på strekningen mellom Tigerplassen og kulvert ved riksvei 19 - Vogts gate, jamfør avtale med Statens vegvesen om anleggsbidrag på inntil 20 millioner kroner.
- Sykkeltiltak Carlbergveien - Høydaveien
- Innkjøp av flere sykkelstativer samt flere mindre tiltak/tilrettelegginger for gående og syklende

Gatelys

Prosjektet er planlagt ferdigstilt sommeren 2022. Det gjenstår noen avklaringer rundt belysning i sentrum som muligens vil avvike noe fra kommunens gatelys standard grunnet estetiske avklaringer. Disse løsningene kan ha en noe høyere kostnad men vil ligge innenfor budsjett.

Kjellerødveien

Kjellerødveien er i dårlig forfatning og må utbedres. Det er planlagt gjennomføring av utbedring av blant annet veioppbygging, grøfter og asfaltering. Tiltaket er tenkt gjennomført i år.

Ladestasjoner

Etablering av ladepunkter til elbil på offentlig tilgjengelige parkeringsarealer. Kostnader kommer i forbindelse med innkjøp av ladeutstyr, elektroarbeider samt graving. Kostnaden hittil i år gjelder ladepunkter ved Bellevue stadion.

Molvikveien

Molvikveien er en eldre grusvei hvor det er asfaltert i flere omganger. Det står igjen enkelte partier med grusvei og det er da tenkt å gjennomføre omtrent 300 meter med utbedring av veioppbygging og asfaltering i 2022.

Myra P-plass

Det er behov for å oppgradere, reasfaltere og merke opp Myra p-plass. Det er bla utfordringer med overvannhåndtering av arealet. Arbeidene er planlagt igangsatt i løpet av våren og vil skje i flere etapper for å ivareta behovet for parkering i størst mulig grad.

Nye parkeringsautomater

Utskifting og eller fornyelse av parkeringsautomater har vært påkrevet på grunn av nye EU-krav i forhold til teknisk standard for mottak av bankkort. Utskiftingen ble igangsatt i 2021 og er ferdigstilt i 2022. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk i forhold til budsjett.

Oppgradering av bro/kulvert v/Nøkkeldsveien

Kulverten langs traseen mellom Osloveien og Nøkkeldsveien har delvis rast sammen og det er behov for å etablere en ny bro. Den delvis sammenraste kulverten er også et vandringshinder for fisk i bekken, og er heller ikke dimensjonert for vintervedlikehold. Per 1. tertial er ny bro ferdig prosjektert. Denne vil være dimensjonert for vintervedlikehold.

Rabben, etablering av ny bypark

Vedtatt utbyggingsavtale mellom kommunen og Verket Moss AS legger premissene for opparbeidelsen. Beløpet på 25 millioner kroner er kommunens andel til opparbeidelse av den offentlige parken, og kommunen skal overta denne for drift og vedlikehold fra og med 2023. Arbeidene på Rabben er i henhold til fremdriftsplan per 1. tertial 2022, og parken skal etter planen åpnes i juni 2023. Höegh Eiendom/Verket Moss AS er byggherre for prosjektet, og er i tett dialog med kommunen.

Rammebevilgning biler, maskiner og utstyr

Innkjøp av maskiner og utstyr pågår, men leveringssituasjonen er usikker. På grunn av denne leveringssituasjonen ble det gjort vedtak på at det kunne gjøres innkjøp av brukte kjøretøy isteden for å inngå leasingavtaler med usikker leveringstidspunkt for å kunne opprettholde kommunens tjenester. Budsjettet for investeringer i maskiner og utstyr må derfor økes eventuelt ombudsjetteres fra drift (leasingavtaler).

Sundbryggene/Fleischer-parken

Arbeidene med etablering av et serviceanlegg i Fleischerparken er per 1. tertial ikke igangsatt, og skyldes uforutsette utfordringer knyttet til bytte av ansvarlig søker av tiltaket. Det er imidlertid inngått avtale med entreprenør og så snart igangsettingstillatelse er på plass vil arbeidene kunne starte opp.

Trafikksikkerhetstiltak og FTU-tiltak

Midlene vil i hovedsak bli benyttet til etableringer av 30km soner i Rygge og til Trafikksikkerhetstiltak i områdene rundt Reier Skole

Trolldalsbekken

For å få på plass en sammenhengende tursti fra Kambo senter til Kambo marina gjenstår det å ferdigstille et delstrekk mellom Kilsbakken og Møllerbakken. Dette strekket er avhengig av avtaler med private grunneiere. Den første delen av dette delstrekket er utført med sti og belysning etter avtale med grunneier, mens resterende del som også inkluderer en bro for kryssing av bekken, er avhengig av at det inngås avtaler med øvrige grunneiere. Kommunen er i dialog med disse.

VA-anlegg Strandgata - SMS 5

Bane NOR har i entreprisekontrakt SMS 5 lagt om deler av vann- og avløpsnett i Strandgata. Midlene skal dekke utgiftene Bane NOR har hatt på kommunalt vann og avløp i området. Når ledningsnettet blir overtatt vil kostnadene bli overført til Bane NOR.

Vann- og avløpstiltak

Vann- og avløp er rammebevilgning som fordeles utover de forskjellige prosjektene og tiltakene som gjennomføres gjennom året.

Årets midler er da for gjennomføring av forskjellige prosjekter. Følgende er påstartet i 2021 og ferdigstilles i 2022:

- Arne Garborgs vei, Orkerødgata. Separering av ca. 600 meter felles avløpsledning og utskifting av vannledning. Total estimert kostnad 12 millioner kroner.
- Varden syd. Separering av omtrent 140 meter felles avløpsledning og utskifting av vannledning. Total estimert kostnad 5,8 millioner kroner.
- Kirkeveien VA. Utskifting/boring av omtrent 2,6 kilometer vannledning og bygging av trykkavløpssystem. Total estimert kostnad 8,5 millioner kroner.

Det er startet opp to nytt prosjekt foreløpig i år:

- Utsynet, Refnsesskogen. Separering av omtrent 1,5 kilometer felles avløpsledning og utskifting av vannledning. Prosjektet vil pågå frem til våren 2023. Total estimert kostnad 25 millioner kroner.
- Bukkespranget sør. Utskifting av omtrent 270 meter eksisterende vann- og avløpsledninger. Tiltaket gjennomføres i samarbeid med MKE og bygging av Grindvold omsorgsboliger. Vann- og avløpsprosjektet vil ferdigstilles i løpet av sensommer/høst. Total estimert kostnad 9,3 millioner kroner.

Det er også tenkt oppstart av flere prosjekter i år, det er noe usikkert på hvilke vi får en oppstart på dette året avhengig av når prosjektering er ferdig:

- Fagerliveien, Per Sivles vei. Separering av omtrent 380 meter felles avløpsledning og utskifting av vannledning.
- Hellinga, Åslia. Separering av omtrent 940 meter felles avløpsledning og utskifting av vannledning.
- Trykkøkingsstasjon Peer Gynts vei.
- Carlbergveien sør. Utskifting av omtrent 380 meter eksisterende vann- og avløpsledninger.

I tillegg gjennomføres enkelte mindre tiltak på investeringsmidlene.

Øvre torg - forprosjekt

Det er behov for en oppgradering av Øvre torg for å gjøre dette til et funksjonelt og attraktivt byrom. Det ble i 2020 utarbeidet et skisseprosjektet i regi av Byliv Moss for å se på mulighetene for utvikling og utbedring av arealet. Arbeidet ble gjort i nær dialog med gårdeierne. Høsten 2022 vil man gå i gang med en videre planlegging og oppfølging av skisseprosjektet for å se på mulighetene for en fremtidig investering. Dette arbeidet vil også skje i nær dialog med gårdeierne.

Årvoldveien

Årvoldveien må utvides for at Liljefaret kan stenges i tråd med reguleringsplan for området. For at arbeidet kan gjennomføres vil det kreve en reguleringsplan.

Det er en plan for oppstart av reguleringsplan i 2022 med påfølgende prosjekt senere. Kostnadene er antatt å dekke reguleringsplanen.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,47 %	3,74 %	5,21 %
Årlig sykefravær 2021	1,05 %	6,43 %	7,48 %
Årlig sykefravær 2022	3,07 %	1,93 %	5,00 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,68 %	6,02 %	6,70 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,07 %	1,93 %	5,00 %

Sykefraværet i 2021 var høyt sammenlignet med tidligere år, men dette har vist en synkende tendens hittil i 2022. Det er lite arbeidsrelatert fravær, men pandemifravær og lengre sykefravær som følge av alvorlige diagnoser preger fortsatt bildet.

Det har vært gjort en solid innsats av samtlige ledere i 2021 med å øke nærværet og tilrettelegge for en god arbeidshverdag i pandemisituasjonen.

Etter sammenslåingen av kommunene viste antallet innmeldte avvik en sterk reduksjon og det antas at dette skyldes underrapportering. Det er lagt stor vekt på å få opp meldingsandelen slik at statistikken viser realiteten. Det er etablert flere muligheter for ansatte til å melde avvik i systemet slik at dette enkelt kan gjøres også for ansatte som ikke har fast kontorarbeidsplass. Det er utarbeidet aktivitetsplan for HMS arbeidet og temaet skal være fast agendapunkt på samtlige personalmøter.

Enhet plan, byggesak og geodata

Tjenesteområdebeskrivelse

Plan har ansvar for områdereguleringsplaner og detaljreguleringsplaner. Avdelingen har et nært samarbeid med enhet samfunnsutvikling som har ansvar for kommuneplan og overordnet planlegging. For å sikre tverrfaglig involvering internt i kommunen er det satt opp en fast møterekke hvor pågående planer legges frem for diskusjon. Alle kommunalavdelinger og relevante fagområder blir invitert til å delta.

Byggesaksbehandlingen skal sikre at bygg og omgivelser fremstår med de kvalitetene som var tenkt under planleggingen. Byggesak har ansvar for byggesaksbehandling, delesaker, oppfølging av ulovlighetssaker og tilsyn. Formålet med tilsyn er i første rekke å påse at tiltak i kommunen oppføres med god kvalitet i samsvar med bestemmelsene gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.

Geodata har ansvar for forvaltning og utvikling av kommunale kart- og planbaser, oppmåling, matrikkelføring, adressering og seksjonering. Geodata bidrar også med temadata og analyser til organisasjonen. Det er et mål å gi innbyggerne enkel og visuell tilgang til kartinformasjon og tilrettelegge for selvbetjente nettløsninger og saksinnsyn. Avdelingen er en viktig bidragsyter i tverrfaglig samarbeid og digitalisering.

Utvikling og utfordringer

Plan

Planavdelingen har stor pågang av private reguleringsplaner. Det er mange planinitiativ for Moss sentrum. Flere av disse planene er omfattende og komplekse. Det er flere utfordringer knyttet til infrastruktur og grunnforhold.

Byggesak

Hovedutfordringen på byggesak er fortsatt knyttet til kapasitet. Dette gjelder både byggesaksavdelingen og andre fagavdelinger innen kommunalområdet som påvirker saksbehandlingstid. Kapasiteten på avdelingen er styrket. Tre nyansatte har oppstart før sommeren.

Prosjektet "Enklere hverdag" krever betydelige ressurser fra avdelingen, men forventes å gi resultater på sikt.

Geodata

Geodata har stor produksjon og deltar i flere tverrfaglige prosjekter.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	4 423	6 728	-2 305	12 637	12 637	0

Kommentar til status økonomi

Det meldes balanse ved utgangen av året.

Gebyrene på planområdet er økt i prisliste for 2022 for på sikt å kunne øke selvkostgraden. Det er også flere store planer som er i faser som ikke gir inntekter til kommunen. Det meldes ikke avvik på private planer da det er for tidlig å se effekten av økte gebyrer og anslaget over inntekter er usikkert.

Det er usikkerhet knyttet til eventuelle økte utgifter vedrørende regulering av Tigerplassen.

Inntektene på byggesak per 1. tertial ligger under budsjett. Dette skyldes delvis høyt anslag for inntekter for 2022, noe nedgang i innkomne saker og større saker som ikke er fakturert. Det meldes ikke avvik da området har tilgjengelige midler på selvkostfond.

Gebyrene på geodata er gradvis økt de siste årene for å kunne øke selvkostgraden. Dette, sammen med mange saker, har bidratt til at avdelingen ligger på budsjett ved 1. tertial.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Ulovlighetsprosjekt PMT	1 000	1 000	0	Ikke startet	Ansatt flere ressurser på ulovlighetsoppfølging-oppstart juni2022
Sum	1 000	1 000	0		
Sum tiltak	1 000	1 000	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,57 %	2,70 %	4,28 %
Årlig sykefravær 2021	1,27 %	4,28 %	5,55 %
Årlig sykefravær 2022	2,27 %	0,95 %	3,22 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,88 %	0,56 %	1,45 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	2,27 %	0,95 %	3,22 %

Sykefraværet for enheten ligger på 3,2 prosent. Dette er en nedgang fra samme periode i 2020, men en økning sammenlignet med 2021 hvor sykefraværet for 1. kvartal var veldig lavt. Det er ikke rapportert om arbeidsrelatert sykefravær.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Ikke startet	Systematisk arbeid ikke startet opp
Naturmangfold - vi bekjemper fremmede, invaderende arter	Iht. plan	Bestemmelse om fremmede arter i alle reguleringsplaner
Naturmangfold - vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Vurdering av påvirkning på naturmangfold inngår i alle saker der det er relevant
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Fokus på gode løsninger for gående i reguleringsplaner
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Fokus på planlegging for sykkel i reguleringsplaner
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 %	Iht. plan	Flere møter og deltakelse i nettverk som tidligere ville vært gjennomført som fysiske møter gjennomføres nå digitalt.

Enhet kommunalteknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten består av en virksomhet og fire avdelinger:

Virksomhet vei, vann og avløp

Ivaretar kommunenes rolle som eier og myndighetsutøver av kommunal infrastruktur for vei, vann og avløp. Virksomheten ivaretar oppfølging av utbygginger, hovedplaner, byggesaker samt veiledning av utbyggere og private, behandling av søknader inne vei, vann og avløp, kartverk, fagsystemer, prosesskontroll, anskaffelser, samt generell saksbehandling. Virksomheten har i tillegg en underavdeling som er ansvarlig for drift av kommunens infrastruktur innen vann, avløp og vei.

Avdeling prosjekter og utvikling

Ansvar for prosjektledelse for prosjekter innen vei, vann og avløp, samt andre prosjekter som Moss kommune gjennomfører. Avdelingen har også rollen som byggherre for egne prosjekter. Innovasjon og utvikling er et viktig moment for å oppnå kostnadseffektive prosjekter og dette er noe som avdelingen prioriterer og har i tankene i alle prosjekter som gjennomføres.

Avdeling anlegg

Er kommunenes egen entreprenør og har som hovedansvar å gjennomføre ny- og rehabilitering anlegg innen vei, vann og avløp, samt grøntanlegg og parkområder i egen regi. Avdelingen arbeider på tvers av alle enhets- og kommunalområder.

Avdeling logistikk

Ansvarlig for innkjøp og drift av alle kommunens kjøretøy og maskiner på tvers av kommunalområder. Drifter også kommunens verksted som organiserer vedlikehold av alle kjøretøy.

Utvikling og utfordringer

Moss er inne i en fase med stor utvikling og utbyggingsaktivitet. Dette fører med seg mye involvering fra alle kommunalteknisk avdelinger, fra planstadier til anleggsaktivitet og drift. Det som er en positiv utvikling for kommunen fører med seg et klart økt arbeidspress og behov for å øke ressursene for alle avdelinger. Den økte aktiviteten innebærer at ressurser må prioriteres strengt.

Ny forskrift til vegloven med formål å sørge for helhetlig regulering av vegdata og trafikkinformasjon vil, slik det ser ut nå, også kunne medføre økt ressursbehov og behov for omprioritering av slike.

Pandemien og krigen i Ukraina har konsekvenser for leveringstiden for biler, maskiner og andre forbruksvarer til gjennomføring av prosjekter og drift. Kostnader for vareinnkjøp har hatt betydelig økning.

Hovedplan for vann og avløp er under arbeid. Klima og miljøendringen har gjort at overvannshåndtering må medregnes i en sterkere grad enn tidligere og er derfor blitt en viktig del av

hovedplan for vann og avløp. Dette er en viktig plan å få på plass for å møte myndighetenes krav og fremtidig behov. Dette vil bli fulgt opp i fremtidige budsjett og økonomiplaner.

Prosjekt og utviklings (PoU) avdelingen har slutført noen og startet opp flere nye rehabiliteringsprosjekter innen vann og avløp. Oppstart og fremdriften i prosjekter er avhengig av å ha tilgjengelige arealer for rigg og mellomlagring av masser. Særlig på Jeløya er dette en stor utfordring som det arbeides med å finne løsninger på.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	3 537	-5 781	9 318	39 943	39 943	0

Kommentar til status økonomi

Enheten melder balanse mot budsjett 2022.

Det er usikkerhet om det vil bli merforbruk som følge av vedtak i formannskapet om innføring av bildelingsordning. Dette vil vi vite mer om ved 2. tertial.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Gatelysprosjekt	-1 000	-1 000	0	I arbeid	Utbyttingsprosjekt avsluttes 2022.
Brøyting for private	-375	-375	0	Ferdig	Brøyting Rygge etter vinter 2022 ihht. vedtak
Sum	-1 375	-1 375	0		
Sum tiltak	-1 375	-1 375	0		

Ihht. plan

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,28 %	5,14 %	6,42 %
Årlig sykefravær 2021	0,85 %	8,57 %	9,41 %
Årlig sykefravær 2022	2,86 %	1,02 %	3,88 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,76 %	11,32 %	12,08 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	2,86 %	1,02 %	3,88 %

Sykefraværet har samlet sett har hatt en positiv utvikling i forhold til 1. kvartal i 2021. Fraværet er redusert fra 12,08 prosent til 3,88 prosent. Noe av reduksjonen kan nok tilskrives gode tiltak til begrensning av Koronapandemien. I tillegg har det i 2021 vært noen langtidssykemeldinger som ikke er arbeidsrelatert som nå er tilbake i arbeid.

Det har vært en økning i registrert HMS- avvik fra 1.tertial 2021 (to) til 1. tertial 2022 (åtte) hvorav det var ett avvik med skade i 2021 og ingen i 2022. Dette ser vi på som en positiv utvikling siden enheten har hatt fokus og målsetning i 2022 å redusere tallet på underrapporterte HMS-avvik, slik at vi får bedre styringsdata i forbedringsarbeidet.

HMS aktivitetsplan er utarbeidet der vi forebygger, blant annet ved å ha særlig fokus på risikovurdering og instruksjoner for farlig arbeid, både i prosjekter og i drift.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Finansiering av utskifting av gang- og sykkelbrua fra Nesparken fremmes som egen sak til Kommunestyret.	Iht. plan	Det er bestilt konsulentttjeneste for vurdering av alternative muligheter for permanent bro. Rapport foreligger i mai.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Bygg og energi - driftskontroll/pumpestasjoner - energieffektivisering	Iht. plan	Kontinuerlig pågående prosess ved drift og vedlikehold
Bygg og energi - gatelysene skal skiftes til LED-belysning	Iht. plan	Gatelysprosjekt pågående - avsluttes 2022
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Blir utskiftet ved behov eller mangler
Naturmangfold - vi bekjemper fremmede, invaderende arter	Iht. plan	Blir ivaretatt ved prosjektarbeid og drift
Naturmangfold - vi tar vare på kulturlandskapet	Iht. plan	Blir ivaretatt ved prosjektarbeid og drift
Naturmangfold - vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Blir ivaretatt ved prosjektarbeid og drift
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Innkjøp av fosilfrie maskiner og biler gjøres der dette er mulig.
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Ikke startet	ikke startet
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Ikke startet	ikke startet

Enhet miljø og landskap

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet miljø og landskap har et bredt spekter av oppgaver med hovedfokus på en bærekraftig og helhetlig forvaltning og drift av natur og miljø, samt videreutvikling av gode møteplasser og overordnede planer for grønn mobilitet.

Enheten består av:

- Fellesressurser med ansvar for samordning av oppgaver og juridiske vurderinger på tvers av fagområder innenfor hele kommunalområdet. Dette inkluderer blant annet tverrfaglig forbedringsarbeid og forhandlinger av utbyggingsavtaler og justeringsavtaler.
- Avdeling natur, klima og bymiljø
Ansvar for planlegging, utvikling og forvaltning av kommunens torg, byrom, parker, gatetrær, badestrender, friområder, lekeplasser, turstier, statlige friluftsområder og verneområder. Forvaltning av kommunens renovasjonsordning, parkeringsarealer og ivaretagelse av parkeringsbestemmelsene på offentlig vei- og gategrunn samt overordnet sykkel- og mobilitetsplanlegging er andre store og viktige ansvarsområder. Videre har avdelingen ansvaret for utarbeidelse av kommunens klimabudsjett, og er delegert myndighet som kommunens forurensningsmyndighet.
- Avdeling landbruk
Ivaretar fagområdene jordbruk, skogbruk og viltforvaltning i Moss og Råde kommuner gjennom et administrativt vertskommunesamarbeid. Dette innebærer blant annet tilskuddsforvaltning til jordbruksproduksjon og miljøtiltak i landbruket, kontrolloppgaver knyttet til tilskuddsordningene innen jordbruk og skogbruk, forvaltning av kommuneskogene i Moss og Råde og oppfølging og kontroll av skogforyngelse som klimatiltak. I tillegg kommer ledelse og koordinering av ettersøkstjenesten for skadet vilt.
- Avdeling drift park og friluft
Ansvar for drift og vedlikehold av kommunens torg, byrom, parker, badestrender, friområder, lekeplasser, turstier, statlige friluftsområder og verneområder. Videre har avdelingen ansvar for Skjærgårdstjenesten og Vansjøstjenesten.

Enheten er også kontaktpunkt mot Mossregionens interkommunale brann og redning (MIB) med hensyn til feiing, tilsyn og beredskap mot brann og andre ulykker.

Utvikling og utfordringer

Etter flere år med mindre aktivitet i sentrumsområdene og lavere parkeringsinntekter enn budsjettet, ser man nå at aktiviteten tar seg betydelig opp og inntektene er høyere enn budsjettet per 1. tertial. Innføringen av parkeringsavgift for el-biler med 50 prosent takst i sentrumskjernen har bidratt til at langtidsparkeringen i stor grad har flyttet ut av bykjernen, og dermed gitt plass for de som ønsker å besøke sentrum og de næringsdrivende. Dette er positivt for bymiljøet. Parkering på Fiske og Myra er gratis for elbiler. Handlingsplanen for parkering som er under utarbeidelse vil følge opp med flere tiltak i tråd med vedtatt parkeringsstrategi.

Det er per utgangen av 1. tertial stort fokus på å gjøre kommunen klar for vår- og sommersesongen med vedlikehold, rengjøring og utplanting av sommerblomster. Det ses også på mindre endringer og tilpasninger av tiltak i sentrum for å gjøre arealene mer attraktive før sesongen.

Enheten har et stort fokus på bekjempelse av fremmede arter ettersom disse kan være en trussel mot naturmangfoldet vårt. Det samarbeides på tvers av avdelinger innenfor tilgjengelige budsjetttrammer for å få mest mulig ut av ressursene. Det er i 2022 bandt annet fokus på opplæring og formidling av kunnskap.

Kommunen har fått tildelt midler fra Miljødirektoratet til igangsetting av et prosjekt med formål å rydde opp i de sterkt forurensede sedimentene i indre Mossesund. Midlene går til ansettelse av en prosjektleder samt konkrete enkelttiltak fra år til år. Per 1. tertial har kommunen ansatt en prosjektleder, og det vil i 2022 jobbes med å utarbeide en tiltaksanalyse. Prosjektet har fått navnet «Rent Mossesund».

Arbeidet med grønn mobilitet skjer i tett samarbeid med partene i Miljøløftet Moss. Det jobbes med både større gang- og sykkelveistiltak samt mindre tiltak for å fremme gange til og fra holdeplassen, samt kartlegge og utbedre såkalte «gangsmett» og stier. Forskrift for elektriske sparkesykler er under utarbeidelse og legges frem for politisk behandling i juni. En forskrift vil kunne gi kommunen et verktøy for å begrense antall aktører og bruken av elsparkesykler.

Det er utarbeidet en plan for utvikling av Albyparken som per utgangen av 1. tertial er vedtatt lagt ut på høring. En endelig vedtatt plan vil gi føringer for det videre vedlikeholdet og utviklingen, og være et grunnlag for fremtidige tiltak som må ivaretas i kommende års budsjettprosesser.

Det ble i løpet av 1. tertial igangsatt et arbeid med å oppgradere Kongeveien for å heve standarden på strekningen slik at det blir god fremkommelighet for turgåere. Spesielt på partier der det er fuktig og i perioder står i vann er det behov for grøfting og nye masser. Arbeidet gjøres i dialog med Statens vegvesen som har forvaltningsansvaret for Den Fredrikshaldske Kongevei.

Kommunen har stort fokus på arbeidet med et miljøvennlig skogbruk med fokus på foryngelseskontroll, planting og ungsogpleie for å etterleve målene med tanke på skogproduksjon og klimagevinst. I forvaltningen av kommuneskogen og bynære skogsområder er det mange brukergrupper med et stort engasjement som skal hensyntas. Det er i løpet av 1. tertial derfor igangsatt et arbeid med å utarbeide en skjøtelsesplan for Moss og Råde kommuneskoger som vil bli lagt frem for politisk behandling i begge kommuner når planen er ferdigstilt.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. Siste prognose 2022	Avvik prognose i kr
Sum	25 498	20 252	5 247	70 017	0

Kommentar til status økonomi

Det meldes ikke om avvik for enheten samlet sett per 1. tertial.

Selvkostområdene feiing og renovasjon hadde ved utgangen av 2021 begge negative fond på henholdsvis 0,16 millioner kroner og 3,9 millioner kroner. Gebyrene ble økt i 2022 for å hente inn

negativt underskudd, og prognosen for 2022 tilsier overskudd på tjenestene, og en tilbakebetaling til fond slik at begge selvkostfond er i null ved utgangen av året.

Etter flere år med lavere inntekter enn budsjettert for parkeringstjenesten, viser årsprognosen for 2022 en merinntekt. Det er imidlertid behov for oppgradering av flere av de sentrumsnære parkeringsarealene, og overskuddet bør benyttes til gjennomføring av dette. Det meldes derfor ikke om avvik innenfor tjenesten som helhet.

I økonomiplanen for 2021-2024 ble det lagt inn en besparelse på 0,62 millioner kroner per år ved å redusere drift av fontener til et minimum samt redusere beplantning/sommerblomster i sentrum. Inneværende år har enheten besparelser knyttet til ledighet i enkelte stillinger, og har derfor omprioritert disse midlene til innkjøp og utplanting av sommerblomster tilsvarende et "normalår" samt drift av de mindre fontene i sentrum. Drift av fontenen på Sjøbadet vil det ikke være rom for å drifte i innenfor årets budsjett. Fontenen i Rådhusparken har behov for omfattende rehabiliteringsarbeid før den kan komme i drift. En slik investering må vurderes i forbindelse med budsjettarbeidet for 2023-2026.

Status økonomiplaniltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetssendringer					
Grunnbemanningspark og friluft	2 600	2 400	200	I arbeid	Bemanningen øker i tråd med bevilgningen, men uten helårsvirkning i 2022
Sum	2 600	2 400	200		
Sum tiltak	2 600	2 400	200		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,68 %	3,10 %	4,78 %
Årlig sykefravær 2021	1,25 %	9,31 %	10,56 %
Årlig sykefravær 2022	4,20 %	5,41 %	9,60 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,34 %	8,20 %	8,54 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	4,20 %	5,41 %	9,60 %

Sykefraværet ved enheten er høyt, og er per utgangen av mars på 9,6 prosent. Fraværet skyldes delvis langtidsfravær for enkelte ansatte som ikke har sammenheng med forhold på arbeidsplassen. I tillegg har det vært en stor økning i korttidsfraværet hittil i år sammenlignet med 2021. Dette ses i sammenheng med åpningen av samfunnet igjen, og at en stor andel av de ansatte har vært smittet av korona.

Det er registrert to avvik knyttet til HMS innenfor enheten per 1. tertial 2022.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det kartlegges om kommunen eier egnede skogsareal som kan være aktuelle å melde inn til ordningen «frivilling vern».	Ikke startet	Dette vil være en del av vurderingen gjennom utarbeidelse av en skjøtselsplan for kommuneskogen som starter opp i løpet av året.
Det skal søkes om midler til å sette opp telleapparat/måle-skilt for antall syklende på sentrale sykkeltraser for å følge utviklingen i antall syklende, og som motivasjon for forbipasserende trafikanter.	Forsinket	Ses på og vurderes forbindelse med prosjektet for digitalisering/sensorikk.
Kommunalområde for Plan, miljø og teknikk utarbeider retningslinjer for at lag, foreninger og frivillige organisasjoner kan søke om ettergivelse av byggesakskostnader. Saken fremmes til kommunestyret.	Ferdig	Tilskuddsordning vedtatt i kommunestyret februar 2022 (sak 007/22)
Moss kommune retter en henvendelse til Viken fylkeskommune hvor det understrekes behovet for en utvidelse av kollektivtilbudet i Moss og regionen rundt, samt at Moss kommune er interessert i å ta del i eventuelle forsøk med gratis shuttle-buss, i rushtiden og for pendlerne, autonome busser samt utprøving av ny takst/sone- og betalingsstruktur.	Forsinket	Dette jobbes det med i Miljøløftet Moss i forbindelse med kortsiktige og langsiktige tiltak bla i forbindelse med innsnevringen av kanalbroa.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Klimakommunikasjon - fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	Arbeidet skjer i tett dialog med kommunens kommunikasjonsenhet. Sak til LSNM-utvalget 1. juni, og legge fram et utkast til handlingsplan for klimakommunikasjon.
Naturmangfold - vi bekjemper fremmede, invaderende arter	Iht. plan	Dette er et kontinuerlig arbeid hvor alle avdelinger må bidra i arbeidet. Enhet miljø og landskap koordinerer arbeidet og har per 1. tertial utarbeidet nye rutiner for bekjempelse av fremmede arter, og håndtering av infiserte jordmasser er utarbeidet og gjort kjent for alle enheter ved kommunalavdeling PMT. Det er også arrangert fagdager internt i organisasjonen for å øke kompetansen.
Naturmangfold - vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Enheten har et hovedansvar i kommunen for å holde naturen fri for forsøpling og forurensning. Dette skjer gjennom blant annet koordinering av strandrydding, behandle forurensningssaker og rydde opp. Skjærgårdstjenesten arbeider mye med marin forsøpling.
Naturmangfold - vi tar vare på kulturlandskapet	Iht. plan	Moss har et rikt kulturlandskap som ivaretas gjennom løpende forvaltning og drift av arealene.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Naturmangfold - vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Gjennom skjøtsel av friområder og parker skal naturmangfold alltid være med i vurderingene. Skjøtselen skal i hovedsak fremme naturmangfold.
Transport - etablere bilpool i Moss	Iht. plan	Politisk sak vedtatt i Formannskapet per 03.05.22.
Transport - etablere ordning for leasingordning av elsykler for ansatte	Ferdig	Ordningen trådte i kraft i april. Tilbud og informasjon om leasing av elsykler er sendt ut til alle ansatte.
Transport - gangeandel på 25 % i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Midlertidig gang- og sykkelbro over Mosseelva i Nesparken kom på plass i 1. tertial. Det jobbes videre med permanent bro. Ulike tiltak for å gjøre det attraktivt å gå er under planlegging, og det ses blant annet på å gjøre veien til/fra ulike holdeplasser mer attraktive samt etablering og vedlikehold av ulike snarveier. Spesielt ses det på tiltak både på kort og lang sikt for å gjøre det mer attraktivt å gå eller sykle i forbindelse med innsnevringen av kanalbroa.
Transport - parkeringsstrategi og tilhørende handlingsplan	Iht. plan	Parkeringsstrategi for partene i Miljøløftet Moss ble vedtatt i desember 2021. Denne følges opp av en handlingsplan for parkering for Moss kommune som legges frem for LSNM-utvalget 1. juni.
Transport - sykkelandel på 8 % i 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Bråtengata: Tiltakene er politisk forankret i mars 2022, oppstart av de fysiske arbeidene vil skje i 2022. Logns Plass – kanalbrua; sykkeltilrettelegging er planlagt og skal gjennomføres i 2022. Carlbergveien fra Ekholtveien og frem til Gartnerveien: Sykkelfeltet har fulgt progresjonen til VA-prosjekt. Per april 2022 mangler oppmerking og skilting før tiltaket er ferdigstilt. Leasingordning for ansatte for elsykler er tilgjengelig. Storebro: Plan for ny utforming av området rundt Storebro for å bedre forholdene for myke trafikanter er i gang. Melløsparken – det er jobbet med en oppgradering av en sti gjennom parken, mangler asfalt per april 2022. (Tvers over, mellom Ryggeveien og Dyreveien)

Enhet samfunnsutvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten er en tverrfaglig enhet som er satt sammen for å styrke satsningen på arbeidet med helhetlig og bærekraftig samfunnsutvikling. Enheten har blant annet som oppgave å ivareta kommunens behov for strategiske, langsiktige og overordnede planleggings- og utviklingsoppgaver. Enheten skal gi gode beslutningsgrunnlag, gjennomføre og bistå med gode og effektive plan- og strategiprosesser og sikre

god oppfølging og gjennomføring av vedtatte planer, og delta i/lede nettverk for å sikre helhetlig utvikling i samsvar med kommunens overordnede mål, strategier og planer. Enheten skal jobbe kunnskapsbasert, forebyggende og langsiktig.

Enhetens arbeidsoppgaver omfatter blant annet: Samfunnsplanlegging, overordnet areal- og transportplanlegging, klimaplanlegging og klimaledelse, koordinering av kommunens folkehelsearbeid og sosial bærekraft. Avdelingen har 8,5 årsverk, hvor 1,5 av stillinger er koordinerende stillinger som skal betjene samarbeidsorganene Miljøløftet Moss og MIPR.

Utvikling og utfordringer

Enheten har etterslep på oppgaver etter et krevende år i 2021, med tanke på stor turnover og vanskelige arbeidsforhold for samhandling i koronasituasjonen, spesielt med tanke på å iverksette tverrfaglige satsninger både internt og ut mot kommunesamfunnet.

I 2022 er det jobbet med flere store planer som er prioritert gjennom planstrategien; naturmangfoldplan, kommunedelplan for Høyda, kommunedelplan for sentrum, kommunedelplan for bolig og levekårskartlegging.

Enheten skal jobbe ut mot mossesamfunnet og legger de store samfunnsutfordringene til grunn for vårt arbeid. Moss ligger dårligere an enn landsgjennomsnittet på flere helserelaterte faktorer. Enkelte av områdene viser allikevel til positiv utvikling. Det er viktig å målrette tiltak som kan øke arbeidsdeltakelse, fremme folkehelse og redusere sosiale helseforskjeller og utenforskap. Tidlig innsats er et nøkkelbegrep i folkehelsearbeidet.

Vi må også omstille oss til lavutslippssamfunnet, hvilket innebærer at alle i kommuneorganisasjonen må innarbeide klimaperspektivet i sitt arbeid, og at vi jobber med å tilrettelegge for omstilling for samfunnet som helhet. Samfunnsfunksjoner og befolkningens sikkerhet skal ivaretas og sikres mot menneskeskapte og naturbaserte trusler.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	5 560	6 649	-1 089	14 980	14 980	0

Kommentar til status økonomi

Enheten planlegger å gjennomføre aktiviteter i løpet av året tilpasset budsjettammen, og det forventes ikke avvik ved utgangen av 2022.

Enheten har et foreløpig merforbruk på grunn av gjennomført overføring til næringslivet (MNU og MIS) som ikke er periodisert. Ut over dette har enheten noe mindreforbruk på andre driftsposter som i hovedsak skyldes at enheten har store periodevis utgifter knyttet til kjøp av tjenester og bruk av konsulenter i plan- og utviklingsarbeid.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Redusere omfanget av folkehelsearbeidet	-250	-250	0	Ferdig	Gjennomført nedbemanning 2021
Sum	-250	-250	0		
Nye tiltak					
Kompas prognoseverktøy	0	0	0	Ferdig	Bestilt innenfor ramma
Samarbeidsavtale om Etablerertjenesten i Viken 2022-2025	125	125	0	I arbeid	Samarbeid er etablert.
Sekretariat interkommunalt politisk råd (KST sak 34/21)	350	350	0	I arbeid	Sekretariat er etablert med koordinator i 50% stilling
Kartlegging i sjø - naturmangfoldplan	1 000	1 000	0	I arbeid	Anskaffelsesprosess er iverksatt
Planressurser ihht planstrategi (KST sak 72/21)	2 850	2 850	0	Ferdig	Ansettelser er gjennomført, fordelt på tre enheter i PMT.
Sum	4 325	4 325	0		
Sum tiltak	4 075	4 075	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	0,35 %	0,68 %	1,04 %
Årlig sykefravær 2022	4,95 %	0,00 %	4,95 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,64 %	2,30 %	2,94 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	4,95 %	0,00 %	4,95 %

Enheten har hatt en økning i sykefraværet i 2022. Samfunnsutvikling har vært igjennom en periode med stor turnover i 2022, noe som har resultert i stor arbeidsbelastning på flere ansatte i perioder. Arbeidsoppgavene, som i stor grad omfatter tverrfaglige samarbeidsprosjekt, har vært vanskelige å gjennomføre på en god måte i de lange periodene med hjemmekontor. Enheten er nå fulltallig og fokuserer på å bygge fellesskap og gode arenaer for samarbeid internt og eksternt.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Kommunedelplan for Halmstad skal utarbeides så raskt som mulig i løpet av 2022.	Forsinket	Planarbeidet for kommunedelplan for Halmstad vil bli igangsatt i juni 2022. Da starter arbeidet med å utarbeide planprogram for planarbeidet. Hovedansvaret for planarbeidet ligger til enhet for samfunnsutvikling. Enheten mangler ressurser til å prioritere alle planoppgaver samtidig, og må koordinere planressursene på en hensiktsmessig måte ut i fra tilgjengelige ressurser. Prosjektleder for arbeidet er satt.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Trygg og oversiktlig fremkommelighet for gange og sykkel er viktig for gode lokalmiljø i kommunen vår. «Trygghetsvandring» er en metode som ble bruk på Øreåsen i fjor, der kommunen sammen med lokalbefolkning og nøkkelpersoner som skoleledere og andre gir innspill til lokale forhold som bør utbedres. Stengsler, kanter, hull, manglende belysning og annet generelt vedlikehold som er viktig for trivsel og god helårs fremkommelighet for myke trafikanter kartlegges som grunnlag for utbedring. I 2022 skal det gjøres flere slike vandringer i kommunen, og resultatet av kartlegging om fremdriften på utbedringen skal rapporteres til utvalget for Landbruk, samferdsel, natur og miljø.	Iht. plan	Det er gjennomført trygghetsvandring på Høyda i april. Vandringen ble gjennomført i regi av kommunen ved SLT koordinator og med deltakelse fra areal- og samfunnsplanleggere fra enhet samfunnsutvikling, MKE, politiet, Øreåsen skole, Ekholt kirke og Ekholt og Dilling velforening. Runden gikk fra Melløs stadion, via Melløsparken, gjennom Rabekkgata og tilbake til Melløs stadion via gang- og sykkelveien som går mellom stadion og næringsbebyggelsen. Vandringen er lagt til grunn som kunnskapsgrunnlag for Høydaplanen og skal følges opp med noen konkrete funn, som lyssetting av idrettsanlegg. Det planlegges for trygghetsvandring på Halmstad til høsten. Andre aktuelle områder for trygghetsvandring i løpet av 2022 er Moss sentrum og Kambo. Det har vært orientert om trygghetsvandringer i LSNM.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klima-, miljø og naturtiltak	Iht. plan	Enheten jobber med klimaplanlegging og klima- og miljøledelse. Vi bistår med implementering av klimaplanen i kommuneorganisasjonen og mossesamfunnet.
Klimakommunikasjon - fortelle våre klimahistorier	Ikke startet	Miljøløftet Moss, oppdatering av hjemmesiden mm. Åpen dag på bylab, utstilling om klima og naturmangfold. Planlegger deltakelse i miljøfestivalen Moss. Enheten deltar jevnlig møter om klimakommunikasjon, herunder gjennomføring av konkrete prosjekt som f.eks "den verdifulle hagen", i utarbeidelse av en strategi for klimakommunikasjon for kommunen.
Naturmangfold - ta vare på naturen, bekjempe fremmede arter og holde naturen fri for søppel og forurensning	Iht. plan	Jobber med utarbeidelse av naturmangstedsplan, herunder utredninger og kartlegginger.
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Miljøløftet Moss jobber med oppfølging av tiltakslisten i LAT-rapporten. Enheten deltar i arbeidsgruppe for grønn mobilitet, der det blant annet jobbes med tiltak for å tilrettelegge for gående, f.eks i forbindelse med innsnevring kanalbrua. Enheten jobber med å tilrettelegge for gode gang og sykkelveiforbindelser i overordnet planlegging og arealplanlegging, med spesielt fokus på Høyda. Enhet for samfunnsutvikling har ansvar for å utarbeide gatebruksplan for Moss sentrum, og arbeidet startet opp i april.
Transport - kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Gjennom deltakelse i Miljøløftet Moss jobber enheten som pådriver og samarbeider om konkrete prosjekt med Viken. Miljøløftet Moss følger opp forslag til tiltak fra lokalpolitikere som går på utbedring av kollektivtilbudet, herunder forlengelse av kollektivruter jernbane og buss. Enheten har fokus på tilrettelegge for utvikling av gode kollektivløsninger i pågående arealplaner.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		Enheten deltar i arbeidet med oppfølging av tiltak i veien til holdeplassen, forbedre tilgjengelighet og reisevei til holdeplasser. Det jobbes med oppfølging av parkeringsstrategi, arbeid med handlingsplan og konkrete tiltak.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Ikke startet	Gjennom Miljøløftet Moss jobber enheten med oppfølging av tiltakslisten i LAT-rapporten bidrar til å planlegge gode løsninger for syklistene som erstatning for sykkelvei innfartsveien. Enheten deltar i arbeidsgruppe for grønn mobilitet, der det blant annet jobbes med tiltak for å tilrettelegge for syklistene, f.eks i forbindelse med innsnevring kanalbrua. Enheten jobber med å tilrettelegge for gode gang- og sykkelveiforbindelser i overordnet planlegging og arealplanlegging, med spesielt fokus på Høyda. Enhet for samfunnsutvikling har ansvar for å utarbeide gatebruksplan for Moss sentrum, og arbeidet startet opp i april.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 %	Iht. plan	Ansatte ved enheten prioriterer miljøvennlige reiser i arbeidstiden, sykkel og samkjøring. De ansatte skal vurdere nødvendigheten av samlinger og møter som medfører lang reisevei, og vil prioritere digital deltakelse der det er mulig.

Fellesposter drift

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Siste prognose	Avvik prognose i kr
890-Fellesposter drift	167	-479	645	-39 892	-40 342	450
891-Moss Kommunale Eiendomsselskap KF	262 511	271 306	-8 796	271 305	281 355	-10 050
892-Lønn og pensjon	-264	-886	623	-46 884	-6 884	-40 000
Sum	262 413	269 942	-7 528	184 529	234 129	-49 600

Kommentar til status økonomi

Fellesposter drift

Melder om en mindreforbruk på 0,45 millioner kroner. Mindreforbruket gjelder konsesjonskraftinntekt fra Mossefossen for 2021.

Moss kommunale Eiendomsselskap KF

Det meldes om et merforbruk på 10,05 millioner kroner. Merforbruket skyldes:

- Økt husleie for vaksinesenter på Sollie skole, testsenter på Rygge flyplass og flere flyktningboliger - om lag 2,6 millioner kroner.
- Økt kostnad på forsikringer med 0,5 millioner kroner
- Det er estimert økte strømkostnader på om lag 10 millioner kroner. Av dette benyttes strømfond som MKEiendom har opparbeidet på 5 millioner kroner og økt overføring fra kommunen på 5 millioner kroner.
- Det er lagt til grunn ytterligere tre renteøkninger på 0,25 prosentpoeng etter 1. tertial og fram til årsskiftet. For MKEiendom vil dette gi økte rentekostnader på 7,5 millioner kroner, hvorav 5,5 millioner kroner tas fra rentefond og økt overføring fra kommunen på 2 millioner kroner.

Lønn og pensjon

Kommunal deflator (lønns- og prisvekst) anslås til 3,7 prosent i revidert nasjonalbudsjett 2022. Dette er en oppjustering fra 2,5 prosent som ble lagt til grunn i vedtatt budsjett 2022 . Økningen er beregnet til å gi en utgiftsvekst på 42 millioner kroner for kommunen.

Det er fra KLP varslet vesentlig høyere pensjonspremie (reguleringspremie) for 2022 enn det som ble lagt til grunn i årets budsjett. Økt reguleringspremie skyldes at anslaget for lønnsvekst 2022 økes fra 3,2 til 3,7 prosent. Samlet premie var anslått til om lag 250 millioner kroner for Moss kommune og MKEiendom. Nytt anslag fra KLP viser økt reguleringspremie med om lag 80 millioner kroner. Dette vil øke årets premieavvik tilsvarende. For å få årets premieavvik ned til null, foreslås det å bruke opparbeidet premiefond med samme beløp. Per 31.12.21 var det om lag 518 millioner på premiefondet i KLP. Det er budsjetttert bruk i 2022 med 102,3 millioner kroner. Det er skissert en tilføring til premiefondet med om lag 90 millioner kroner på grunn av godt resultat i KLP i 2021. Det vil ved større uttak av premiefondet fortsatt være nok til bruk av premiefond som budsjetttert utover i økonomiplanperioden.